
A Hamvas Béla Gimnázium

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
2020.09.01.

Székhely: Oroszlány, Kossuth L. u.2.

Iksz: T-188/2020

ügyintéző: FÁRSI NIKOLETTA

Ügyintézés helye: Az Iskola Titkársága
Ügyintézés ideje: 2020.08.31.

Jóváhagyta:

Dr. Radványiné Varga Andrea
Intézményvezető

Tartalomjegyzék

1.	<i>Bevezetés</i>	5
1.1.	Az iskola legfontosabb adatai	5
1.2.	A gimnázium szerkezete	6
1.3.	A Hamvas Béla Gimnázium jövőképe	6
1.4.	Az iskola küldetésnyilatkozata.....	6
1.5.	Törvényesség- jogszabályi háttér	7
1.6.	A Pedagógiai Program érvényességi ideje, értékelése, felülvizsgálata, módosítása, nyilvánossága, elfogadása, személyi és időbeli hatálya	7
1.7.	Az iskola pedagógiai programjának nyilvánossága, hozzáférhetősége.....	8
2.	<i>Hamvas Béla Gimnázium nevelési programja</i>	9
2.1.	Az iskolában folyó nevelés és oktatás alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	9
2.2.	A NAT 2020 alapelveinek megvalósulása:.....	9
2.3.	A NAT 2012 alapelveinek megvalósulása:.....	12
2.4.	A felnőttek oktatása	13
2.5.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
2.6.	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	14
2.6.1.	Az egészségfejlesztési és egészségnevelési program célja.....	14
2.6.2.	Az egészségfejlesztés feladata	14
2.6.3.	Az egészségnevelés feladata	15
2.6.4.	A prevenció (megelőzés) területei	15
2.6.5.	Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek:.....	15
2.6.6.	Gyakorlati megfontolások	16
2.6.7.	Helyzetértékelés	16
2.6.8.	Segítő kapcsolatok szinterei és kapcsolódási pontok.....	17
2.6.9.	Az egészségfejlesztés iskolai területei.....	19
2.6.10.	Iskolai programok	20
2.6.11.	Módszerek	20
2.7.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	21
2.8.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	22
2.8.1.	A közösségfejlesztés fő területei	22
2.8.2.	A személyiségfejlesztést és a közösségfejlesztést szolgáló tevékenységi formák tanórán és tanórán kívül szabadon tervezhető tevékenységek.....	22
2.9.	A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	24
2.10.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	25
2.10.1.	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	25
2.10.2.	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	26
2.10.3.	A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	26
2.10.4.	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	26

2.10.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása	26
2.11. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	27
2.12. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	28
2.12.1. A kapcsolattartás formái	28
2.12.2. A szülői munkaközösség	28
2.12.3. A szülői szervezetek	29
2.12.4. A szülői közösséggel való kapcsolattartás	29
2.12.5. Az osztályközösségek	29
2.12.6. Nevelők és szülők	29
2.12.7. A szülők szóbeli tájékoztatási rendje (szülői értekezletek, fogadóórák)	30
2.12.8. A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje	30
2.12.9. A diákok tájékoztatása	30
2.12.10. A vezetők és a szülői szervezet (közösség) közötti kapcsolattartás formája	31
2.12.11. A kapcsolattartás formái	32
2.12.12. A szülői szervezet tisztségviselői	32
2.12.13. Az egyes intézményi közösségek egymás közötti kapcsolattartásának formája, módja	33
2.12.14. Pedagógusok közösségei – tanulók közösségei közötti kapcsolattartásának formája, módja	33
2.12.15. Pedagógusok közösségei – szülői szervezetek (közösségek) közötti kapcsolattartásának formája, módja	33
2.12.16. A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja	33
2.12.17. A képviseleti jog az alábbi területekre terjed ki:	33
2.12.18. Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart:	34
2.12.19. Egyes kiemelt intézményekkel, szervezetekkel való kapcsolattartás	34
2.13. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	38
2.14. Az értékelés rendje	40
2.15. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	40
2.16. Az iskolába lépés, az iskola magasabb évfolyamára lépés és a tanulói jogviszony megszüntetésének feltételei	40
2.17. A felvételi eljárás különös szabályai	41
3. A Hamvas Béla Gimnázium tanterve	42
3.1. A Hamvas Béla Gimnázium tanterve NAT 2020 alapján 2020.szeptemberétől induló osztályok számára	42
3.2. A Hamvas Béla Gimnázium tanterve NAT 2012 alapján 2017- 2019. között indult osztályok számára	52
3.3. Érettségi vizsgára történő felkészítés:	56
3.4. 2017 és 2019 között indult osztályok hatályos órahálói (NAT 2012)	57
3.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	64
3.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	66
3.6.1. A NAT 2020 alapján érvényesülő alapelvek	66
3.6.2. A NAT 2012 szerinti alapelvek is életben maradnak.	67
3.7. Mindennapos testnevelés	68

3.8.	A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	69
3.9.	Projektoktatás	69
3.10.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	69
3.11.	A tanulók teljesítményének értékelése	69
3.11.1.	Írásbeli feladatok értékelése	70
3.11.2.	Szóbeli értékelés.....	70
3.12.	A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	71
3.12.1.	A magatartás értékelésének elvei	71
3.12.2.	A szorgalomjegyek megállapításának elvei	72
3.12.3.	A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	72
3.13.	Az otthoni felkészülés.....	75
3.14.	Moduláris projekt oktatás esetén az egyes modulok, projektek értékelése és minősítése, valamint a beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe.....	75
3.15.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	75
3.16.	Érettségi témakörök	78
3.17.	Iskolai egészségnevelési program	89
3.17.1.	Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:	89
3.17.2.	Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.	89
3.17.3.	Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:	89
3.17.4.	Az iskola környezeti nevelési elvei	90
3.18.	Iskolai környezeti nevelési program.....	92
3.19.	Egyéb Iskolai nevelési programok	93
3.19.1.	A családi életre nevelés	93
3.19.2.	Kommunikációs nevelés	93
3.19.3.	Viselkedéskultúrára nevelés.....	93
3.19.4.	Gazdálkodáskultúrára való nevelés.....	94
3.19.5.	Közlekedési kultúrára való nevelés	94
3.20.	Ajánlás az iskolai fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtására.....	95
3.21.	A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség megismertetését szolgáló tananyag	97
	1. sz melléklet.....	99
	2. sz. melléklet:.....	117
4.	Legitimációs Záradék.....	138

1. Bevezetés

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelj az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni azt, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Dr. Szentgyörgyi Albert

1.1. Az iskola legfontosabb adatai

A gimnázium alapításának éve: 1960.09.01.

Alapítás határozata: Oroszlányi Tanács VB 218/1959

Az iskola neve 1960-1984: Általános Gimnázium, Oroszlány

Az iskola neve 1984-2011: Lengyel József Gimnázium és Szakképzőiskola

Összevonásra került 2011-ben a Lengyel József Gimnázium és Eötvös Loránd Műszaki Középiskola

Az iskola neve 2011-2012: Oroszlány Város Szakképző Iskola

Az iskola neve 2012-2015: Hamvas Béla Gimnázium és Szakképző Iskola

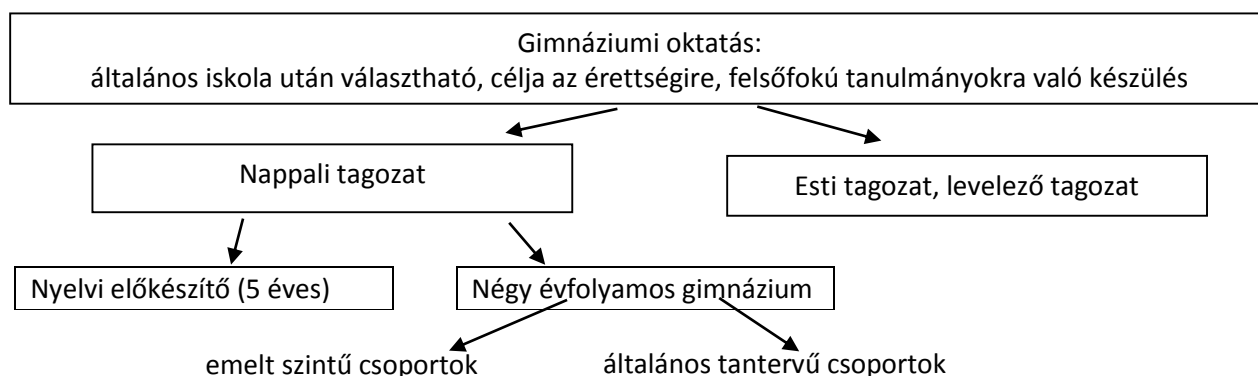
A szakképzés leválása, tiszta profilú gimnázium létrehozása: 2015.07.01.

Az iskola jelenlegi neve: Hamvas Béla Gimnázium

1. Nyilvántartási száma: K10724
2. Az intézmény nyilvántartásba vételének dátuma: 2013.08.27.
3. Az intézményt létesítő szakmai alapidokumentumának kelte: 2015.10.05.
4. A dokumentum módosításának utolsó kelte: 2019.09.05.
5. Az intézmény megnevezései:
Hivatalos neve: Hamvas Béla Gimnázium
6. A köznevelési intézmény feladatellátási helyei:
Székhely: 2840, Oroszlány, Kossuth Lajos utca 2.
7. Alapító és a fenntartó neve és székhelye:
  - Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma
  - Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere
  - Alapító székhelye: 1054, Budapest, Akadémia utca 3.
  - Fenntartó neve: Tatabányai Tankerületi Központ
  - Fenntartó székhelye: 2800, Tatabánya, Győri út 29.
8. Az intézmény OM azonosítója: 031932
9. Köznevelési és egyéb alapfeladata:
Gimnáziumi nevelés – oktatás:
  - nappali rendszerű iskolai oktatás
  - felnőttoktatás – esti, levelező
  - évfolyamok: négy, nyolc
  - a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
  - nyelvi előkészítő
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatása.

1.2. A gimnázium szerkezete

A Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programja az iskola tanulóinak, az itt tanító tanároknak határozza meg a tanulás-tanítás folyamatában a céljaikat, feladataikat. Betekintést nyújt a szülőknek, az intézmény fenntartójának, működtetőjének, partnereinek az itt folyó pedagógiai és szakmai munkába.

1.3. A Hamvas Béla Gimnázium jövőképe

Az oroszlányi Hamvas Béla Gimnázium legfontosabb célja, hogy a járási székhely egyetlen gimnáziumaként minőségi nevelő- oktatást biztosítson az érettségi vizsgára és felsőfokú tanulmányokra készülő diákok számára a nappali, esti és levelező tagozatán egyaránt.

Elsődlegesnek tekinti a támogató, családias, követelménytámasztó, élményt adó tanulási környezet megteremtését, az egyetemes emberi értékek közvetítését.

Ennek érdekében a nevelőtestület elhivatott az innováció mellett. A pedagógusok nyitottak a módszertani megújulásra. Az iskola tehetségpont és ökoiskola is. Kiemelten támogatja a tehetségigéretet, segíti a lemorzsolódással veszélyeztetett diákokat. A hasonló adottságokkal működő iskoláknál nagyobb a pedagógiai hozzá tett értékmutatója.

1.4. Az iskola küldetésnyilatkozata

Intézményünk a tanulókat versenyképes kínálattal várja, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek, személyiségüknek megfelelően tanulhassanak.

A gimnáziumi nevelő – oktató munka célja, hogy a tanulók olyan kompetenciákkal rendelkezzenek, amelyek képessé teszik diákjainkat arra, hogy tudásukat a különböző helyzetekben hatékonyan, kreatívan tudják alkalmazni.

A tanulási módszereknél kiemelt területek a tevékenységekre, egyéni fejlesztésre épülő tanulásszervezési formák. A tanulási eredmények elérését segíti elő a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

Amennyiben szükséges külső szakembereket von be az iskola a nevelő- oktató munka eredményességéért érdekében.

Igényeljük, hogy közvetlen partnereink véleménynyilvánítással segítsék a gimnázium munkáját, a célok meghatározását, lehetőségeik szerint aktívan vegyenek részt a megvalósításban.

Nyitottak vagyunk a különböző adottságokkal, készségekkel, képességekkel rendelkező tanulók fogadására, az egységesség és differenciált oktatás-nevelés lehetőségét is biztosítva.

Az emelt szintű oktatással a tehetséges, az érdeklődő tanulóink számára magasabb szintű, elmélyültebb tudást kínálunk.

A diákok biztos alapkészségek birtokában, korszerű, használható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni a szűkebb és tágabb környezetükben.

Az oktató-nevelő munka színvonalát a pedagógusok rendszeres továbbképzésével, önképzésével biztosítjuk.

Hisszük és valljuk, hogy az iskolába járó tanulók fizikai és lelki egyensúlyának összhangja szolgálja a versenyképes folyamatos önfejlesztés képességének megvalósítását.

1.5. Törvényesség- jogszabályi háttér

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Tpr.) - ezt 2014. január 1. napjától hatályon kívül helyezte a 2013. évi CCXXXII. tv. 9. § (1) bekezdése. A most hatályos jogszabály: a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvény
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ámr.)
- a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben tárgyú 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) - ezt 2013. szeptember 1. napjától hatályon kívül helyezte a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. r. 40. §-a. A most hatályos jogszabály: a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII.30.) Korm. r.
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.)
- a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet) - ezt 2014. március 13. napjától hatályon kívül helyezte a 17/2014. (III. 12.) EMMI r. 42. §-a. A most hatályos jogszabály: a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI r.
- a katasztrófák elleni védekezés és a polgári védelem ágazati feladatairól szóló 44/2007. (XII. 29.) OKM rendelet

A többek között az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (VI.4.) Korm. r. a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)

További, az adott intézmény működését meghatározó fontosabb jogszabályok.

1.6. A Pedagógiai Program érvényességi ideje, értékelése, felülvizsgálata, módosítása, nyilvánossága, elfogadása, személyi és időbeli hatálya

• A pedagógiai program érvényességi ideje

- a) Az előző Pedagógiai Program elveszítette érvényességét, így 2020. 09. 01-jén válik ez a Pedagógiai Program érvényessé.
- b) A pedagógiai programban található helyi tanterv 2017-től ill. 2020-tól felmenő rendszerben az adott időben belépő osztályokra érvényes.
- c) Ezen pedagógiai program érvényességi ideje visszavonásig, ill. legfeljebb 5 évig szól.

• A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- a) A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
- b) A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

c) Minden tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

d) A nevelőtestület felkéri a szülői szervezetet, hogy a pedagógiai programban leírtak megvalósulását a minden tanév lezárását követően átfogóan elemezze.

- **A pedagógiai program módosítása**

a) A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola intézményvezetője;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a szülői munkaközösség.

A tanulók a pedagógiai program módosítását a szülői szervezetnek képviselői útján javasolják.

- **A pedagógiai program elfogadása**

Hamvas Béla Gimnázium oktató-nevelő munkájára vonatkozó alapidokumentumát, a Pedagógiai Programját az intézményvezető előterjesztése alapján a nevelő testület fogadja el, hagyja jóvá.

Véleményezi a Pedagógiai Programot az iskola szülői szervezete, a Diákönkormányzat és az iskolaorvos.

- **A pedagógiai program személyi és időbeli hatálya**

A Pedagógiai Program az iskola nevelő-oktató munkájában résztvevő minden dolgozójára és tanulójára nézve kötelező érvényű.

1.7. Az iskola pedagógiai programjának nyilvánossága, hozzáférhetősége

Az intézmény pedagógiai programja nyilvános, az intézmény honlapján minden érdeklődő számára szabadon megtekinthető.

Nyomtatott formában, az alább felsorolt helyek nyitvatartási illetve fogadási idejében tekinthetők meg:

- az iskola intézményvezetőjének irodájában,
- az iskola intézményvezető-helyettesi irodájában
- az iskola titkárságán

A pedagógiai programról ezen túl tájékoztatást kaphatnak

1. az iskola alkalmazottjai:

- az alkalmazotti közösség értekezletein és a felettesi jogkört gyakorló vezető beosztású alkalmazottaktól
- a munkaközösség-vezetőktől a munkaközösségi foglalkozásokon
- az iskolavezetőségtől a nevelőtestületi megbeszéléseken és egyéb más megbeszélés módon

2. a tanulók:

- az osztályfőnököktől osztályfőnöki órán
- a diákönkormányzatot segítő pedagógustól a diákönkormányzat megbeszélésein
- az iskolavezetéstől a diákközgyűlésen
- és egyéb más a nevelőkkel megbeszélés formában

3. a szülők:

- a nevelőktől, osztályfőnököktől a szülői értekezleteken és fogadóórákon
- az igazgatótól a szülői választmányi tájékoztató értekezletén
- és egyéb más a nevelőkkel megbeszélés formában

4. az iskolával kapcsolatban nem álló személyek:

- az intézményi közzétételi listán (KIR)
- az intézményi honlapon
- indokolt esetben személyes tájékoztatás útján.

2. Hamvas Béla Gimnázium nevelési programja

2.1. Az iskolában folyó nevelés és oktatás alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

A gimnáziumi nevelés-oktatás alapelvei, céljai:

A gimnáziumi évfolyamokon általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés és oktatás folyik, melynek célja:

- alpműveltség megszerzése,
- a kétszintű érettségi vizsgára felkészítés (iskoláskorúak és felnőttek részére)
- felsőfokú iskolai továbbtanulásra, illetve munkába állásra történő felkészítés

A pedagógiai munka alapvető feladata:

A reális önismeret, önbecsülés, önértékelés képességének kialakítása, a dönteni tudás kifejlesztése. A nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlesztés szempontjából fontos értékek elsajátíttatása.

2.2. A NAT 2020 alapelveinek megvalósulása:

(A 2020.09.01-től induló évfolyamoknál)

Kulcskompetenciák a NAT 2020 alapján:

1. A tanulás kompetenciái
2. Kommunikációs kompetenciák
3. Digitális kompetenciák
4. Matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. Személyes és társas kompetenciák
6. A kreativitás és a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs, vállalkozói kompetenciák.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

- Az aktív tanulás biztosításával előtérbe kerül a kreativitás és a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciáinak fejlesztése, amelyek segítségével a tanuló az ismereteit különböző helyzetekben tudja alkalmazni.
- A tevékenységekre épülő tanulás szervezési formák segítik a tanulót ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Az iskola biztosítja a tanulás társas természetéből adódó előnyöket és a differenciált egyéni munka lehetőségeit.
- A pedagógusok segítik a páros, csoportos munka során végzett felfedező, tevékeny együttműködésen alapuló tanulást.
- Olyan differenciáló módszereket alkalmazunk, amely minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet biztosít, illeszkedik a tanulói különbségekhez, differenciáltan jelöli ki az elérendő célt és biztosítja a fejlesztő, tanulást támogató értékelést.
- A pedagógusok a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot közvetett és közvetlen eszközökkel segítik. A nevelési- oktatási folyamatban szívesen vonják be a külső szakembereket és a külső helyszínek nyújtotta lehetőségek felhasználásával.
- A pedagógusok együttműködnek a más tantárgyat tanító tanárokkal, így a tanulóknak lehetőségük van más tanórán, illetve projektnapok, témahetek, tanulmányi kirándulások alkalmával a különböző területeken szerzett ismereteik felhasználására.
- Évenként több olyan tanóra megszervezésére kerül sor, ahol több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő téma kerül a középpontba.

- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetén a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, így lehetővé válik az egyéni haladási ütem biztosítása és a differenciált oktatás során az egyéni módszerek alkalmazása.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

- Az osztálytermek alkalmasak arra, hogy a különböző tanulászervezési eljárásnak megfeleljenek. Az iskola családias, nyugodt, támogató, biztonságos tanulási környezetet biztosít valamennyi tanuló számára. A tanórákon IKT és digitális eszközöket, internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket biztosít, valamint hozzáférhetővé teszi az iskolai könyvtár használatát.
- A tanulók aktív tanulási tevékenységük szempontjából kiemelten fontos, hogy a pedagógus mindvégig a tevékenységközpontú tanulászervezési formákat részesítse előnyben. A differenciált egyéni munka, a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező tevékenység és jól szervezett együttműködő tanulás támogatása mind hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.
- A külső és belső partnerekkel a kommunikáció a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszédre alapul.
- A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulmányi előmenetelük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével valósítják meg a tanárok. A tanulóval szemben támasztott követelményeknek, elvárásoknak és az ahhoz kapcsolódó értékelési stratégiáknak egyértelműek, amelyeket már a tanulási folyamat elején megismertetünk a tanulókkal.
- Az iskolai légkör bizalmi jellegének kialakítása az intézményvezető és valamennyi pedagógus feladata, amely feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

- Fontos alapelv, hogy olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek mind a tanulótól, mind a tanulási környezettől igényelnek alkalmazkodást. Ezért különösen fontos, hogy az iskola biztosítja a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhíti a hátrányok hatásait, melyek elősorban a családi és településszerkezeti hátrányokból erednek, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthetők, vagy a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz kapcsolódnak.
- A tanuló fejlődésében fontos szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége, különösen a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztése területén. Ezen a területen kiemelkedően fontos a segítő szakterületek (gyógypedagógus, iskolapszichológus, fejlesztő pedagógus) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.
- A teamtanítás (több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozások) az együttnevelés, és a differenciálás megvalósulása lehetővé teszi a tanuló szükségleteinek,

képességeinek, készségeinek megfelelő módszerek megvalósítását, amelyek mind az SNI-s, BTMN-s, HH-s, HHH-s tanulók és a tehetséges tanulók tekintetében is a tanulási folyamat során motiválóan hatnak.

- A technikai fejlődés sokféle módszertani lehetőséget biztosít a tanulás-tanítás folyamatában, amelyeket a pedagógusoknak ismerni és alkalmazni kell.

Képesség-kibontakoztatás támogatása, értékelése

- A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, valamint hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetővé teszi a pedagógiai munka nyomonkövetését, újratervezését, új célok meghatározását, amennyiben a tanulók fejlődése ezt megkívánja. Az értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia.
- Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésre gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat is. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.
- A tanulás folyamatában rendszeresen, több alkalommal kell értékelni és a tanulónak lehetővé kell tenni, hogy a visszajelzést rövid időn belül megismerhesse, mert az értékelés csak így éri el a kívánt hatást illetve teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.
- Az értékelés önfejlesztésre, kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével.
- Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.
- Az összegző értékelés minősítő jellegű, tájékoztatást ad arról, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje, milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Természettudományos nevelés

- A gimnáziumokban a 9-12. évfolyamokon a természettudományos oktatás diszciplináris bontásban valósul meg.
- A természettudományos ismeretek és kiemelten a matematikai, természettudományos, mérnöki-műszaki és informatikai (MTMI) készségek fejlesztése érdekében a gimnáziumokban a 11. évfolyamon azoknak a tanulónak, akik nem tanulnak emelt óraszámú vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő tantárgyat kell felvennie, illetve a fenti elvek mentén oktatott integrált, fizika, kémia, biológia, földrajz moduljai közül az egyiket heti két órában.

Az idegennyelv-oktatás

- A tanuló középiskolai tanulmányainak végére eléri a KER szerinti B2 szintet, de legalább a középszintű nyelvi érettségit (B1) teljesíti.

- A gimnáziumban szabadon választható második idegen nyelvként az angol, német, spanyol nyelv.
- Cél a közép- és felsőfokú nyelvvizsga elérésének támogatása.

2.3. A NAT 2012 alapelveinek megvalósulása:

(A 2017.09.01-től 2019.09.01-ig indult évfolyamoknál)

Kulcskompetenciák:

1. A hatékony önálló tanulás kompetenciája
2. Anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció
3. Digitális kompetenciák
4. Matematikai kompetenciák
5. Szociális és állampolgári kompetenciák
6. Esztétikai, művészeti tudatosság kompetenciái
7. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetenciák
8. Természettudományos és technikai kompetenciák

Cél:

- A tanulási szokások megalapozása, továbbfejlesztése. Az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése. Azoknak a hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociális – kulturális környezetéből vagy eltérő fejlődéséből fakadnak.
- A tanulók munkaképességének alakítása, fejlesztése, az önállóságra, a kulturált viselkedésre, toleranciára, az alkalmazkodásra nevelés.
- Az igényes, harmonikus és egészséges felnőtt életre, életvitelre nevelés. A természeti környezet megóvása. Az állatok és a növények védelme, szeretete. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességének kialakítása.
- Nyitottság az élményekre, a tevékenységre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése és szeretete.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete és megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség-és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a különböző tanórai és tanórán kívüli tevékenységek, valamint az ezekhez kapcsolódó folyamatos értékelés, amelyek a nevelési program különböző fejezeteiben részletes meghatározásra kerülnek. Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a munka során megkívánja, hogy a pedagógusok által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárásokat, módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk.

Nevelési-oktatói módszerek, eszközök

Közvetlen (direkt) módszerek – alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

Közvetett (indirekt) módszerek – a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidégző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - követelmények támasztása - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> - a tanulói közösség tevékenységének megszervezése - közös célok kitűzése, elfogadtatása - hagyományok kialakítása - követelés, ellenőrzés, ösztönzés
2. Magatartásra ható módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása, felvilágosítás)	<ul style="list-style-type: none"> - magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> - felvilágosítás a betartandó magatartási normáról - vita

2.4. A felnőttek oktatása

- esti tagozaton négyéves gimnáziumi képzési idővel
- levelező tagozaton négyéves gimnáziumi képzési idővel

Az iskolában a(z) 9. évfolyamtól a(z) 12. évfolyamig felnőttoktatási tagozat működik.

A felnőttoktatás a tanulók elfoglaltságához igazodva esti ill. levelező munkarendben folyik. A tanítás a hét 3 napján 16 órától 20 óráig tart az esti tagozaton és heti egy alkalommal 10 tanóraban a levelező tagozaton. Ezekben a foglalkozásokon a tanulók részvétele kötelező. A hét többi napján igény szerint, nem kötelező jelleggel konzultációs foglalkozás is szervezhető.

2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola oktató-nevelő munkájának feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, elfogadása, tudatosítása és gyakorlása

- **A tanulók értelmi nevelése**

Feladat: Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. A problémamegoldó képesség, a kreatív gondolkodásmód kialakítása.

- **A tanulók közösségi nevelése**

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és a kommunikáció elsajátítása.

- **A tanulók érzelmi nevelése**

Feladat: A környezet jelenségeire, a tanulói közösségekre és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítető érzelmek kialakítása. Az érzelmek alkotó jellegű feldolgozása.

- **A tanulók akarati nevelése**

Feladat: A reális önismeret, önbecsülés, önértékelés kialakítása. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása. A dönteni tudás képességének fejlesztése.

- **A tanulók nemzeti nevelése**

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

- **A tanulók állampolgári nevelése**

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- **A tanulók munkára nevelése**

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulóknak környezetük rendben tartására irányuló tevékenységének gyakoroltatása.

- **A tanulók testi nevelése**

Feladat: A tanulók testi épségének fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

2.6. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.6.1. Az egészségfejlesztési és egészségnevelési program célja

Az iskola célja, hogy az iskolánk egészségfejlesztő intézmény legyen.

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen;
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási - nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előre jutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel.

2.6.2. Az egészségfejlesztés feladata

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéne, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletválttatás az egészségügyi szolgáltatásokban.

Az egészségfejlesztés sarokpontjai:

- a tanulókra, szülőkre, az iskola dolgozóira a közvetlen partnerekre irányul, és együttműködésre épít

- az okok feltárására és a feltételek megteremtésére irányul a társadalomkülönböző szereplőivel való együttműködésben (oktatás, egészségügy, környezetvédelem, kultúra, gazdaság) a közvetett partnerek bevonásával
- az egyén autonómiája érvényesül az egészséget befolyásoló döntésben, aktivitásban .

2.6.3. *Az egészségnevelés feladata*

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

2.6.4. *A prevenció (megelőzés) területei*

Elsődleges a megelőzés:

- **Az elsődleges vagy primer prevenció** a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység. Ide tartozik az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer biztonság megvalósítása,
- **A másodlagos és harmadlagos megelőzés** a már meglévő betegségnek és hatásainak feltartóztatását vagy lassítását kívánja elérni korai kórmegállapítás és megfelelő kezelés révén, vagy a betegség visszatérését akadályozza.

2.6.5. *Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek:*

- **Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás**
Az egészségnevelési tananyagok hagyományos megfogalmazásaiban az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívták fel a figyelmet, illetőleg megoldásként kínálták a helyesnek vélt egészségmagatartást. Ebbe a csoportba tartoznak az iskolai felvilágosító előadások, a különböző brosrúrok.
- **Rizikócsoportos megközelítés**
A korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportok körében folytatott megelőző tevékenységet jelent. A rizikócsoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához. Fontos kimunkálni a betegségmegelőző programot, például sajátos étrendet, mozgásprogramot. A rizikócsoportos megközelítést jól példázza az egészségügyi szűrés és a prevenció tevékenység összekapcsolása.
- **Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások**
Lényegük abban a felismerésben rejlik, hogy az egészségkárosító magatartásformák háttérében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzniük. Az önismeret fejlődésétől remélhetjük, hogy a diákok egészségesebben fognak élni, ellenállnak a dohányzásnak vagy a droghasználatnak. A csoportos foglalkozások célja, hogy a résztvevőket ne csak arra készítse fel, hogy nemet tudjanak mondani a káros szenvedélyekre, hanem arra is, hogy például igent tudjanak mondani az egészségre, és megvédje őket a divatos, de veszélyes, külsőségeiben megnyilvánuló kóros fogyókúráktól, eltúlzott és ezért veszélyes testépítéstől.
- **Kortárshatások az egészségfejlesztésben**
A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttnél (szülőnél, tanárnál) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Ezek a felismerések tükröződnek azokban a programokban, amelyek a kortárshatásokra építenek, és kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét a fiatalokhoz eljuttatni, és

arra próbálják megtanítani a fiatalokat, hogy képessé váljanak nemet mondani. Kiváltképpen az úgynevezett kényes témák területén sikeresek ezek a programok, ilyenek például a szexuális kultúra fejlesztése, az AIDS prevenció, a dohányzás-, alkoholfogyasztás-, kábítószer használat megelőzése stb. Ezek a programok a középiskolás-korú fiatalok körében kedveltek és hatékonyak. Az iskolánkban működő kortárssegítő csoport tagjai segítenek barátaiknak, osztálytársaiknak, de modell-szereplőként is képviselik az egészséges életvitel kialakítását. Hatásukat direkt és indirekt módon egyaránt kifejtik.

- **Szintérprogramok**

Az egészségi állapot nem kizárólagosan az egyén felelőssége, nem pusztán az egyéni készségektől és jártasságoktól függ, hanem jelentős szerepet játszanak társas, társadalmi, ökológiai tényezők is. A gyerekek az iskolában nem egyszerűen az ÉLETRE készülnek, hanem az iskola is maga az ÉLET. A személyközi és intézményes kapcsolatok gazdasága teszi az iskolát valódi, életteli szocializációs szinterré. Ide sorolható minden olyan kezdeményezés, ami az intézmény egészének a működését befolyásolja.

- **Közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programok**

A közösségi alapú programok nemcsak az élőhely azonosságát és életmód formáló szerepét veszik tekintetbe, hanem a tágabb értelmű politikai és társadalmi meghatározókat, realitásokat is. Ezek a megközelítések alulról építkeznek, az egészségfejlesztési, társadalompolitikai szükségletek helyi szinten fogalmazódnak meg, az ott élők, dolgozók határozzák meg a beavatkozások szükséges irányát, és nagymértékben támaszkodnak a helyi erőforrásokra. Ezek a programok nemcsak a diákokkal és nemcsak az iskolával foglalkoznak, hanem többféle célcsoporttal és "támadásponttal": például a helyi tömegkommunikáció, helyi média bevonásával.

Ennek segítségével a felnőttekhez is eljuttatnak információkat; a háziorvoson keresztül például elősegítik a dohányzás-leszoktató programokban történő részvételt.

2.6.6. Gyakorlati megfontolások

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és tanulók egészség ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho-szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

2.6.7. Helyzetértékelés

Iskolánk befogadó középiskola, egy régebben bányász, ma inkább iparra, kisebb üzemekre támaszkodó városban. Az ipari park kialakulásával, azonban fejlődik városunk. A tanulók olyan családokból jönnek, amelyek megérték már több munkahelyváltást, sőt munkanélküliséget is. Nagy különbséget tapasztalunk a fiatalok erkölcsi normáiban, tanulmányi eredményeikben és családi háttérükben. Vannak stabil, jó anyagi háttérrel rendelkező szülők, akik gyermekeiknek is követendő mintát, normákat közvetítenek. Jelentős a gyermekeiket (bármilyen okból) elhanyagoló családok száma. Ezek a családok a gyermekeik életvezetésére nem megfelelő egészségi és viselkedési mintákat adnak.

A gimnázium tanulóinak száma közel 400 fő, az intézmény kénytelen nagy létszámú osztályokat indítani és differenciált képzést is alkalmazni, különböző szükségletekkel találkozunk, és különböző igényeknek kell, hogy eleget tegyen.

Nevelési célkitűzéseink között hangsúlyos a pszichés segítségnyújtás, a biztonságérzet erősítése. A gyermekek szellemi teljesítőképességeik kihasználásához szükség van arra, hogy megfelelő egészségi állapotban legyenek. Az iskola épülete korszerű építészeti és egészségügyi szabályoknak megfelelő. Tantermeink természetes megvilágításáról nagy ablakok gondoskodnak. Nagy felületű, könnyen lemosható csempézett falak vannak a folyosón, osztálytermeinkben, előadóinkban munkavégzésre alkalmas új iskolabútorok találhatóak. Az utcai zaj kismértékű, a szellőztetés rendszeres, tisztálkodási lehetőség megfelelő mind a kézmosás, mind a zuhanyozás a tanulók számára biztosított.

Az iskolába érkezőt tiszta, rendezett, esztétikai szempontból is megnyugtató kép fogadja. Sportolásra, mindennapos mozgásra az udvar sportpályái, a tornaterem, a konditerem ad nagy lehetőségeket. A bal-
esetvédelmi szempontok betartása az iskola minden felnőtt dolgozója és tanulója számára fontos feladat.
Az étkeztetés rendje megfelelő, az ebéd minősége elfogadható.

A védőnői szoba, az orvosi rendelő világos, barátságos és jól felszerelt.

A szülőket az iskola a szabadidős tevékenységekre, összejövetelekre meghívja. Lehetőség van arra,
hogy a sporteszközöket, sportlétesítményeket igény szerint használják a felnőttek.

Intézményünk egészségvédő szerepéről még kevés információt kapnak a szülők.

A tantestület figyelemmel követi az egészségfejlesztési programot. Az iskolavezetés egyeztetési elképze-
lését a pedagógusokkal.

Örvendetes, hogy a felnőtt munkatársak közül csak egy-két fő dohányzik, szabályosan, a kijelölt helyen.

Diákjaink dohányzása az iskola környezetében esetleges.

A tanári szoba, ahol teljes létszámmal elférünk, mindenki számára optimális körülményt biztosít
az órai felkészüléshez, a pihenéshez és az értekezletek megtartásához.

Az egészségneveléssel kapcsolatos szakirodalom az iskola könyvtárában rendelkezésre áll.

A tanórákon (osztályfőnöki órákon) az iskolapszichológus és a szociális szolgálat munkatársának szak-
mai munkája, előadásai nagy segítséget nyújtanak a különböző témák megvitatásában, megbeszélésé-
ben.

A kábítószer, környezetvédelem, táplálkozás, szexuális nevelés, dohányzás, fizikai aktivitás területén a
tennivalók fontosságát illetően a pedagógusok között egyetértés van. A külső szervekkel, a védőnővel,
orvosokkal, a Családsegítő szolgálattal, Gyermejköltségi szolgálattal nagyon jó a kapcsolatunk. Részt ve-
szünk egyeztető fórumokon, a Vöröskereszt rendezvényein. Rendszeresen szervezünk az iskola diákjai,
illetve pedagógusai számára is előadásokat. Ebben segítségünkre vannak külső szakemberek és az or-
vosok.

Az egészségfejlesztési stratégia kimunkálása során az első és a későbbi tevékenységet alapjaiban meg-
határozó elem a szükséglet felmérése. A vizsgálatot az iskolában az iskolai védőnő - más tanárokkal
közösben végzi el és értékeli ki. Az adatokat több kérdőívblokk kitöltése során adott válaszok segítségével
kapjuk. A kérdésekre adott válaszokat 5 fokú értékelő skálán adják meg a kérdeztettek, melyben az
1-es az alacsony egyetértést jelenti, s fokozatos skála vezet a teljes egyetértést jelentő 5-ös értékig. A
kérdőív egységeit együtt értékeljük oly módon, hogy az azonos blokkokban nyert értékekből egyéni
átlagot számolunk. Kérdőívek az 1. számú mellékletben találhatóak.

2.6.8. Segítő kapcsolatok színterei és kapcsolódási pontok

• Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájé-
koztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési
programjait, közülük jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonysá-
gát.

• Iskolaorvos, házi orvos védőnő

Az iskola egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa
és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a
jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kö-
tött szerződés értelmében látják el. Kisebb településeken, ahol nincs házi gyermekorvos, az orvosi fel-
adatokat a házi orvos, nagyobb településeken a házi gyermekorvos, a védőnői feladatokat a körzet szerint
illetékes védőnő (vagy védőnők) látja el. A középfokú tanintézetek egy részében főfoglalkozású, vagy
részfoglalkozású ifjúsági orvos és ifjúsági védőnői szolgálat működik. Az iskolaegészségügyi feladato-
kat az orvos és a védőnő közösben látja el.

Feladataik a következőképpen csoportosíthatók: (Ez a felsorolás minden tekintetben összhangban van
az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény, 38. § (1) és (2) bekezdésével) ill. annak módosításai.

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció)
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése
- Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

Bár a rendelet nem tér ki részletesen, de az iskolaorvos, és különösen a védőnő hagyományos feladatai közé tartozik az egészségnevelésben való részvétel (a védőnői működési szabályzat ezt részletesebben fel is sorolja).

A tanulók és a pedagógusok ismereteinek bővítésén kívül az iskola egészségügyi teamnek (különösen a főfoglalkozásban alkalmazottaknak) számos lehetősége van arra, hogy az iskola egészségügyi munka folyamatába illesse az egészséges életmódra ösztönzést, nevelést.

Az iskola egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- Az életmód és betegségek összefüggései
- Az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskolai diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok.
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában.
- Környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben
- Az iskolát övező település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben.

- **Fejlesztő pedagógus**

Szakmai ismeretei révén, olyan területeken ad folyamatos segítséget a diákoknak, tanároknak, de akár a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel, és amivel az iskola pedagógusai többnyire nem rendelkeznek a BTM-es tanulók fejlesztésében.

- **Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők**

A gyermekvédelmi munkában, a konkrét ügyekben segítenek a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatának más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek.

- Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények szervezetek Az egészségügyi intézmények és az ÁNTSZ helyi szervezete, azon belül is különösen az egészségfejlesztési munkatársak konkrét segítséget jelenthetnek az iskolai egészségnevelési munkában.

- **Rendvédelmi szervek**

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskoláknak.

Az egészségnevelési program végrehajtásánál fontos, hogy évente felülvizsgáljuk a program céljait, szerkezetét. A program megvalósítását az garantálhatja, ha:

- céljaiban konkrét, reális;
- az életkori sajátosságokat figyelembe veszi
- a tantestület és a segítő kapcsolatok szakemberei által elfogadott;
- megvalósítási lépéseiben figyelembe veszi az adott lehetőségeket;
- a feladatokat tagoltan rögzíti
- tartalmazza a módszertani elemeket;
- a szükséges forrásokat meghatározza;
- **valamint kijelöli a határidőket és megnevezi a felelősöket**

2.6.9. *Az egészségfejlesztés iskolai területei*

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az egészségnevelési program alakításakor a tervben hangsúlyt kell fektetnünk olyan az előző felsorolásból nyerhető, és az életkori sajátosságokhoz is illesztendő lényeges témákra, mint például:

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás,)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével.:

- Gondoskodunk az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről.
- Megfelelően tájékoztatjuk az iskola a tanulóit a tanulást is befolyásoló egészségi állapotról, a rész-képesség zavarokról. Megjelennek az ezzel kapcsolatos feladatok az iskolai dokumentumokban, illetve a tényleges oktató-nevelőmunkában.
- Az osztálytermek berendezése megfelel az egészségügyi szempontoknak. Megfelelő a világítás. Megfelelő a számítógépek elhelyezése. Figyelnek a pedagógusok a gyerekek megfelelő testtartására. Az ülésrend kialakítása lehetővé teszi minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl. rövidlátás, hallási zavar...) testhelyzetben történő figyelmet és tanulást. Ügyelünk arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsunk változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében.
- A napi munkarend és az órarend tervezésénél gondoskodunk a mozgásigény kielégítéséről.

2.6.10. Iskolai programok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az iskola határozott – lehetőleg minden egészséggel kapcsolatos tevékenységre kiterjedő – tervvel rendelkezik. Ezt egyeztesse, a diákokkal és a szülőkkel, az iskolához szorosan kapcsolódó más szakemberekkel.

Fontos, hogy a terv feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket tartalmazzon olyan fontos területekre, mint

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- az egészséges táplálkozás (pl. az iskolai büfé választéka),
- a mindennapi testmozgás,
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése,
- a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja,
- az iskolán belüli bántalmazás megelőzésére,
- a szexuális nevelés – már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.

- **Tanórai foglalkozások**

Szaktárgyi órák témafeldolgozása

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet fordítunk. Osztályfőnöki óráknál felhasználjuk az OM kerettantervi segédleteket, amelyek az iskola jellegétől, a témáktól függő konkrét témakörök feldolgozására alkalmasak, pl.: ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, az esetelemzések tartoznak ide

A tanulócsoporthoz szervezésénél a hatályos jogszabályok és a tanulók tanulási igényei mérvadók.

- **Tanórán kívüli foglalkozások**

- *Délutáni szabadidős foglalkozások*
Sportprogramok, tömegsportórák,
Filmvetítések, vetélkedők, versenyek, házi bajnokságok, egyéb játékos programok (pl. BORSHOW).
- *Egészségnap, projektnapok, témanapok*
Az iskola egészét átfogó előre tervezett programok komoly szervezést, felkészülést igényelnek.
- *Hétfélig iskolai programok*
Kulturális programok
- *Tájékoztató fórumok*
Szülők kisebb csoportjai számára szervezünk fórumot, tájékoztatókat, színesítjük a programokat, külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembereinek bevonásával.
- Iskolánkban vannak olyan *szakmai tanácskozások, tréningek, szakmai műhelyek*, amelyek a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálják.

- **Iskolán kívüli rendezvények**

- *Kortárssegítő képzés*
Az iskolai és az iskolán kívüli programok határesetete, mert az iskola tanulóit vonja be a kortársképzésbe, de a legtöbb helyen a felkészítés színtere nem az iskola, hanem a képző intézmény
- *Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz.*
- Közösségi szolgálat megszervezése

2.6.11. Módszerek

Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek közül leghatékonyabbak az iskola saját ötleteire épülő, illetve önálló szervezésű programok, egymásra épülő rendezvénysorozatok, amelyeknek megvalósítá-

sában a tanárok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek. Több hazai intézmény, szervezet, vállalkozás kínálja adaptált vagy saját fejlesztésű egészségfejlesztési programjait, melyet iskolánk igénybe vesz.

- Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadók segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára (egészségtan tanár más iskolából vagy egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, házi orvos, védőnő, ÁNTSZ, Kábítószer Egyeztető Fórum, vagy helyi civil szervezet munkatársa).
- Rendezett környezetet alakítunk ki az iskola körül. Gondot fordítunk a tantermek díszítésére.
- Kirándulásokat szervezünk, lehetővé tesszük a rendszeres testmozgást, amelybe a szülőket is bevonjuk.
- Az egészségnevelés, elsősegélynyújtás terén fontos feladatnak tartjuk a pedagógusok képzését, felkészítését, a hirtelen fellépő gyors segítséget igénylő helyzetek megoldására.
- Minden tanév végén elvégezzük az egészségnevelési program értékelését. Elemezzük, hogyan sikerült céljainkat megvalósítani, feltárjuk a hiányosságokat. Következtetéseket vonunk le a további időszak feladatainak megvalósításához.

2.7. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Az elsősegélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik. A laikus elsősegélynyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie kell a baleset, vagy rosszullet következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

Az elsősegélyt nyújtónak tudnia kell:

- légút biztosítását
- nem lélegző sérült újraélesztését
- vérzéscsillapítást
- megfelelő
- fektetési mód alkalmazását
- a törött testrész mozdulatlanságának biztosítását

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Alapvető kompetenciák kialakítása:

- a közvetlen, emberi kommunikáció kialakítására, az empátiára,
- a motivációra, felkelteni az érdeklődést a feladat szépségére és felelősségére egyaránt,
- a leghatékonyabb didaktikai módszerek alkalmazására,
- annak eldöntésére, hogy a konkrét ismeretek feldolgozásához milyen módszer a leghatékonyabb,
- minél többirányú szemléltetésre, a legkorszerűbb szakmai ismeretek pontos átadására,
- a gyakorlati feladatok pontos, szakszerű bemutatására, a feladatsor algoritmusban történő feldolgozására,
- gyakorlati hiba esetén a pontos korrekcióra,
- konkrét szituáció teremtésére, a gyakorlati feladatok elvégzésének pontos ellenőrzésére és szükség szerinti korrigálására.

Az iskola belső vizsgarendszere lehetőséget nyújt a 11. évfolyam végén arra, hogy szakköri formában v. az iskola mellett működő alapítvány segítségével felkészülhessenek a tanulók a jogosítvány megszerzéséhez szükséges egészségügyi vizsgára és a gimnáziumban vizsgázzanak le.

2.8. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

2.8.1. A közösségfejlesztés fő területei

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák
- tanórán kívüli foglalkozások
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenység

E négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, de valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- a tanulók közösségi magatartásának kialakításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend)
- a másság elfogadásához, a pedagógusok fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást
- az együtt érző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.
- a tanulók legyenek nyitottak, megértőek, a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.

- **A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása**

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- **A tanulók életkori fejlettségének figyelembevételével a tanulóközösségek fejlesztése**

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: személyiségének lassú alakulásától az autonóm személyiséggé válásig.

- **Az önkormányzás képességének kialakítása**

Feladat: Ki kell alakítani a közösségben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, ezért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése**

A közösség tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése. A közösség által szervezett tevékenységben való aktív részvétel. A közösségi együttéléshez szükséges magatartási, viselkedési formák elsajátítása

- **A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása**

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszerré válásának kialakítása, ápolása.

2.8.2. A személyiségfejlesztést és a közösségfejlesztést szolgáló tevékenységi formák tanórán és tanórán kívül szabadon tervezhető tevékenységek

- **A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási óra**

A tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontos a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás.

A motiválás célja, hogy diákjainkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek tanulásra ösztönöznek és a tanulás végéig fenn is tartják.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedését, aktivitását biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, az, hogy a pedagógusok oktató-nevelő munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértéken igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi módszerek és szervezeti formák segítik:

- A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- Az idegen nyelveket – a tanulók előzetes választása szerint – kisebb csoportokban oktatjuk.
- **A kötelező tanítási órák száma:** Nt 6. Sz melléklete a mérvadó
- **Azokon a tanítási napokon, amikor a tanuló a tanév rendjében meghatározott mérési feladatban vesz részt, más tanórákon való részvétele a művészeti és a testnevelési órák kivételével nem kötelező.**

A nevelési és oktatási célok megvalósulását segítő tanítási órán kívüli tevékenységek

- *Hagyományőrző tevékenységek:*

Az iskola névadója munkásságának megismertetése

Iskolai ünnepek megrendezése a következő eseményekre emlékezve:

1848. március 15.

1849. október 6.

1956. október 23.

Megemlékezés a kommunista diktatúrák áldozatairól

Megemlékezés a Holocaustról

Karácsonyi ünnepség

Szalagavató ünnepség

A végzős diákok ballagása

- *Diákönkormányzat*

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik, melynek tagjai az osztályok által megválasztott képviselők. Az iskolai diákönkormányzat munkáját – a tanulók javaslata alapján – az igazgató által megbízott nevelő segíti.

- *Tanulószoba*

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően – ha a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban a 9–10. évfolyamon tanulószoba működik.

- *Diákétkeztetés*

Az iskola tanulói – ha ezt igénylik – napi egyszeri étkeztetésben részesülnek. A polgármesteri hivatal által megállapított étkezési térítési díjat az iskolában kell befizetni.

- *Tehetség gondozó és felzárkóztató foglalkozások*

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengébbek felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások segítik. Ezek igényfelmérése az év elején történik.

- *Iskolai sportkör*

Az iskolai sportkör tagja lehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a testnevelés órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését.

- *Tömegsport*

Az iskola minden tanulója számára biztosítottak a délutáni foglalkozások.

A tantárgyfelosztásban tervezettek ezek az órák. Az éves kínálatot az igényekhez igazítva a testnevelők tervezik meg.

- *Szakkörök*

A különböző szakkörök a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálják.

A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. A szakkörök indításáról minden év elején a nevelőtestület dönt.

- *Versenyek, vetélkedők, bemutatók*

A tehetségfejlesztést segítik a különféle versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában szervezünk. A letehetősebb tanulókat az iskolán kívüli versenyekre is felkészítjük.

Ezt a munkát a szaktanárok végzik.

- *Tanulmányi kirándulások*

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályoknak tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kirándulás költségeit a szülőknek kell fedezniük.

- *Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás*

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- *Szabadidős foglalkozások*

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat felkészíteni azzal, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, klubdelutánok stb.).

A szabadidős rendezvényen való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- *Iskolai könyvtár*

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

- *Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata*

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használhatják a házirend szabályai szerint.

- *Hit-és vallásoktatás*

Az iskolában a területileg illetékes és bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit-és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson a tanulók részvétele önkéntes.

2.9. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. **A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.**

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák napra kész dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- az elektronikus napló precíz vezetése
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,

- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- a tantermen kívüli digitális oktatási módszerek alkalmazása

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- A tantermen kívüli digitális oktatás során is ellátja az osztályfőnöki teendőit, használja a digitális pedagógiai módszereket, digitális kommunikációs csatornákat működtet.

2.10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.10.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- érdeklődés alapján szakkörök, érdeklődési körök szervezése
- az alapítvány támogatásával felkészítés tanulmányi versenyekre
- a kiemelten tehetséges tanulók differenciált foglalkoztatásának megszervezése
- a tanulók év eleji előkészítő táborozásán tanulás-módszertani ismeretek nyújtása
- a tehetséges tanulók gyorsabb ütemben való haladását, differenciált oktatását szolgálja a csoportbontásos formában történő oktatás (a nyelvtanítás, a számítástechnika tantárgyak esetében ez elengedhetetlenül szükséges)
- az érdeklődési köröknek megfelelő szakkörök, sportkör, énekkar, diákszinpad stb. foglalkozások megszervezése

2.10.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

- az indulási hátrányok leküzdését szolgálják a diagnosztikus méréseken alapuló felzárkóztató foglalkozások
- a diákékeztetés és az ügyelet biztosítása, illetve szülői igény esetén 9-10.évfolyamon a tanulószoba megszervezése
- a készség - képesség - jártasság fejlesztéséhez vezető folyamat fontos eleme a tanulói önmegvalósítás, önképzés, tehetséggondozás segítése
- e cél elérését a tanórákon a differenciált, egyénre szabott vagy csoportmunkák módszereinek alkalmazása teszi lehetővé
- az egészséges életmódra nevelés érdekében maximálisan kihasználjuk azt a jó kapcsolatot, amely kialakult az iskolaorvos, a védőnők és a diákok között
- figyelemmel kísérjük azokat a pályázatokat, amelyek segítenek a szociálisan hátrányosabb tanulókat olyan programok eléréséhez juttatni, amelyek kiegészítik az iskolai tanítás-tanulás folyamatát (pl. külföldi csereprogramban részt venni, illetve hazai iskolai táborozásokba bekapcsolódni)

2.10.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

- Kapcsolat a családsegítő szolgálattal
- Az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése
- Felzárkóztató foglalkozások
- Tanulószoba
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- Szükség esetén családlátogatások
- A szülők és családok nevelési gondjainak segítése
- A sajátos nevelési igényű tanulóknál a helyi tantervben meghatározott fogyatékoság típusához, fokához igazodó fejlesztési program

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a törvénynek megfelelően az iskola kezdeményezi a diák vizsgálatát, a szakértői vélemény alapján jár el a partnerintézmények bevonásával, így biztosítja a fejlesztést.

2.10.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

- a szociális hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a tudás megszerzését és alkalmazását szolgáló, elsősorban tevékenységközpontú pedagógiai eljárások
- ösztöndíjak, pályázatok figyelemmel kísérése, a szociálisan hátrányos tanulók segítése e programokban való részvételre

2.10.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az iskolában tanuló diákok nagyon eltérő szociális, anyagi körülmények közül érkeznek. Gyakori, hogy a szülők elváltak, mozaik család alakul ki. A diákok szocializációja heterogén, különböző normarendszerrel érkeznek a gimnáziumba. Gyakoriak a mentális problémák. Kiemelt feladat az esélyegyenlőség megteremtése, a tehetségek korai felismerése, támogatása. A lemorzsolódás ellen ható intézkedések hatékonyak. Fontos az iskola és a szülői ház közötti aktív együttműködés. A gimnázium kisvárosi, családi légköre segíti az ifjúságvédelemi feladatok hatékony megvalósítását.

Célok:

A gyermekvédelmi törvény által meghatározott központi cél, hogy a gyermek családban történő nevelkedéséhez minden segítséget megadjunk. Az ifjúságvédelem legtagabb értelemben vett célja az oktatónyelő munka legoptimálisabb feltételeinek megteremtése. Tanulóink sokoldalú fejlesztése, nevelése.

Feladataink:

Az ifjúságvédelemben általános feladatainkat a gyermekvédelmi törvény és a köznevelési törvény meghatározza. Ezeket az általános feladatokat egészítjük ki iskolánk adottságainak megfelelően.

- Minden tanuló számára egyenlő esélyeket biztosítunk a fejlődéshez, a továbbtanuláshoz.
- Kizárjuk annak lehetőségét, hogy a tanulót hátrányos megkülönböztetés érje családi, etnikai, vallási, egészségügyi vagy bármely más ok miatt.
- Alapvető feladat a tankötelezettségi törvény érvényesítése. Eleget teszünk tájékoztatási kötelezettségünknek, ezzel is segítve az önkormányzat jegyzői munkáját. A szülői kötelezettség betartása fontos feladatot ró az osztályfőnökökre. Amely magában foglalja a törvény betartásának elmulasztása esetén a jegyző értesítését, a szükséges jogi lépések megtételét.
- Az iskola elsősorban pedagógiai eszközökkel tud segítséget nyújtani. Az oktatás-nevelés folyamatában mindig figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit.
- Gondoskodunk a lemaradó tanulók felzárkóztatásáról.

A gyermeknek törvényben biztosított joga, hogy hozzájusson megfelelő lakáshoz, ruházathoz, egészségügyi ellátáshoz és étkezéshez.

- Szociálisan hátrányos helyzetű, vagy bejáró tanulók esetében biztosítjuk a kollégiumi elhelyezést.
- Az iskolában minden tanuló számára biztosított az étkeztetés.
- Fokozott figyelmet fordítunk a gyermekre, ha magatartásában, tanulmányi munkájában hirtelen romlás következik be.
- Az anyagi hátrányok leküzdéséhez étkezési nyújtunk segítséget.
- Folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket és diákjainkat az egyéb támogatási lehetőségekről

Kiemelkedően fontosnak tartjuk, a gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolattartást, és az iskolafelügyelő munkájának összehangolását, melynek összekötője az osztályfőnöki munkaközösség vezetője.

A tanulók szabad idejének hasznos eltöltéséhez különböző foglalkozásokat szervezünk. Ezeket a tanév elején - előzetes felmérés alapján - hirdetjük meg.

A diákok mozgását, egészségét szolgálja a testnevelési órákon kívül megszervezett, egyéb sportkörü tevékenységek sora (kosár- és röplabda, aerobic stb.).

Az egészségmegóvás keretén belül folyamatos felvilágosító munkát végzünk. Feltárjuk és igyekszünk kiküszöbölni a tanulók fejlődését veszélyeztető körülményeket. Egészségük és testi épségük megőrzéséhez szükséges ismeretek átadásában fontos szerepet kap - az iskolaorvossal és a védőnővel kialakult jó kapcsolat segítségével - a felvilágosító tevékenység.

A diákönkormányzat működtetésével tanulóink lehetőséget kapnak jogaik megismeréséhez, azok gyakorlásához és a szabad véleménynyilvánításhoz.

Az ifjúságvédelem tevékenységének át kell fognia az iskolai élet egészét. Sikerének alapja: együttműködés a szülőkkel, az iskola minden pedagógusával és mindazokkal az intézményekkel, amelyek támogatni tudják a gyermekvédelmi munkát.

2.11. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény biztosítja a tanulónak a törvényes jogainak a betartását, az őt érintő kérdésekben.

A Diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt saját működéséről, a működéshez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A Diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A Diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A Diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

Az iskolában évente legalább egy alkalommal diákközgyűlést kell szervezni.

A Diákönkormányzat egyetértési jogot gyakorol a szervezeti és működési szabályzat, házirend elfogadásakor és módosításakor.

Az iskolai vezetők és a DÖK a kapcsolattartás során

- átadják a diákönkormányzatnak, illetve képviselőjének a diákönkormányzat döntési, véleményezési, egyetértési, javaslattételi, illetve kezdeményezési joga gyakorlásához szükséges dokumentumokat;
- a dokumentumok értelmezéséhez szükséges tájékoztatást, felvilágosítást kérésre biztosítják;
- megjelennek a diákközgyűlésen, válaszolnak a nekik az intézmény működésével kapcsolatban feltett kérdésekre;
- a diákönkormányzat javaslatait, véleményét figyelembe veszik az intézmény működtetése, illetve a tanulókkal kapcsolatos döntések során.

A diákönkormányzat, illetve diákképviselők a kapcsolattartás során:

- gondoskodnak a döntési, véleményezési, egyetértési, javaslattételi, illetve kezdeményezési jog gyakorlása miatt átvett dokumentumok áttekintéséről, és az érintett jog gyakorlásáról;
- aktívan részt vesznek azokon a fórumokon, melyekre megjeleni jogosultak, illetve ahová meghívták, s az intézmény működésével, illetve a tanulókkal kapcsolatos kérdéseket érint;
- gondoskodik az intézményvezető a megfelelő tájékoztatásáról (írásbeli meghívó) a diákönkormányzat gyűléseire, illetve egyéb programjairól.
- az iskolai vezetők és diákönkormányzat közötti kapcsolattartásban közreműködik a diákönkormányzatot segítő pedagógus.

Az intézmény a működés feltételeként biztosít

- a diákönkormányzat működéséhez szükséges helyiséget,
- a diákönkormányzat működéséhez szükséges berendezési tárgyakat,
- illetve a működés anyagi támogatását a mindenkori költségvetés függvényében

A diákönkormányzat és az intézmény közötti kapcsolattartás

A DÖK munkáját segítő nevelőt a DÖK vezetőségének javaslata alapján a nevelőtestület egyetértésével az intézményvezető bízza meg. Az iskolai diákönkormányzat megbízottja képviseli a tanulók közösségét az iskolavezetőségi, a nevelőtestületi, valamint a szülői szervezeti értekezletek vonatkozó napirendi pontjainál.

A tanulók egyéni gondjaikkal, valamint kérdéseikkel közvetlenül is felkereshetik az intézmény vezetőjét. Az intézményvezető fogadóórájának időpontja tanévenként változik. Az adott tanév intézményvezetői fogadóóráját az intézmény munkaterve tartalmazza.

2.12. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

2.12.1. A kapcsolattartás formái

- személyes megbeszélés,
- tárgyalás, értekezlet, gyűlés, közgyűlés,
- írásos tájékoztatók, dokumentumok átadása
- elektronikus formában.

A kapcsolattartás rendszeres, s kiterjed minden olyan szakmai kérdésre, melyek érintik az intézményben folyó nevelő- oktató munkát.

2.12.2. A szülői munkaközösség

Az osztály szülői munkaközössége az érintett szülők közül önkéntes vállalás alapján alakul meg.

Az osztály szülői munkaközösség munkáját az osztályfőnök segíti.
Véleményeiket, állásfoglalásaikat a SZM elnökén keresztül juttatják el az iskolavezetéshez.

2.12.3. A szülői szervezetek

A Knt. alapján a szülők meghatározott jogaik érvényesítésére és kötelességük teljesítésére szülői szervezetet hozhatnak létre. A szülői szervezet dönt saját szervezeti és működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról, saját pénzeszközeiből segélyek, anyagi támogatások felhasználásának módjáról.

Megválasztja a szülők képviselőit, elnököt és helyettest.

Ez a szülői szervezet, illetve képviselői jogosultak eljárni valamennyi szülő képviselőjében, illetve az intézmény egészét érintő ügyekben, élhetnek véleménynyilvánítási jogukkal a szülőkkel és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai szülői szervezet tagjai az osztályok szülői szervezetének két választott képviselője.

2.12.4. A szülői közösséggel való kapcsolattartás

Egy osztály tanulóinak szülői szervezetével a gyermekközösséget vezető osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart.

A szülői szervezet véleményét, állásfoglalását, javaslatait a választott elnök vagy az osztályfőnökök közvetítésével juttatják el az iskola vezetőségéhez.

Az intézményi szülői szervezetet az intézményvezetővel tanévenként legalább két alkalommal hívja össze, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról.

Az iskolai szülői szervezet elnöke közvetlenül az intézményvezetővel tartja a kapcsolatot.

Az iskola gondoskodik a szülői szervezet működésének feltételeiről.

2.12.5. Az osztályközösségek

Az azonos évfolyamra járó és többségében azonos órarend szerint együtt tanuló diákok egy osztályközösséget alkotnak.

Az osztályközösség tanulólétszáma rendeletben meghatározott.

Az osztályközösség élén pedagógus vezetőként az osztályfőnök áll, akit az intézményvezetővel bíz meg.

Az iskolai közösségek legalapvetőbb szervezete, a tanítási-nevelési folyamat alapvető csoportja. Döntési jogkörébe tartoznak:

- az osztály képviselőjének megválasztása,
- küldöttek delegálása az iskolai diákönkormányzatba,
- döntés az osztály belügyeiben.

2.12.6. Nevelők és szülők

Az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az intézményvezetővel:

- a szülői értekezleten,

- az előtérben elhelyezett hirdetőtáblán folyamatosan;

az osztályfőnök:

- az osztályszülői értekezleten tájékoztatják a szülőket.

A nevelőtestületi értekezletek azon napirendi pontjaira, amelyben a szülőket is érintő kérdésekről van szó, meghívást kaphat a Szülői Szervezet elnöke.

A tanuló egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak:

- családlátogatások,

- szülői értekezletek,

- fogadóórák,

- írásbeli tájékoztató az elektronikus ellenőrzőben

A szülőiértekezletek, és fogadóórák idejét az iskolai munkaterv tartalmazza.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével, a szülői szervezettel.

2.12.7. A szülők szóbeli tájékoztatási rendje (szülői értekezletek, fogadóórák)

Az intézmény a tanulóknak és szüleiknek a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A szülők csoportos tájékoztatásának módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás a fogadóórákon történik.

Az osztály szülői közössége számára az intézmény tanévenként két alkalommal a munkatervben rögzített időpontban rendszeres szülői értekezletet tart az osztályfőnökök vezetésével.

A szeptemberi szülői értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól. Ekkor bemutatják az osztályban (csoportban) nevelő-oktató új pedagógusokat.

Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az intézményvezető az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a gyermekközösségekben felmerülő problémák megoldására.

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóórákon tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára.

Az intézmény tanévenként a munkatervben rögzített időpontokban, rendszeres szülői fogadóórát tart.

A tanulmányaiban jelentősen visszaeső tanuló szülőjét az osztályfőnök írásban is behívja az intézményi fogadóórára. Ha a gondviselő a munkatervi fogadóórákon kívül is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetni az érintett pedagógussal.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az intézmény igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülői szervezettel.

2.12.8. A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje

Közoktatási intézményünk a tanulókról rendszeres írásos, hivatalos tájékoztatást ad az elektronikus naplón keresztül. Írásban értesítjük a tanuló szüleit gyermekük magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről.

Írásban tájékoztatjuk a szülőket az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és a szükséges aktuális információkról is:

- tankönyvrendelés,
- - választható tantárgyak,
- szociális juttatások, támogatások igénylése stb.

A pedagógusok kötelesek a tanulókra vonatkozó minden értékelő érdemjegyet és írásos bejegyzést az elektronikus naplónban feltüntetni, a szóbeli feleletet aznap, az írásbeli számonkérés eredményét a feladat kiosztása napján. A leírtak vonatkoznak az e-napló használatára.

Az osztályfőnökök kéthavonta ellenőrzik az elektronikus naplóba vezetett érdemjegyeket, a tanulók előmenetelét. Az osztályfőnökök indokolt esetben írásban értesítik a szülőket a tanulók előmeneteléről, magatartásáról és szorgalmáról.

A tanulók szüleitől írásbeli nyilatkozatot kell beszerezni minden olyan intézményi döntésben, amelyből a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A döntés meghozatalához a szülők 50%+1 fő egyetértő nyilatkozata szükséges.

2.12.9. A diákok tájékoztatása

A pedagógus a diák tudásának értékelése céljából adott osztályzatokat szóbeli feleletnél azonnal köteles ismertetni a tanulóval. Az írásbeli számonkérések, dolgozatok javítását két héten belül el kell végezni, a dolgozatokat ki kell osztani.

A tudás folyamatos értékelése céljából fél évente minden tárgyból legalább havi egy jegy szükséges. A heti egy órás tárgyak kivételét képeznek, de itt is szükséges a félévenkénti három osztályzat megléte a tanuló lezárásához.

Az osztályzatok számának számbavétele az elektronikus napló ellenőrzésekor történik. Témazáró dolgozatok megírásának időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel vagy néhány tanítási órával

(az adott tárgyból) a kijelölt időpont előtt tájékoztatni kell. Egy napon maximálisan két (lehetőség szerint csak egy) témazáró dolgozatot lehet íratni.

A tanuló egy írásbeli vagy szóbeli feleletére (magyar nyelv és irodalom írásbeli kivételével) csak egyetlen osztályzat adható. Tört osztályzatot nem adunk.

A tanulókat értesíteni kell a személyével kapcsolatos büntető és jutalmazó intézkedésekről. Minden diákot megillet a jog, hogy a személyét érintő kérdésekről, döntésekről tájékoztatást kapjon osztályfőnökétől, szaktanárától vagy a döntés hozójától. A diákközösséget érintő döntéseket iskolagyűlésen, valamint kifüggesztett hirdetés, elektronikus értesítés formájában kell a diákság tudomására hozni.

Az iskola tanulóközösségének az iskolagyűlés a legmagasabb tájékoztató fóruma. Az intézményvezető és a nevelőtestület szükség szerinti gyakorisággal iskolagyűlésen tart kapcsolatot a diákokkal. Az iskolagyűlésen részt vesznek az iskola tanárai is.

Az iskolagyűlés nyilvános, azon bármely tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait.

Az iskolagyűlés az intézményvezető által, illetve a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze. Tanévenként legalább egy alkalommal kell iskolagyűlést tartani.

Az iskolagyűlésen az iskola-intézményvezetője és a diákönkormányzatot vezetőik beszámolnak az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak munkájáról, a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről.

Rendkívüli iskolagyűlés is összehívható, ha ezt a diákönkormányzat vezetői vagy az iskola intézményvezetője kezdeményezi.

2.12.10. A vezetők és a szülői szervezet (közösség) közötti kapcsolattartás formája

Az együttműködés és kapcsolattartás során kötelezettség terheli

- az intézményvezetőt, valamint
- a szülői szervezet vezetőjét.

Az intézményvezető feladata

Az intézményvezető feladata, hogy

- önállóan, közvetlenül segítse a szülői szervezet tevékenységét,
- a szülői szervezet számára jogszabályban, illetve más belső intézményi dokumentumban meghatározott jogköreinek gyakorlásához szükséges, az intézményvezető számára rendelkezésre álló, vagy általa elkészítendő dokumentum rendelkezésre bocsátása, illetve tájékoztatás megadása,
- a szülői szervezet működésének segítése (jogi segítségnyújtás, szervezési feladatok),
- a szülői szervezet működéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosítása (helyiség, eszközök).

Az intézményvezető kiemelt feladata, hogy a szülői szervezet számára biztosítsa azokat a dokumentumokat, információkat, így különösen, hogy a szülői szervezet élhessen a

a) vélemény nyilvánítási joggal, ennek keretében véleményt nyilváníthasson

- az iskolai tanév munkarendjéről annak elfogadása előtt (az oktatási év rendjére vonatkozó dokumentumot a szülői szervezetnek úgy kell átadni, hogy legalább 7 nap rendelkezésre álljon a véleményalkotásra);
- az oktatási intézményben folyó hit- és vallásoktatás idejének és helyének meghatározásával kapcsolatban (a véleményalkotásra legalább 5 napot kell biztosítani), amennyiben az iskolában iskolaszék nem működik,
- a fenntartó közoktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatváltásával, nevének megállapításával, költségvetésének meghatározásával és módosításával, vezetőjének megbízásával és megbízatásának visszavonásával kapcsolatos - a végleges döntés meghozása előtt,
- az iskolai önértékelési rendszer működtetéséről,
- az iskolai tankönyvellátás rendjéről annak elfogadása előtt,
- a tankönyvrendeléssel kapcsolatban;

b) egyetértési joggal, azaz egyetértési jogot gyakoroljon:

- pedagógiai program, önértékelési program, házirend elfogadásával kapcsolatban,

- az első tanítási óra legfeljebb negyvenöt perccel korábban való megkezdésével,
- a tankönyvjegyzékben nem szereplő tankönyvek megrendelésével,
- tankönyv kölcsönzésével, elvesztésével, megrongálásával okozott kár megtérítésével, a kártérítési kötelezettség mérséklésével, illetve elengedésével összefüggő kérdések szabályozásával,
- a tankönyv-támogatási szerződés megkötésével,
- a köznevelési törvény mellékletében meghatározott maximális létszám túllépésére vonatkozó kérelemre vonatkozóan,
- az intézményben üzemelő élelmiszerárúsító üzlet nyitvatartási rendjének a megállapodásban történő meghatározásával,
- az adatkezelési szabályzat elkészítésével, illetve módosításával kapcsolatban.

c) kezdeményezési és javaslattételi jogával, azaz kezdeményezhesse:

- iskolaszék létrehozását, és delegálhassa a szülők képviselőjét,
- nevelőtestület összehívását,
- egyes kérdésekben az érdemi válaszadást;

d) egyéb jogával, így hogy

- figyelemmel kísérje a tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét,
- tájékoztatást kérjen a tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, s az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein;

e) korlátozásokat állapíthasson meg a ruházati és más felszerelések megvételével kapcsolatban

f) az iskolaszék hiányában megillető jogával.

A szülői szervezet vezetőjének feladata, hogy

- a hatáskörébe utalt jogköreit – amennyiben van előírt határidő - a rendelkezésre álló időn belül gyakorolja,
- megadja a döntéseivel, hatáskör gyakorlásával kapcsolatban kialakított álláspontjáról a szükséges tájékoztatást az érintett szerveknek.

2.12.11. A kapcsolattartás formái

A szülői szervezet és az intézményvezető, valamint a szabadidő-szervezet közötti kapcsolattartási formái jellemzően a következők:

- szóbeli személyes megbeszélés, jogi tanácsadás, szervezési tevékenység a szülői szervezet vezetőjével,
- közreműködés az előterjesztések, illetve jogkör gyakorláshoz szükséges tájékoztatók elkészítésében az intézményvezető, illetve a szabadidő-szervező részéről,
- munkatervek egymás részére történő megküldése,
- értekezletek, ülések,
- szülői szervezet képviselőjének meghívása a nevelőtestületi értekezletre,
- a nevelőtestület képviselőjének meghívása a szülői szervezet ülésére,
- írásbeli tájékoztatók a nevelőtestület, illetve a szülői szervezet jogkörébe tartozó ügyekről egymás írásbeli tájékoztatása a jogkör gyakorlásokhoz,
- azon dokumentumok, iratok átadása, melyek a nevelőtestület, illetve a szülői szervezet jogkör gyakorlása eredményeként keletkeztek (határozat kivonatok),
- a szülői szervezet nevére szóló levelek bontás nélküli átadása az érintett személyeknek,
- a szülői szervezet által elintézett iratok érdekeltek részére történő átadása.

2.12.12. A szülői szervezet tisztségviselői

A szülői szervezet aktuális tisztségviselőit, illetve elérhetőségüket a szülői szervezet szervezeti és működési szabályzata tartalmazza, melyet a szülői szervezet köteles nyilvánosságra hozni.

2.12.13. Az egyes intézményi közösségek egymás közötti kapcsolattartásának formája, módja

- Általában hetente tartunk vezetői értekezletet.
- Közös nevelőtestületi értekezleteket szervez az iskola az éves munkatervnek megfelelően.
- Egy postai és elektronikus levelezőrendszer működik.

2.12.14. Pedagógusok közösségei – tanulók közösségei közötti kapcsolattartásának formája, módja

A legintenzívebb, személyes a kapcsolattartás az osztályokban tanító pedagógusok és az osztályok, tanulócsoporthoz között.

Egyre elterjedtebb az interneten, telefonon történő kommunikáció a tanárok és a diákok között.

Az elektronikus naplót használja az iskola.

2.12.15. Pedagógusok közösségei – szülői szervezetek (közösségek) közötti kapcsolattartásának formája, módja

A legintenzívebb, személyes a kapcsolattartás az osztályokban tanító pedagógusok és az osztályok, tanulócsoporthoz szülei között.

Egyre elterjedtebb az interneten, telefonon történő kommunikáció a tanárok és a szülők között is.

Az elektronikus naplót használja az iskola.

Évente két alkalommal tart az iskola szülői értekezletet és két alkalommal fogadóórát.

Előre egyeztetett időpontban fogadja a szülőket az igazgató és bármelyik szaktanár.

Ha szükséges ajánlott, vagy tértivevényes levélben is küld értesítést a szülőnek az iskola, kezdeményezi a személyes találkozást

2.12.16. A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja

Az intézményt külső kapcsolataiban az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy képviseli.

A képviselet szabályai

1. A köznevelési intézmény képviseletére az intézményvezető jogosult, aki ezt a jogát meghatározott esetekben átruházhatja más személyre vagy szervezetre.
2. Az intézmény képviseletéről a fenntartó – indokolt esetben – meghatározott ügyek tekintetében saját döntése alapján rendelkezhet.
3. Az intézményvezető a képviseleti jogát – aláírásával és az intézmény körbélyegzőjével ellátott írásos nyilatkozatában – az általa kijelölt személyre ruházhatja át, kivéve a jogviszony létesítésével, módosításával és megszüntetésével kapcsolatos nyilatkozatok megtételét.
4. A képviseleti jog átruházásáról szóló nyilatkozat hiányában – amennyiben az ügy elintézése azonnali intézkedést igényel – a nyilatkozattételre az a személy jogosult, akit erre a szervezeti és működési szabályzat helyettesítéséről szóló rendelkezései az intézményvezető helyett történő eljárásra feljogosítanak.

2.12.17. A képviseleti jog az alábbi területekre terjed ki:

- *jognyilatkozatok megtétele* az intézmény nevében
tanulói jogviszonnyal
az intézmény és más személyek közötti szerződések megkötésével, módosításával és felbontásával,
munkáltatói jogkörrel összefüggésben;
- *az intézmény képviselete* személyesen vagy meghatalmazott útján
- hivatalos ügyekben
települési önkormányzatokkal való ügyintézés során
állami szervek, hatóságok és bíróság előtt
az intézményfenntartó és az intézmény működtetője előtt
- intézményi közösségekkel, szervezetekkel való kapcsolattartás során

Az intézményvezető közvetlen kapcsolatot tart a nevelési-oktatási intézményben működő egyeztető fórumokkal, így a nevelőtestülettel, a szakmai munkaközösségekkel, a szülői szervezettel, a diákönkormányzattal, az óvodaszékkal, iskolaszékkal és kollégiumi székekkel, az intézményi tanáccsal.

Ezen kívül az iskolát képviseli az intézményvezető a más köznevelési intézményekkel, szakmai szervezetekkel, nemzetiségi önkormányzatokkal, az intézmény fenntartásában és működtetésében érdekelt gazdasági és civil szervezetekkel, az intézmény belső és külső partnereivel, a megyei, helyi gazdasági kamarával, az intézmény székhelye szerinti egyházakkal, munkavállalói érdekképviselői szervekkel történő kapcsolattartásban.

A kapcsolattartás formáihoz az alábbi engedélyek, nyilatkozatok szükségesek.

- *A sajtónyilatkozat megtétele* az intézményről a nyomtatott vagy elektronikus média részére kifejezett rendelkezés arról, hogy mit és hogyan hozhatnak a nyilatkozatból nyilvánosságra;
- Az intézményben tudományos kutatás vagy szépirodalmi művek elkészítésének céljából történő információgyűjtéshez *engedélyezéséről szóló nyilatkozat megtétele* szükséges.
- Az anyagi kötelezettségvállalással járó jogügyletekben való jognyilatkozat-tételről, annak szabályairól fenntartói, működtetői döntés rendelkezik.
- Ha jogszabály úgy rendelkezik, hogy a jognyilatkozat érvényességéhez két képviselői joggal rendelkező személy nyilatkozata szükséges, azon az intézmény igazgatója és valamelyik magasabb vezetői beosztásban lévő alkalmazottjának együttes aláírását kell érteni.

2.12.18. Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart:

a) egyes kiemelt intézményekkel, szervezetekkel:

- a fenntartóval,
- a működtetővel,
- más oktatási intézményekkel,
- az intézményt támogató szervezetekkel;

b) a gyermekjóléti szolgálattal;

c) az egészségügyi szolgálattal;

d) egyéb közösségekkel:

- az intézménnyel jogviszonyban állók hozzátartozóival,
- a település egyéb lakosaival.

e) szakmai szervezetekkel.

Az intézményben a külső kapcsolatokkal kapcsolatos részletes szabályokat az intézmény minőségirányítási programja, valamint a teljes körű intézményi önértékelési rendszere határozza a meg a partnerekkel kapcsolatos előírások között.

2.12.19. Egyes kiemelt intézményekkel, szervezetekkel való kapcsolattartás

- **A fenntartóval való kapcsolat:**

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata folyamatos, elsősorban a következő területekre terjed ki:

- az intézmény átszervezésére, megszüntetésére,
- az intézmény tevékenységi körének módosítására,
- az intézmény nevének megállapítására,
- az intézmény pénzügyi-gazdálkodási tevékenységére (elsősorban a költségvetésre, költségterítésekre, a szociálisan adható kedvezményekre stb.),
- az intézmény ellenőrzésére:
- gazdálkodási, működési törvényességi szempontból,
- szakmai munka eredményessége tekintetében,
- az intézményben folyó gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységre, beleértve a tanulóbalesetek megelőzése érdekében tett intézkedéseket, valamint
- az intézményben folyó szakmai munka értékelésére,
- az intézmény SZMSZ-e, valamint annak módosításának jóváhagyására,

- az intézményi pedagógiai program jóváhagyása tekintetében,
- az intézményi minőségirányítási program jóváhagyása.

A fenntartóval való kapcsolattartás formái:

- szóbeli tájékoztatás adás,
- írásbeli beszámoló adása,
- dokumentum átadás jóváhagyás céljából,
- egyeztető tárgyaláson, értekezleten, gyűlésen való részvétel,
- a fenntartó által kiadott rendelkezés átvétele annak végrehajtása céljából,
- speciális információszolgáltatás az intézmény pénzügyi-gazdálkodási, valamint szakmai tevékenységéhez kapcsolódóan

- **Más oktatási intézményekkel való kapcsolattartás**

Az intézmény más oktatási intézményekkel kapcsolatot alakít ki.

A kapcsolatok lehetnek:

- szakmai,
- kulturális,
- sport és egyéb jellegűek.

A kapcsolatok formái:

- egymás kölcsönös tájékoztatása az oktatás színvonaláról, valamint az elvárásokról,
- rendezvények,
- versenyek.

A kapcsolatok rendszeressége a kapcsolatok jellegétől függően alakulhat.

A kapcsolatok megjelenhetnek anyagi téren is, az intézmények egymásnak kedvezményeket biztosíthatnak egyes eszközeik értékesítésénél, illetve ingó és ingatlan vagyontárgyaik használatba adásakor.

- **Az intézményt támogató szervezetekkel való kapcsolattartás**

Az intézményt támogató szervezetekkel való kapcsolattartás kiemelt szempontjai, hogy:

- a támogató megfelelő tájékoztatást kapjon az intézmény
  - anyagi helyzetéről,
  - támogatással megvalósítandó elképzeléséről, és annak előnyeiről,
- az intézmény a kapott támogatásról és annak felhasználásáról olyan nyilvántartást vezessen, hogy abból a támogatás felhasználásának módja, célszerűsége stb. egyértelműen megállapítható legyen; a támogató ilyen irányú információigénye kielégíthető legyen.

Az intézményvezető feladata, hogy az intézmény számára minél több támogatót szerezzen, s azokat megtartsa.

- **A gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolattartás**

Az intézmény kapcsolatot tart a tanulók veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a:

- gyermekjóléti szolgálattal, illetve
- gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más:
  - személyekkel,
  - intézményekkel és
  - hatóságokkal.

Az intézmény segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól, ha a tanulókat veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni.

Az intézmény a gyermekjóléti szolgálattal közvetlen kapcsolatot tart fenn.

A kapcsolattartás formái, lehetséges módjai:

- a gyermekjóléti szolgálat értesítése – ha az intézmény a szolgálat beavatkozását szükségesnek látja,
- esetmegbeszélés – az intézmény részvételével a szolgálat felkérésére,

- a gyermekjóléti szolgálat címének és telefonszámának intézményben való kihelyezése, lehetővé téve a közvetlen elérhetőséget,
- előadásokon, rendezvényeken való részvétel az intézmény kérésére

- **Az egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolattartás**

A törvényi előírásoknak megfelelően az iskola gondoskodik a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről.

Az iskola épületén belül külön erre a célra berendezett orvosi szoba áll rendelkezésre. A tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálaton (szűrésen) vesznek részt. Az iskolaorvos évente egy alkalommal minden tanulót egészségügyi vizsgálatban részesít. Az egészségügyi munkát segítő védőnő minden héten a szolgáltatóval előzetesen egyeztetett időben a tanulók rendelkezésére áll. Az iskolaorvos kéthetente orvosi vizsgálatot végez. (A tanulók egészségnevelési programját a pedagógiai program tartalmazza.)

- **Az intézmény egyéb közösségekkel való kapcsolattartása**

Az intézmény egyéb közösségekkel való kapcsolattartására a közösségi szervező, kulturális és sport tevékenység jellemző.

Összetartó szerepe jelentős.

A külső kapcsolattartás a hagyományos rendezvényekben, illetve más jellegű programokban jelenik meg.

Az intézmény külső kapcsolatait az intézményvezető által meghatározott módon, illetve a hagyományoknak megfelelően kell szervezni. A civil szervezetekkel, a gazdálkodókkal szerződéses, illetve informális, eseti kapcsolatokat tart az intézet.

- **Az intézmény külső kapcsolatainak rendszere, formája, módja a pedagógiai szakszolgálatok, pedagógiai szakmai szolgáltatók vonatkozásában**

1. A pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények a nevelési-oktatási intézmény partnerintézményei.
2. A kapcsolattartás módjai:
  - 2.1 együttműködési megállapodás alapján
  - 2.2 informális megbeszélés, megegyezés szerint
  - 2.3 az intézmény munkatervében rögzítettek mentén
3. A nevelési-oktatási intézménnyel tanulói jogviszonyban álló sajátos nevelési igényű, valamint tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő gyermekek, tanulók magas színvonalú és eredményes ellátása érdekében az intézmény – az említett tanulók nevelését-oktatását, továbbá speciális ellátását végző pedagógusai révén – folyamatosan, az éves munkaterv és a szakmai munkaközösségek munkaprogramjában foglalt ütemezés szerint kapcsolatot tart az illetékes pedagógiai szakszolgálatokkal.
4. A *pedagógiai szakmai szolgáltatókkal* való kapcsolattartás a szakmai munka színvonalának minél magasabb szintű ellátása érdekében az iskolavezetés által kialakított informális csatornákon és a különböző – a pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények által meghirdetett – programokon, továbbképzéseken, konferenciákon, tréningeken és más rendezvényeken történő részvétel útján valósul meg.
5. A pedagógiai szakszolgálati és szakmai szolgáltató intézményekkel való kapcsolattartásért az intézményvezető a felelős, aki a nevelített partnerintézmények vonatkozásában az együttműködés feladatainak végzésével a nevelőtestület egyes tagjait bízza meg.
6. A kapcsolattartás főbb formái:
  - az iskolavezetés döntése alapján rendszeresen részt vesznek az iskola pedagógusai a pedagógiai szakmai szolgáltatók által rendezett különböző konferenciákon, tanácskozásokon, műhelymunkákon, továbbképzéseken, tréningeken, szakértői konzultációkon és más szakmai rendezvényeken;
  - a pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények szaktanácsadói, szakértői megsegítésének igénybevétele a szakmai munkaközösségek kezdeményezésére;

- vizsgálatok, kontrollvizsgálatok révén a gyermekek, tanulók részképesség-fejlődésének diagnosztizálása és a szükséges iskolai fejlesztésük előírása a mindennapi kapcsolattartás szintjét képezi a pedagógiai szakszolgálatokkal;
  - évente több alkalommal megbeszélés folytatása a pedagógiai szakszolgálatok munkatársaival az általuk foglalkoztatott gyermekekről, tanulókról;
  - esetmegbeszéléseken való részvétel az intézmény pedagógusai, az osztályfőnökök, a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott nevelő, és a fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok bevonásával.
- **Az intézmény külső kapcsolatainak rendszere: a területileg illetékes rendvédelmi szervvel való kapcsolattartás**
    1. Azt a tanulót, aki kötelező tanórai vagy tanórán kívüli foglalkozások ideje alatt a rendőrség előtt nem tudja hitelt érdemlően bizonyítani az iskolából való távollétének jogszabály által megengedett okát, a rendőr az iskola intézményvezetőhöz kíséri a területileg illetékes rendőrkapitányság vezetőjével való előzetes egyeztetés alapján.
    2. Az igazgató távollétében a tanulót a vezetői helyettesítés rendje szerint a vezetői feladatok ellátására jogosult illetve azzal megbízott intézményi alkalmazott fogadja, aki egyben az eseményről készített rendőrségi jegyzőkönyv aláírására is jogosított.
    3. Az intézmény vezetője – szükség esetén – az iskolakerülés megelőzése érdekében személyes találkozót kezdeményez az iskola területének körzeti megbízottjával.

A partnerkapcsolatok irányítása:

A partnerközpontú tevékenység az iskola működésének lételeme. Egyik oldalról partnereink biztosítják számunkra a működéshez a tárgyi, szellemi forrásokat. Partnereinktől kapunk motivációt újabb projektekhez, tevékenységekhez, illetve segítséget az új utak felkutatásához, az eszközök biztosításához. Másik oldalról partnereink igényei, visszajelzései útmutatók számunkra munkánk értékeléséhez, a kudarcok felszámolásához, illetve a sikeres tevékenységek folytatásához. Feladatunk a partnerazonosítás folyamatának rögzítése, a partneri igények mérésének rendje, illetve a partnerekkel folytatott kommunikáció szabályozása. Ebből meglévő folyamatelem a partnerazonosítás a pedagógiai programban, illetve kapcsolattartás rendje a házirendben az iskolai SZMSZ-ben és PP-ban. Fejleszteni kell tehát az igénymérést, és kiegészíteni a kapcsolattartás folyamatát

A vezetők és az intézményi tanács közötti kapcsolattartás formája, rendje

1. A nemzeti köznevelési törvény alapján a helyi közösségek érdekeinek képviselőit a szülők, a tanulók, a nevelőtestület, az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat, a történelmi egyházak, a helyi gazdasági kamara és az intézményfenntartó képviselőiből alakult intézményi tanács a nevelési-oktatási intézménynek a működését érintő valamennyi kérdésben véleményt nyilvánító egyeztető fóruma.
2. Az iskola intézményi tanáccsal való kapcsolattartásáért az intézményvezető a felelős.
3. Az intézményi tanácsot működési rendjében meghatározott tisztségviselője illetve tagja képviseli az iskolával való kapcsolattartás során.
4. Az intézményvezető félévenként egy alkalommal beszámol az intézményi tanácsnak az iskola működéséről.
5. Az intézményi tanács elnöke számára a nevelőtestület félévi és a tanévi pedagógiai munkájának hatékonyságáról szóló elemzését elvégző értekezletéről készített jegyzőkönyvet a tanév rendjéről szóló miniszeri rendeletben meghatározott határidőn belül az intézményvezető elküldi.
6. Az intézményi tanács képviselőjét meg kell hívni az szülői választmány és a diákönkormányzat vezetősége valamint az iskolaszék vezetője részére tartandó *tájékoztató értekezletre*, melyet az iskola intézményvezetője és intézményvezető-helyettesei évente három alkalommal (tanév elején, félév végén és a tanév szorgalmi időszakának végén) hívnak össze. Az értekezleten az intézményvezető véleményezteteti az éves iskolai munkatervet, a tanév helyi rendjéről szóló nevelőtestületi javaslatot, szól a tanév kiemelt feladatairól, valamint a tanulmányi munka értékeléséről, a munkatervben rögzített feladatok teljesítéséről.

7. Szükséges esetben az intézményi tanács képviselője az iskolavezetőség, valamint a nevelőtestület értekezleteire is meghívhatók.
8. Az intézményi tanács és az iskola vezetősége közötti kapcsolattartás egyéb szabályait az éves iskolai munkaterv és az intézményi tanács működési rendje, valamint munkaprogramja határozza meg.

2.13. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

1.1 A vizsgaszabályzat célja

A belső vizsgáztatás célja az érettségi vizsga előkészítése. A tanulók sikeresebben teszik le a záróvizsgát az év végi megmértetések bevezetése óta. A diákok képesek lesznek több éves tananyag szintézisére, az összefüggések meglátására.

1.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Az iskolában belső vizsgarendszer működik. A hatálya kiterjed az iskola tanulóira az éves ütemterv alapján meghatározott időszakra.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*
- *év végi belső vizsgákra* vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
  - osztályozó vizsga,
  - pótló vizsga,
  - javítóvizsga.
2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
  - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
  - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,

- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg

Belső kritérium referenciájú írásbeli és a szóbeli méréseket a nevelőtestület az éves munkatervében határozza meg a következő osztályokban és a következő tantárgyakból:

9-12. osztályban: tagozatokon minden év végén a tagozatos tantárgyból írásbeli vagy szóbeli vizsgát kell tenni a munkaközösség döntése alapján. Az eljárási rend a pedagógiai programban tantárgyakra lebontva szerepel.

10. osztályban: belső vizsgát magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból tesznek a tanulók;

11. osztályban: történelemből és egy választott tárgyból vizsgáznak a tanulók. Ha két vagy több emelt szintű érettségi előkészítőre jár a tanuló, akkor a választott tantárgy, az emelt szinten tanultak egyike kell legyen. A vizsgára március 1-ig kell jelentkezni, jelentkezés után a vizsgatárgy módosítására nincs lehetőség. A tanuló ezeken felül más tantárgyakból is kérheti vizsgáztatását. Erre vonatkozó igényét a belső vizsgák megkezdéséig kell benyújtania.

Az általános csoportba járó tanulóknak a 10. osztályban: belső vizsgát magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból kell tenniük;

Az általános csoportba járó tanulóknak 11. osztályban: történelemből és egy választott tantárgyból vizsgáznak a tanulók.

Ha a tanuló **emelt szintű érettségi előkészítő**kön vesz részt, az emelt szinten tanult tárgy(ak)ból kötelező vizsgáznia. Az ő esetükben az emelt szintű tárgy(ak)ból tett vizsga a választott tárgy vizsgáját jelenti.

A vizsgák lebonyolítása a munkaközösségek által meghatározott, a pedagógiai programban rögzített szabályzat szerint történik. A vizsgák tételeit március elsejéig kapják kézhez a diákok. Összeállításukért az illető munkaközösség felel. Egy tantárgyból, kis létszámú jelentkező esetén, legalább annyi, mint a jelentkezők számának kétszerese, de legfeljebb 20 tétel kérhető. A felkészítés tanórákon, konzultációkon történik.

A vizsga, legfeljebb egy érdemjeggyel módosíthatja a tanuló év végi tantárgyi átlagát, de automatikusan pótvizsgára utalható az, aki 10%-nál jobban nem teljesített az írásbeli vizsgán, akinek szóbelin nyújtott teljesítménye nem éri el a 10%-ot.

Kérésükre osztályozóvizsgát, előrehozott osztályozó vizsgát az első félév vagy a teljes tanév anyagából az előrehozott érettségire való jelentkezésig (általában szeptember 5-ig), a második félév anyagából a felvételi kérelmek benyújtásának időpontjáig (általában február 15-ig) tehetnek a tanulók

Esti és levelező tagozat vizsgáztatása

A különbözeti vizsga tantárgyait és a vizsga megszervezését az intézményvezető döntése alapján kell lebonyolítani.

A félévi és az év végi osztályozó vizsgákról a nevelőtestület dönt.

2.14. Az értékelés rendje

Az értékelésre jogosultak köre

A tanulók tantárgyi értékeléséről, érdemjegyeiről félévi és év végi osztályzatáról a tantárgyat tanító pedagógus, magatartás és szorgalom minősítéséről az osztályban nevelő-oktató munkát végző pedagógusok javaslata alapján az osztályfőnök dönt.

Az ismeretek számonkérésének követelményei, formái; az iskolai írásbeli beszámoltatások formája, rendje, korlátai, a tanulók tudásában betöltött szerepe, súlya

A tanév elején az osztályfőnökök, szaktanárok ismertetik a tanulókkal és szüleikkel a helyi tantervben rögzített követelményeket, a számonkérés formáit: szóbeli, írásbeli, gyakorlati számonkérés, az értékelés, minősítés általános szempontjait. Az adott tantárgyból a szaktárgyi munkaközösség dönti el az írásbeli dolgozatok és az egyéb információs jegyek beszámítását a félévi és az év végi osztályzatokba. Pedagógiai programunk tantárgyanként tartalmazza a munkaközösségek eljárási rendjét.

Feleletnek minősül a tanórai frontális és egyéni szóbeli számonkérés, a rendszeres felkészülés ellenőrzését szolgáló röpdolgozatok (javításukat egy héten belül elvégezzük), a tanórán kapott feladatok elvégzése során nyújtott teljesítmény értékelése, kísérletek, mérések gyakorlati bemutatása azokban a témakörökben, ahol a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra, tevékenységének gyakorlati bemutatása (testnevelés, technika, számítástechnika, rajz, ének-zene területén). Ezekre a számonkérési lehetőségekre a tanulónak nap, mint nap, óráról órára számítani kell.

A témazáró felmérések a tantárgyak bizonyos témaköréhez kapcsolódnak. Az ezekre kapott minősítések hangsúlyozott szerepet kapnak a félévi és tanév végi értékelésben. A témazáró dolgozatokat kellő előkészítés előzi meg, időpontjukat az összefoglalás, felkészülés során előzetesen közöljük, és úgy ütemezzük őket, hogy két témazárónál többet egy napon a tanuló ne írjon. Javításukat %-os arányban és érdemjeggyel értékelve két héten belül elvégezzük. Elégtelen, vagy a tanulótól elvárható lényegesen gyengébb témazáró esetén, a körülmények mérlegelésével (például hosszantartó betegség) a szaktanár lehetőséget adhat a javításra.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

A kétszintű érettségi követelményeihez igazodva 2010-ben készítették el a szakmai munkaközösségek, melynek akkor a szakértői felülvizsgálata is megtörtént.

A 10.sz melléklet tartalmazza a tantárgyankénti vizsgakövetelményeket.

2.15. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskolaváltást a szülő és a tanuló kezdeményezheti az intézményvezetőnél. Miután a fogadó intézmény vezetője befogadó nyilatkozatot adott, a tanulói jogviszony megszüntethető és beiratkozhat a fogadó iskolába. A tanuló felvételéről az intézményvezetőnél dönt.

2.16. Az iskolába lépés, az iskola magasabb évfolyamára lépés és a tanulói jogviszony megszüntetésének feltételei

1. Tanulói jogviszony keletkezése

A közoktatási intézmény tanulói közé **felvétel vagy átvétel** útján lehet bejutni.

A felvételtől, átvételtől az iskola intézményvezetője dönt.

Az iskola felvételi követelményeit a felvételi tájékoztatóban, a tanév rendjében meghatározott időben nyilvánosságra hozza.

A Gimnázium 9. évfolyamára a tanév rendjében meghatározott felvételi eljárás során lehet bejutni.

A felvételtől az iskola intézményvezetője dönt. A javaslatételnél elsősorban a jelentkező közismereti tárgyakból elért érdemjegyei a meghatározók. Tagozatra, nyelvi előkészítő csoportba történő jelentkezésnél a tagozati tárgy illetve a tanult nyelvek értékelése súlyozott szerepet kap.

Előnyt jelentenek az iskola által meghirdetett tanulmányi versenyeken elért eredmények és a felvételi előkészítőn való részvétel.

A tanulói jogviszony a beiratkozás napján jön létre. Ekkor a tanulónak illetve törvényes képviselőjének be kell mutatnia a tanuló megfelelő évfolyamba lépésére alkalmas bizonyítványát és személyi adatait igazoló okmányait.

Az átvételről a többi évfolyam esetén és tanév közben az erre feljogosító bizonyítvány bemutatása alapján dönt az iskola intézményvezetője. Indokolt esetben határidőhöz kötött különbözeti vizsga megételére kötelezheti a tanulót.

- Aki egy vagy két tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot az augusztusi javítóvizsgán újra számot adhat tudásáról, aki három vagy több tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, évfolyamot kell ismételnie.
- Akinek hiányzása a jogi szabályozások mértékét eléri vagy meghaladja évfolyamot kell ismételnie.
- A tankötelezettségi korhatárt betöltő, másodszor is osztályt ismétlő, magatartási zavaros tanuló eltanácsolható az iskolából.
- A 250 tanítási óránál többet hiányzó tanuló tantestületi döntés alapján osztályozó vizsgára kötelezhető.
- A szülő, az iskola intézményvezetőjétől, átlagtól eltérő haladásra kérhet engedélyt gyermeke számára.

Kérheti:

- a) gyermeke magasabb évfolyam munkájába való bekapcsolódását, ha hamarabb elsajátította az adott tanév anyagát, és szaktanárai véleménye alapján is képes bekapcsolódni a magasabb évfolyam munkájába,
  - b) egy vagy több évfolyam ismételését gyermekének gyenge teljesítménye esetén.
- A magasabb évfolyamba lépésről, a pótvizsga, osztályozó vizsga lehetőségének megadásáról az intézményvezető által összehívott tanév végi osztályozó értekezlet határoz.
  - A gyengén teljesítő, vagy rossz magatartású tanulót az intézményvezető az iskolán belül másik osztályba helyezheti át.

2. A tanulói jogviszony megszüntetése

- Kiskorú tanulónak csak akkor szűnhet meg tanulói jogviszonya, ha a szülők kérésére őt másik iskola átvette (felvételt nyert, elköltözött, fegyelmi eljárás következtében másik iskolába utasított).
- Nagykorú tanulónak saját kérésére, harmincnál több igazolatlan hiányzás következtében illetve tanulmányainak befejezésével szűnik meg jogviszonya.
-

2.17. A felvételi eljárás különös szabályai

Az iskola a felvételi eljárás során a nyolcadik és hetedik osztályos félévi ill. év végi tanulmányi eredményt veszi figyelembe. Az emeltszintű csoportoknál külön vizsgálják az adott tantárgyból elért eredményt is. Az iskola alkalmassági vizsgát szervez a katonai alapismeretek, rendvédelem, testnevelés szak esetén, melyről értesíti a jelentkezőket.

3. A Hamvas Béla Gimnázium tanterve

3.1. A Hamvas Béla Gimnázium tanterve NAT 2020 alapján 2020.szeptemberétől induló osztályok számára

Jogi szabályozók:

Az 5/2020.(I.31.) Kormányrendelet és a hozzá illeszkedő Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyam számára

Kulcskompetenciák: (NAT 2020)

1. A tanulás kompetenciái
2. Kommunikációs kompetenciák
3. Digitális kompetenciák
4. Matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. Személyes és társas kompetenciák
6. A kreativitás és a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs, vállalkozói kompetenciák.

A kerettantervi alapóraszámok tanulási területenként kétéves bontásban (NAT 2020)

	A	F	G
1	Tanulási területek (<i>tantárgyak</i>)	Nevelési-oktatási szakaszok évfolyamai	
2		9-10.	11-12.
3	Magyar nyelv és irodalom (irodalom, magyar nyelv)	7	8
4	Matematika - (matematika)	6	6
5	Történelem és állampolgári ismeretek - (történelem, állampolgári ismeretek)	4	7
6	Természettudomány és földrajz - (természettudomány, integrált természettudomány, biológia, kémia, fizika, földrajz)	16	
7	Idegen nyelv - (első és második idegen nyelv)	12	14
8	Művészetek - (énekezen, dráma és színház, vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret)	4	2
9	Technológia - (technika és tervezés, digitális kultúra)	3	2
10	Testnevelés egészségfejlesztés - (testnevelés)	10	10
11	Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	2	2
12	Kötelező alapóraszám	64	51+(8)
13	Szabadon tervezhető órakeret	4	9
14	Maximális órakeret	68	68

A tanulók heti kötelező alapóraszámja és maximális óraszámja évfolyamonként (NAT 2020)

1		9.	10.	11.	12.
2	alapóraszám	32	32	30	29
3	maximális óraszám*	34	34	34	34

A tanulóknak ettől magasabb óraszámja csak a két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, a nemzetiségi nevelésben-oktatásban, vagy ha iskola a nemzetközi köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerint sportiskola feladatait látja el, továbbá ha iskola emelt szintű oktatást szervez. Ez utóbbi érvényes a Hamvas Béla Gimnázium emelt szintű csoportjaira.

Nappali, négy évfolyamos gimnáziumi oktatás: ((NAT 2020)

	A	J	K	L	M
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
2		9	10	11	12
3	Magyar nyelv és irodalom				
4	magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
5	Matematika				
6	matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
7	Történelem és állampolgári ismeretek				
8	történelem	2	2	3	3
9	állampolgári ismeretek				1
10	Természettudomány és földrajz				
11	természettudomány			2	
12	kémia	1+1	2		
13	fizika	2	3		
14	biológia	3	2		
15	földrajz	2	1+1		
16	Idegen nyelv				
17	első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
18	második idegen nyelv	3	3	3	3+1
19	Művészetek				
20	ének-zene	1	1		
21	vizuális kultúra	1	1	1	
22	dráma és színház				
23	mozgóképkultúra és médiaismeret				1
24	Technológia				
25	technika és tervezés				
26	digitális kultúra	2	1	2	
27	Testnevelés és egészségfejlesztés				
28	testnevelés	5	5	5	5
29	közösségi nevelés (osztályfőnöki/ pészügyi-, vállalalkozási ismeretek)	1	1	1	1
30	kötött célú órakeret	-	-	4 (kiosztva a táblázatban)	4 (kiosztva a táblázatban)
31	Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
32	Szabadon tervezhető órakeret	2 (kiosztva a táblázatban)	2 (kiosztva a táblázatban)	4 (kiosztva a táblázatban)	5 (kiosztva a táblázatban)
	kerettantervvel rendelkező emelt szintű tantárgyak, érettségi és nyelvvizsga előkészítők			2+2	2+3
33	Maximális órakeret	34	34	34	34

A dráma és színház és mozgóképkultúra és médiaismeret esetén a 12. évfolyamon kötelezően választható a kettőből az egyik. (Csak szakirányú képesítéssel rendelkező végezheti a tánc és drámát.)

A természettudomány (11. évf) v diszciplináris bontásban emelt szintű természettudományi tárgy (11-12. évf.)

Kötött célú órakeret kötelező érettségi tárgyakhoz rendelhető a 11-12. évfolyamon

A szabadon tervezhető órakeret terhére beépíthetők a pénzügyi és vállalkozási, honvédelmi ismeretek vagy lehetőség van a kerettantervvel rendelkező tantárgyak óraszámának emelésére, melyet a helyi tantervben kell megjeleníteni.

A 11-12. évfolyamon két emelt szintű érettségi előkészítőt választhatnak a tanulók a 10. osztályosok, melyet adott tanévben március 1-jéig mér fel az iskola.

Művészetekre tervezett 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat az ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház, mozgókép-kultúra és médiaismeret tantárggyal is

Emelt szintű csoportok: (NAT 2020)

Az emelt szintű csoportok szervezésénél, amennyiben 9. osztálytól indul az oktatás az adott tantárgyból, minden évfolyamon heti 2 órával nő meg az óraszám. A többi tantárgy esetében az általános tantervű csoport tanóráin vesz részt a tanuló.

A 9. évfolyamtól induló csoportok a következőkből választhatók a következő tanévi beiskolázási tagozatkódok választásakor:

- angol nyelv
- német nyelv,
- matematika
- testnevelés

Nyelvi előkészítő osztály: (NAT 2020)

Óraterv a kerettantervekhez – Nyelvi előkészítő	
Tantárgyak	9. évf.
Idegen nyelvek	18
képességfejlesztés	2
testnevelés	5
digitális kultúra	2
osztályfőnöki	1
Szabadon tervezhető órakeret	2
Rendelkezésre álló órakeret	30

Esti, négy évfolyamos gimnáziumi oktatás: ((NAT 2020)

Tantárgyi struktúra az iskolarendszerű felnőttoktatás 9-12. évfolyam számára

Tervezési időkeret:

9-11. évfolyam 36 hét.

12. évfolyam: 32 hét

Tantárgyak	Évfolyam/ óra- számok		Évfolyam/ óra- számok		Évfolyam/ óra- számok		Évfolyam/ óra- számok	
	9.		10.		11.		12.	
Munkarendek	Esti	Levelező	Esti	Levelező	Esti	Levelező	Esti	Levelező
Magyar nyelv és irodalom	3	2	3	2	3	2,5	3	2
Matematika	3	2	3	2	3+1	2	3+1	2
Történelem	2	1	2	1	2	1	2	1
Állampolgári ismeretek							1	0,5
Természettudomány					2	1		
Kémia	1	0,5	1	0,5				
Fizika	1	0,5	1	0,5				
Földrajz	1	0,5	1	0,5				
Biológia	1	0,5	1	0,5				
I. Idegen nyelv	2+1	2	2+1	2	3	2	3	3
II. Idegen nyelv	1	1	1	1	2	1	2	1
Művészetek					0,5	0,5	1	1
Digitális kultúra	1	0,5	1	0,5	0,5	0,5		
Mozgókép- kultúra és médiais- meret vagy Dráma és szín- ház							1	0,5
Osztályköz- ség- építés	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5
Esti Összes óra- szám	18		18		18		18	
Levelező Összes óraszám		11		11		11		11

Összevont esti, négy évfolyamos gimnáziumi oktatás: (NAT 2020)

Tantárgyak	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok
	9 -10.	10-11.	11-12.
Munkarendek	Esti	Esti	Esti
Magyar nyelv és irodalom	5	5	5
Matematika	5	6	6
Történelem	3	3	3
Állampolgári ismeretek		1	1
Természettudomány		2	2
Kémia	1		
Fizika	1		
Földrajz	1		
Biológia	2		
I. Idegen nyelv	6	6	6
II. Idegen nyelv	1	1	1
Művészetek		1	1
Digitális kultúra	2	1	1
Mozgókép-kultúra és médiaismeret vagy Dráma és színház		1	1
Osztályközösség- építés	1	1	1
Esti Összes óraszám	28	28	28

Összevont NAT 2020 alapján

Tantárgyak	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok
	9 -10.	10-11.	11-12.
Munkarendek	Esti	Esti	Esti
Magyar nyelv és irodalom	5	5	5
Matematika	5	6	6
Történelem	3	3	3
Állampolgári ismeretek		1	1
Természettudomány		2	2
Kémia	1		
Fizika	1		
Földrajz	1		
Biológia	2		
I. Idegen nyelv	6	6	6
II. Idegen nyelv	1	1	1
Művészetek		1	1
Digitális kultúra	2	1	1
Mozgóképkultúra és médiaismeret vagy Dráma és színház		1	1
Osztályközösség- építés	1	1	1
Esti Összes óraszám	28	28	28

Összevont NAT 2020 és a NAT 2012 alapján

Esti ta- gozat	9. évfo- lyam	öv	10. évfo- lyam
	NAT 2020		NAT 2012
magyar	2 ir	1 ny	2 ir
mat	2		3
tö		2	1
ké		1	
fi		1	
fö		1	
bi		2	
of			1
1. nyelv	3		3
2. nyelv	1		0
digitális	2		0
műv	0		1*

összesen

18

18

*: A tanulók vizsgát tesznek szeptember 15-ig.

Esti tagozat	10. évfo- lyam	öv	11. évfo- lyam
	NAT 2020		NAT 2012
magyar	2 ir	1 ny	2 ir
mat	3		3
tö		2	
ké	1	0	
fi		1	0
fö		1	0
bi/term	1	0	1
of		1	0
1. nyelv	3		3
2. nyelv	1		0
digitális	1		0
informatika	0		3
műv	0		0

összesen

18

18

Esti tagozat	11. év- folyam	öv	12. év- folyam
	NAT 2020		NAT 2012
magyar	2 ir	1 ny	2 ir
mat	3	1	3
tö		2	
ké		0	
fi		0	1
fö		0	1
bi/term	2	0	1
of		1	0
1. nyelv	3		3
2. nyelv	2		0
digitális	0,5		0
informatika	0		2
műv	0,5		0

összesen

18

18

3.2. A Hamvas Béla Gimnázium tanterve NAT 2012 alapján 2017- 2019. között indult osztályok számára

Jogi szabályozók:

Az 101/2012.(IV.4.) Kormányrendelet és a hozzá választott kerettanterv megnevezése

Kulcskompetenciák:

9. A hatékony önálló tanulás kompetenciája
10. Anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció
11. Digitális kompetenciák
12. Matematikai kompetenciák
13. Szociális és állampolgári kompetenciák
14. Esztétikai, művészeti tudatosság kompetenciái
15. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetenciák
16. Természettudományos és technikai kompetenciák

Választott kerettantervek (NAT 2012)

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	B változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat

Nappali, négy évfolyamos gimnáziumi oktatás kerettanterve (NAT 2012)

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgókép-kultúra és médiaismeret*	1			

Művészetek**			2	2
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgó-képkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

Emelt: idegen nyelv, matematika, biológia- egészségtan, fizika, kémia, informatika

Szabadon választható: társadalom, állampolgári és gazdasági ismeretek, filozófia, természettudományos gyakorlat, dráma-tánc, tánc és mozgás

A nappali gimnáziumi oktatásnál a szabadon választható tanórákból 2 órát kötelező óraszám emelésére (a matematika ill. a magyar nyelv és irodalom óraszámának emelésére), 2 órát az emeltszintű csoportok indításához használ fel az iskola.

A művészetek órakeretét a vizuális kultúra oktatására fordítjuk.

Esti, négy évfolyamos gimnáziumi oktatás kerettanterve (NAT 2012)

Óraterv a kerettantervekhez – Felnőttoktatás				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	1+2	1+2	1+2	0,5+2
Idegen nyelvek	2	2	2	2
Matematika	3	3	3	3
történelem és állampolgári ismeretek	1	1	1	1
biológia-egészségvédelem	1	1	1	-
fizika	1	1	1	1
kémia	1	1	-	-
földrajz	1	1	1	-
informatika	-	-	-	3
művészetek	1	1	1	-
osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	17	17	17	16,5

Emelt: idegen nyelv, matematika, biológia- egészségtan, fizika, kémia, informatika

Szabadon választható: társadalom, állampolgári és gazdasági ismeretek, filozófia, természettudományos gyakorlat, dráma-tánc, tánc és mozgás

A szabadon választható tanórákból 2 órát a kötelező óraszám emelésére (a matematika ill. a magyar nyelv és irodalom óraszámának emelésére) használjuk fel. A művészetek órakeretét a vizuális kultúra oktatására fordítjuk.

Nyelvi előkészítő osztály kerettanterve (NAT 2012)

Óraterv a kerettantervekhez – Nyelvi előkészítő	
Tantárgyak	9. évf.
Idegen nyelvek	18
képességfejlesztés	2
testnevelés	5
informatika	2
osztályfőnöki	1
Szabadon tervezhető órakeret	2
Rendelkezésre álló órakeret	30

A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal:

Az osztályonként adható óraszámot csoportbontásra, a különleges bánásmódot igénylő tanulók fejlesztésére használja fel az iskola.

B.) 2012/2013 –as tanévig induló osztályok részére:

A kötelező és a nem kötelezően választható tanórai foglalkozások

A kerettanterv szerint folyik az oktatás az általános és középiskolákban ill. a szakközépiskolákban.

Az iskolai foglalkozások az alábbiak:

*Kötelező órák, amelyeken az adott évfolyam valamennyi tanulója köteles részt venni

*Kötelezően választható tanítási órák, amelyeken meghatározott óraszámban kell a tanulóknak rész venni

*Szabadon választható, nem kötelező foglalkozások, melykért (színház, kiállítás, mozi, kirándulás, stb.) az iskola díjazást szedhet.

Az iskola helyi tantervében szereplő tantárgyi rendszer és óraterv alapelvei (NAT 2012)

- Az iskolának - a tanórai foglalkozások mellett - a tanulók érdeklődése és igényei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat is szerveznie kell. A tanórán kívüli foglalkozások:

a tanulószobai foglalkozások;

a szakkörök, az érdeklődési kör, az önképzőkör, az énekkar, a különféle művészeti csoportok, vagyis a diákkörök;

az iskolai sportkör;

a tanulmányi, szakmai, kulturális versenyek, a házi bajnokságok, az iskolák közötti versenyek, bajnokságok, a diáknapiak.

- A közoktatási törvény több előírást is tartalmaz az iskolai testnevelési órák, a **mindennapos testmozgás és a tömegsport megszervezésével kapcsolatosan.**

A helyi tantervbe - a nem kötelező tanórai foglalkozások időkeretének terhére - további egy vagy több testnevelési óra is beépíthető.

• **A többlet testnevelési órákkal** a tanulók kötelező tanórai foglalkozásainak a száma megnövelhető.

Az iskola a kötelező tanórai foglalkozások keretében köteles gondoskodni a könnyített testnevelés szervezéséről.

Az iskola köteles megteremteni a tanulók mindennapi testedzéséhez szükséges feltételeket. A mindennapi testedzéshez szükséges időkeretet a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások megtartásához rendelkezésre álló időkeret terhére kell megteremteni. A mindennapi testedzés megszervezésébe az iskolai sportkör foglalkozásait be kell számítani.

A középiskolák számára **az érettségi vizsga** vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) kormányrendelet és annak módosításai további rendelkezéseket is tartalmaznak a helyi tanterv készítésével kapcsolatosan

3.3. Érettségi vizsgára történő felkészítés:

Minden középiskola 9 tantárgyból köteles az érettségi vizsgára való felkészítést biztosítani, a kötelező érettségi tantárgyakból emelt szinten is.

Iskolánk középszintű és emeltszintű vizsgára való felkészülés lehetőségét biztosítja a következő érettségi tantárgyakból:

magyar nyelv és irodalom	történelem	matematika
fizika	kémia	biológia
földrajz	informatika	ének-zene
vizuális kultúra	testnevelés	
<i>idegen nyelv:</i> angol, spanyol, német		rendvédelmi és katonai alapismeretek

A kötelező érettségi tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv. E tantárgyakból az iskola garantálja az emeltszintű vizsgára való felkészítést.

A többi tárgyból a tanulók jelentkezése alapján (legalább 8 diák jelentkezése esetén) indítunk középszintű, illetve emeltszintű vizsga-előkészítést.

Az érettségi vizsgaszabályzat alapján a tanuló a 11-12. évfolyamon legalább hét tantárgyból köteles felkészülni és tudásáról számot adni. A testnevelési órákon akkor is részt kell vennie, ha a testnevelés nincs a választott tantárgyak között.

A hét tantárgy közül négy a kötelező érettségi tantárgy. A tanuló köteles egy további idegen nyelvet, valamint a fizika, kémia, biológia tantárgyak közül egyet, a választható érettségi tantárgyak közül további egyet választani.

A 10. évfolyamra járó tanuló március 1-jéig adja le a 11-12. évfolyamra választott tantárgyak listáját, annak feltüntetésével, hogy közép- vagy felsőszintű érettségi vizsgára kíván felkészülni.

Minden tanuló 2 emeltszintű érettségi előkészítőt választhat.

Ekkor jelentkezhet a szabadon választható órák terhére szervezett, nem érettségire felkészítő tantárgy tanulására is.

3.4. 2017 és 2019 között indult osztályok hatályos órahálói (NAT 2012)

KERETTANTERV	Kerettanterv																
	Nappali gimn								Esti gimn								
	9.		10.		11.		12.		9.		10.		11.		12.		
köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	vál	köt	vál		
31	4	32	4	29	6	27	8	15	2	16	2	14,5	3	13,5	4		
magy	4		4		4		4		3		3		3		3		
1. id ny	3	1	3	1	3	1	3	1	2		2	1	2	1	2	1	
2. idny	3		3		3		3		0		0		0		0		
mt	3	1	3	2	3	1	3	1	3		3		3		3	1	
tö	2		2		3		3		1	1	1	1	1	1	1	1	
filozofia								1									
etika	0		0		1		0										
bi	0		2		2		2				1		1		1		
fi	2		2		2	1	0		1		1		1		1		
ké	2		2	1	0		0		1		1				0		
fő	2		2		0		0		1		1		1		1		
é-z	1		1		0		1		0		0		0		0		
víz kult	1		1		2		1		1		1		1		0		
tánc-dr	1		0					1							0		
inf	1		1		0	1	0	2	1	1	0		1	1	2		
életvitel			0		0		1		0		0		0				
testn	5		5		5		5		0		0		0				
tanulás mt		2															
of	1		1		1		1		1		1		1		1		
érettségi elők						2		2									
	31	4	32	4	29	6	27	5	3	15	2	15	2	15,0	3	14,0	4

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ ÁLTALÁNOS tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	9	10	11	12
1 idegen nyelv (a1; n1) (egyéb nyelv)	4	4	4	4
2 idegen nyelv (a2; n2; sp2) (egyéb nyelv)	3	3	3	3
biológia (biológia)	0	2	2	2
etika (etika)	0	0	1	0
filozófia (filozófia)	0	0	0	1
fizika (fizika)	2	2	3	0
földrajz (földrajz)	2	2	0	0
informatika (informatika)	1	1	2	1
kémia (kémia)	2	3	0	0
kémia emelt (kémia)	0	0	0	0
magyar emelt (magyar nyelv és irodalom)	0	0	0	0
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4
matematika (matematika)	4	5	4	4
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	1	1	1	1
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1	1	1	2
szakkör (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
tanulás módszertan (egyéb közismereti tantárgy)	2	0	0	0
testnevelés (testnevelés)	5	5	5	5
tánc és dráma (dráma és tánc)	1	0	0	1
történelem (történelem)	2	2	3	3
életvitel (életvitel és gyakorlat)	0	0	0	1
ének (ének-zene)	1	1	0	1
érettségi előkészítő (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	2	2
	35	36	35	35

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ RAJZ EMELT tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	9	10	11	12
1 idegen nyelv (a1; n1) (egyéb nyelv)	4	4	4	4
2 idegen nyelv (a2; n2; sp2) (egyéb nyelv)	3	3	3	3
biológia (biológia)	0	2	2	2
emelt rajz és vizuális kultúra (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	2	2	2	2
etika (etika)	0	0	1	0
filozófia (filozófia)	0	0	0	1
fizika (fizika)	2	2	3	0
földrajz (földrajz)	2	2	0	0
informatika (informatika)	1	1	2	1
kémia (kémia)	2	3	0	0
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4
matematika (matematika)	4	5	4	4
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	1	1	1	1
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1	1	1	2
szakkör (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
tanulás módszertan (egyéb közismereti tantárgy)	1	0	0	0
testnevelés (testnevelés)	5	5	5	5
tánc és dráma (dráma és tánc)	1	0	0	1
történelem (történelem)	2	2	3	3
életvitel (életvitel és gyakorlat)	0	0	0	1
ének (ének-zene)	1	1	0	1
érettségi előkészítő (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
	36	38	35	35

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ EMELT **rendészet-katonai** alapismeretek
EMELT

Tantárgy	9	10	11	12
1 idegen nyelv (a1; n1) (egyéb nyelv)	4	4	4	4
2 idegen nyelv (a2; n2; sp2) (egyéb nyelv)	3	3	3	3
alaki szakmai gyak kat (gyakorlati tantárgy - Közszolgálat)	1	0	0	0
biológia (biológia)	0	2	2	2
etika (etika)	0	0	1	0
filozófia (filozófia)	0	0	0	1
fizika (fizika)	2	2	3	0
földrajz (földrajz)	2	2	0	0
informatika (informatika)	1	1	2	1
jog, biztonság techn (szakmai alapozó ismeretek- Közszolgálat)	0	0	0	1
kémia (kémia)	2	3	0	0
magyar nyelv és iradalom (magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4
matematika (matematika)	4	5	4	4
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	1	1	1	1
pszichológia rendészeti alapism (alapozó ismeretek-Rendészet)	0	0	1	0
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1	1	1	2
rendészeti alapismeret (alapozó ismeretek- Rendészet)	0	2	2	1
szabályism eü katonai alapismeret (alapozó ismeretek-Közszolgálat)	3	0	0	1
gyak viselkedéskultúra (gyakorlati tantárgy - Rendészet)	0	0	1	0
gyak: erkölcsan (gyakorlati tantárgy -Rendészet)	0	0	1	0
gyak: rendészet, belügy (gyakorlati tantárgy - Rendészet)	0	0	0	2
gyak: spec társadalomismeret (gyakorlati tantárgy - Rendészet)	0	0	1	0
gyak: érettségi elők (gyakorlati tantárgy - Rendészet)	0	0	0	1
gyakorlat önvédelem (gyakorlati tantárgy - Rendészet)	0	0	2	2
tanulás módszertan (egyéb közismereti tantárgy)	1	0	0	0
tereptan (katonai alapismeretek-Közszolgálat)	1	0	0	0
testnevelés (testnevelés)	3	3	3	3
tánc és dráma (dráma és tánc)	1	0	0	1
történelem (történelem)	2	2	3	3
viselkedéskultúra gyak kat (gyakorlati tantárgy - Közszolgálat)	0	1	0	0
életvitel (életvitel és gyakorlat)	0	0	0	1
ének (ének-zene)	1	1	0	1
érettségi előkészítő (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
önv gyakorlat kat (gyakorlati tantárgy - Közszolgálat)	2	2	0	0

39 39 39 39

-1| gyak: erkölcsan (gyakorlati tantárgy -Rendészet AZ ETIKA KIVÁLTJA

AZ ETIKA KIVÁLTJA

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ TESTNEVELÉS EMELT tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	9	10	11	12
1 idegen nyelv (a1; n1) (egyéb nyelv)	4	4	4	4
2 idegen nyelv (a2; n2; sp2) (egyéb nyelv)	3	3	3	3
biológia (biológia)	0	2	2	2
emelt testnevelés	6	6	7	7
etika (etika)	0	0	1	0
filozófia (filozófia)	0	0	0	1
fizika (fizika)	2	2	3	0
földrajz (földrajz)	2	2	0	0
informatika (informatika)	1	1	2	1
kémia (kémia)	2	3	0	0
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4
matematika (matematika)	4	5	4	4
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	1	1	1	1
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1	1	1	2
szakkör (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
tanulás módszertan (egyéb közismereti tantárgy)	1	0	0	0
tánc és dráma (dráma és tánc)	1	0	0	1
történelem (történelem)	2	2	3	3
életvitel (életvitel és gyakorlat)	0	0	0	1
ének (ének-zene)	1	1	0	1
érettségi előkészítő (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
	35	37	35	35

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ MATEMATIKA EMELT tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	9	10	11	12
1 idegen nyelv (a1; n1) (egyéb nyelv)	4	4	4	4
2 idegen nyelv (a2; n2; sp2) (egyéb nyelv)	3	3	3	3
biológia (biológia)	0	2	2	2
etika (etika)	0	0	1	0
filozófia (filozófia)	0	0	0	1
fizika (fizika)	2	2	3	0
földrajz (földrajz)	2	2	0	0
informatika (informatika)	1	1	2	1
informatika emelt (informatika)	0	0	0	0
kémia (kémia)	2	3	0	0
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4
matematika (matematika)	4	4	4	4
matematika emelt (matematika)	2	2	2	2
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	1	1	1	1
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1	1	1	2
szakkör (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0

tanulás módszertan (egyéb közismereti tantárgy)	1	0	0	0
testnevelés (testnevelés)	5	5	5	5
tánc és dráma (dráma és tánc)	1	0	0	1
történelem (történelem)	2	2	3	3
életvitel (életvitel és gyakorlat)	0	0	0	1
ének (ének-zene)	1	1	0	1
érettségi előkészítő (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0

36 37 35 35

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ ANGOL EMELT tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	9	10	11	12
2 idegen nyelv (a2; n2; sp2) (egyéb nyelv)	3	3	3	3
angol emelt (angol nyelv)	6	6	6	6
biológia (biológia)	0	2	2	2
etika (etika)	0	0	1	0
filozófia (filozófia)	0	0	0	1
fizika (fizika)	2	2	3	0
földrajz (földrajz)	2	2	0	0
informatika (informatika)	1	1	2	1
kémia (kémia)	2	3	0	0
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4
matematika (matematika)	4	5	4	4
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	1	1	1	1
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1	1	1	2
szakkör (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
tanulás módszertan (egyéb közismereti tantárgy)	1	0	0	0
testnevelés (testnevelés)	5	5	5	5
tánc és dráma (dráma és tánc)	1	0	0	1
történelem (történelem)	2	2	3	3
életvitel (életvitel és gyakorlat)	0	0	0	1
ének (ének-zene)	1	1	0	1
érettségi előkészítő (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
	36	38	35	35

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ NÉMET EMELT tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	9	10	11	12
2 idegen nyelv (a2; n2; sp2) (egyéb nyelv)	3	3	3	3
biológia (biológia)	0	2	2	2
etika (etika)	0	0	1	0
filozófia (filozófia)	0	0	0	1
fizika (fizika)	2	2	3	0
földrajz (földrajz)	2	2	0	0
informatika (informatika)	1	1	2	1

kémia (kémia)	2	3	0	0
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4
matematika (matematika)	4	5	4	4
német emelt (német nyelv)	6	6	6	6
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	1	1	1	1
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1	1	1	2
szakkör (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
tanulás módszertan (egyéb közismereti tantárgy)	1	0	0	0
testnevelés (testnevelés)	5	5	5	5
tánc és dráma (dráma és tánc)	1	0	0	1
történelem (történelem)	2	2	3	3
életvitel (életvitel és gyakorlat)	0	0	0	1
ének (ének-zene)	1	1	0	1
érettségi előkészítő (egyéb közismereti tantárgy)	0	0	0	0
	36	38	35	35

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ négy évfolyamos esti tagozat tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	9	10	11	12
1 idegen nyelv (a1; n1) (egyéb nyelv)	2,00	3,00	3,00	3,00
biológia (biológia)	0,00	1,00	1,00	1,00
filozófia (filozófia)	0,00	0,00	0,00	0,00
fizika (fizika)	1,00	1,00	1,00	1,00
földrajz (földrajz)	1,00	1,00	1,00	1,00
informatika (informatika)	1,00	0,00	3,00	2,00
kémia (kémia)	1,00	1,00	0,00	0,00
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	3,00	3,00	3,00	3,00
matematika (matematika)	3,00	3,00	3,00	4,00
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	1,00	1,00	1,00	1,00
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	2,00	1,00	0,00	0,00
tánc és dráma (dráma és tánc)	0,00	0,00	0,00	0,00
történelem (történelem)	2,00	2,00	2,00	2,00
	17,00	17,00	18,00	18,00

A rajz és műalkotások elemzése tantárgyból a tanulók szeptember 15-ig osztályozó vizsgát tesznek.

KERETTANTERVRE ÉPÜLŐ négy évfolyamos összevont esti tagozat tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	9-10	10-11	11-12
1 idegen nyelv (a1; n1) (egyéb nyelv)	4,00	5,00	6,00
biológia (biológia)	1,00	2,00	2,00
filozófia (filozófia)	0,00	0,00	0,00
fizika (fizika)	2,00	2,00	1,00
földrajz (földrajz)	2,00	2,00	2,00

informatika (informatika)		1,00	3,00	3,00
kémia (kémia)		2,00	0,00	0,00
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)		4,00	4,00	5,00
matematika (matematika)		5,00	5,00	5,00
osztályfőnöki (osztályfőnöki)		1,00	1,00	1,00
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)		2,00	1,00	0,00
tánc és dráma (dráma és tánc)		0,00	0,00	0,00
történelem (történelem)		3,00	3,00	3,00
		27,00	28,00	28,00

Összevont esti oktatás tantervű csoport (NAT2012)

Tantárgy	10-11			
	9-10		11-12	
	9	10	11	12
1 idegen nyelv (a1; n1) (egyéb nyelv)	2,00	2,00	3,00	3,00
biológia (biológia)		1,00	1,00	1,00
filozófia (filozófia)		0,00	0,00	0,00
fizika (fizika)	1,00	1,00	1,00	0,00
földrajz (földrajz)	1,00	1,00	1,00	1,00
informatika (informatika)	0,00	1,00	2,00	1,00
kémia (kémia)	2,00	0,00	0,00	0,00
magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv és irodalom)	2,00	2,00	2,00	3,00
matematika (matematika)	2,00	3,00	2,00	3,00
osztályfőnöki (osztályfőnöki)	0,50	0,50	0,50	0,50
rajz (rajz és műalkotások elemzése, vizuális kultúra)	1,00	1,00	0,00	0,00
tánc és dráma (dráma és tánc)		0,00	0,00	0,00
történelem (történelem)	1,00	2,00	1,00	2,00
	12,50	14,50	13,50	14,50

3.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- **A tankönyv kiválasztásának módja**

A tankönyvek terjesztése a törvényi előírásoknak megfelelően történik. A szakmai munkaközösségek évről évre felülvizsgálják a tantárgyi követelmények szerint az alkalmazott tankönyveket, tankönyvcsaládokat.

A tantárgyi programok legfontosabb eszköze továbbra is a tankönyv (további részei a tanári kézikönyv, tanulói munkafüzet, munka- és mérőlapok, szemléltető- és munkaeszközök). Minimális követelmény a tankönyvekkel szemben, hogy a tantervi anyagot az életkori sajátosságoknak megfelelően dolgozza fel, ugyanakkor még az érthetőség kedvéért se tartalmazzon olyan leegyszerűsítéseket, amelyek meghamisíthatják a tényeket.

A tankönyvek feleljenek meg a NAT és a kerettantervek követelményrendszerének. A korábban készült tankönyvek továbbra is használhatók, ha azok illeszkednek a NAT-hoz és a kerettantervekhez. Olyan tankönyv is választható, amely a tanár egyéniségének, illetve az osztálynak, csoportnak leginkább megfelel, és a hivatalos tankönyvjegyzéken szerepel. Fontos, hogy a tankönyv az iskola helyi programjában megfogalmazott célokkal is összhangban legyen.

- **Az ingyenes tankönyvellátás biztosítása**

Tankönyvrendeléssel kapcsolatos törvényi háttér:

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679 Rendelete (Általános adatvédelmi rendelet vagy GDPR), továbbá az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény előírásainak megfelelően a tankönyvrendelési felülethez kapcsolódóan adat- és információbiztonsági szempontból a következő változtatások történtek:

- a felhasználói hozzáférés tanévenként új regisztrációhoz kötött,
- az adatvédelmi és adatkezelési tájékoztató a rendelési felületen keresztül is elérhető,
- az adatvédelemre vonatkozó rendelkezések a tankönyvellátási szerződésbe is beépültek.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

➤ **93/E. § (1)** *Az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a NAT szerinti kerettantervi tantárgyhoz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat.*

➤ **96.§ (6)** *A tanulók tankönyvellátását szolgáló központi költségvetési támogatás terhére a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához a szakmai munkaközösség és az iskolai szülői szervezet egyetértésével a pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzékben nem szereplő könyvek, munkafüzetek, feladatlapok, eszközök és digitális ismerethordozók is beszerezhetők tankönyv helyett, ha az iskolában a nevelő és oktató munkához részben vagy egészben nem alkalmaznak tankönyvet.*

Ingyenes tankönyv biztosítása

- Az állami tankönyvtámogatásban alanyi jogon részesülők körének kiterjesztése

A térítésmentes tankönyvellátásnak a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatás 10–16. évfolyamaira történő kiterjesztéséről szóló 1092/2019. (III. 8.) Korm. határozat eredményeként valamennyi, a nappali rendszerű alap- és középfokú iskolai oktatásban részt vevő tanuló ingyenes tankönyvellátásban részesül. Ezzel az 1-16. évfolyam valamennyi tanulója alanyi jogon térítésmentesen kapja a tankönyveket, megszűnik a fizetős tanulói státusz.

- Szülői jóváhagyás

A szülői ügyfélkapu szolgáltatás lehetőséget biztosít az iskoláknak a tanulók részére történő tankönyvrendelés szülők által online módon történő jóváhagyására.

3.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.6.1. A NAT 2020 alapján érvényesülő alapelvek

Egységesség és differenciálás módszertani alapelvei:

- Az aktív tanulás biztosítása.
- A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák alkalmazása.
- A differenciált egyéni munka lehetőségeinek felhasználása a tanulási hatékonyság növelésében.
- A tevékeny együttműködésen alapuló tanulás erősítése.
- Differenciált, személyre szabott célok elérése.
- A fejlesztő, tanulást támogató értékelés előtérbe helyezése.
- A külső szakembereket és a külső helyszínek nyújtotta lehetőségek felhasználása.
- A pedagógusok együttműködéseinek fejlesztése a több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő témákban.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetén is lehetővé válik az egyéni haladási ütem biztosítása.
- Fontos a differenciált oktatás során az egyéni módszerek alkalmazása.

Az eredményes tanulás segítésének elvei:

- Az iskolai infrastruktúra fejlesztése.
- A különböző tanulásszervezési eljárásnak megfelelő tárgyi feltételrendszer biztosítása.
- Családias, nyugodt, támogató, biztonságos tanulási környezet biztosítása valamennyi tanuló számára.
- A tevékenységközpontú tanulásszervezési formák előnyben részesítése.
- A külső és belső partnerekkel a hatékony, nyílt kommunikáció fenntartása.
- A tanulók személyes értékelése egyéni fejlődésük és sikeres tanulmányi előmenetelük érdekében.
- A pedagógustól elvárt a tanulási folyamat elején a tanulóval szemben támasztott követelmények, elvárások és az ahhoz kapcsolódó értékelési stratégiáknak egyértelmű megismertetése.
- Fontos kritérium a bizalmi légkör kialakítása és fenntartása.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

- Fontos alapelv, az esélyegyenlőség biztosítása.
- A tanuló fejlődésében fontos szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége,
- A teamtanítás, az együttnevelés, és a differenciálás megvalósulása kiemelt jelentőséggel bír. Ehhez megfelelő módszereket kell alkalmazni, amik lehetővé teszik a tanuló képességeinek, készségeinek fejlesztését, kiemelten az SNI-s, BTMN-s, HH-s, HHH-s tanulók és a tehetséges tanulók tekintetében.
- A tanulási folyamat során motivációt ki kell alakítani és fenn kell tartani a diákokban.
- A digitális módszerek alkalmazása előtérbe kerül. a nevelő- oktató munka minden területén.

Képesség-kibontakoztatás támogatása, értékelése

- Célja, a leghatékonyabb tanulási- tanítási folyamat kialakítása.
- Az értékelés során figyelembe kell venni:
  - a tanuló előzetes tudását,
  - aktuális fejlettségi szintjét,
  - egyéni fejlődési lehetőségeit,
  - életkori sajátosságait,
  - az értékelés személyiségfejlődésre gyakorolt hatását
  - a pedagógiai célokat.
- Az eredmények visszajelzése a pedagógusra nézve kötelező.
- Előtérbe kell helyezni a pozitív feed back-en alapuló megerősítést a nevelő- oktató munkában.
- A tanulás folyamatában rendszeresen, több alkalommal kell értékelnit, mert csak így éri el a kívánt hatást, a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.
- Az értékelés ösztönző, motiváló kell, hogy legyen.
- Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, az éppen kihívást jelentő célok meghatározása,
- Az összegző értékelés minősítő jellegű, tájékoztatást ad arról, hogy a tanulók tudása milyen szintet ért el. Ezt szolgálja a belső és az érettségi vizsgák megszervezése.

Természettudományos nevelés

- A gimnáziumokban a természettudományos oktatás vagy diszciplináris bontásban valósítható meg a 9-12. évfolyamokon, vagy a természettudományos ismeretek keretében.
- A természettudományi laborokban van lehetőség a fizika, kémia, biológia, földrajz kísérletek elvégzésére, a tevékenység központú oktatási formák alkalmazására.

Az idegennyelv-oktatás

- A tanuló középiskolai tanulmányainak végére eléri a KER szerinti B2 szintet, de legalább a középszintű nyelvi érettségit (B1) teljesíti.
- A gimnáziumban szabadon választható második idegen nyelvként az angol, német, spanyol nyelv.
- Cél a közép- és felsőfokú nyelvvizsga elérésének támogatása.

3.6.2. A NAT 2012 szerinti alapelvek is életben maradnak.

A nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Itt történik a kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.

Alapvető feladat - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Általános feladatok:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének fejlesztésével;

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

3.7. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg, biztosítjuk testnevelés oktatásra a heti 5 órát.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és léggömb torna;
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületek védelme szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében;
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

A fenti szempontok, együtt és egyformán fontosak és jelentősek. A fizikai erőnlét méréseit a központi elvek szerint a szaktanárok határozzák meg és az éves munkatervükben rögzítik.

A heti 5 testnevelés óra biztosítása a Hamvas Béla Gimnáziumban

Az oroszlányi Hamvas Béla Gimnázium Testnevelés szabályzatot készítette a 2011. évi CXCV. törvény (a nemzeti köznevelésről) 27. § (11) – (13) bekezdései alapján, mely a Házirend mellékletét képezi és a következő alapelveket tartalmazza:

A nappali rendszerű iskolai oktatásban a mindennapos testnevelés heti legfeljebb két tanórán kiváltható a fenti jogszabály (11) bekezdés a) – d) pontjai által felsorolt esetekben (iskolai sportkör, versenyszerű sporttevékenység, egyesületben végzett sporttevékenység).

A heti legfeljebb két testnevelésóra kiváltását az intézményvezető engedélyezheti a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő, gondviselő kérelme alapján, melyet legkésőbb a tanév első hetének utolsó napjáig kell benyújtani számára.

A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő, gondviselő a kérelemhez köteles csatolni a sportszervezet által hitelesen kiállított versenyengedélyt és igazolást.

Az egyesületben sporttevékenységet végző tanulók esetében a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolást kell a kérelemhez csatolni az első és második félév kezdetén.

A fenti sporttevékenységet nem folytató tanulók:

A Hamvas Béla Gimnázium iskolai sportköri foglalkozásain vesznek részt.

Értékelés:

A heti két iskolai sportköri tanórán a tanulók részvétele kötelező. Érdemjegyet és osztályzatot e tanórákon nem kapnak, de a mulasztásokat a jogszabályban előírt módon igazolniuk kell, azok az intézményi dokumentációba (elektronikus napló, ellenőrző, bizonyítvány, törzslap) bekerülnek. A mulasztások tekintetében ez vonatkozik a gyógytestnevelésben részt vevő tanulóakra is (kivételt képez a III. gyógytestnevelés besorolás, akik nem kapnak értékelést).

3.8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak. a 2017.szeptember 1-jén induló osztályoknál a NAT 2012 szerinti kerettantervek alapján készültek, a további 2020. szeptember 1-jétől indulóknál a NAT 2020. kerettantervei az irányadók.

A tanító pedagógusokat az intézményvezető jelöli ki a választható tantárgyak alapján és figyelembe veszi a szülők igényeit. A diákok és szülők észrevételeiket az osztályfőnökökön keresztül juttathatják el az igazgatóhoz.

3.9. Projektoktatás

A projektoktatás esetén a 2017.szeptember 1-jén induló osztályoknál a NAT 2012 szerinti kerettantervek alapján készültek, a további 2020. szeptember 1-jétől indulóknál a NAT 2020. kerettantervei az irányadók.

3.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskola esélyegyenlőségi szabállyal rendelkezik, és e szerint jár el.

3.11. A tanulók teljesítményének értékelése

A tanulók teljesítményét az egyes tantárgyakból a tantervi követelmények alapján – tanítási órákon végzett szóbeli és írásbeli munka figyelembevételével – tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és év végén pedig osztályzattal kell értékelni. A számonkérés formáit a pedagógiai program alapján kell választani. A tanuló két témazárónál többet nem írhat egy nap.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségfejlesztési rendszere, azon tananyagok, tantárgyak köre, amelyekből a tanuló teljesítményét nem kell értékelni

1. Azon tantárgyak köre, ahol az érdemjeggyel történő értékelés nem szükséges:

A tantestület nem kívánja külön érdemjeggyel értékelni a gimnáziumi oktatásban megjelenő modulokat, az osztályfőnöki órába épített tevékenységeket, tanórán kívüli foglalkozásokat, ha arról a jogszabályok máshogy nem rendelkeznek és a tanulók továbbhaladása szempontjából nem indokolt.

A tanulók tantárgyi értékeléséről, érdemjegyeiről félévi és év végi osztályzatáról a tantárgyat tanító pedagógus, magatartás és szorgalom minősítéséről az osztályban nevelő-oktató munkát végző pedagógusok javaslata alapján az osztályfőnök dönt.

2. Az osztályozó értekezletek feladata és célja

az osztályfőnökök osztályukról összeállított értékelő, elemző jelentéseinek meghallgatása, a tanulók dicséretére és büntetésére vonatkozó javaslatok előterjesztése, a javaslatok elfogadása, illetve elutasítása,

a nevelőtestület kapjon tájékoztatást az egyes osztályokban, illetve az iskolában folyó oktató-nevelő munka eredményeiről és gondjairól,

az osztályozó értekezleten az iskolai pedagógusok részvétele kötelező,

az osztályozó értekezletet az iskola intézményvezetője szervezi és vezeti.

Feladatai:

a tanítási-tanulási folyamat hatékonyságának vizsgálata

a követelmény teljesítésének szintje alapján a tanulási hibák, nehézségek feltárása és a korrekció módjának kijelölése

a tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz

a tanulók teljesítményének a tantervi követelményekhez viszonyított minősítése érdemjegyekkel

a tanulócsoport eredményeinek viszonyítása az országos - hasonló korú és iskolázottságú tanulók - standardizált értékeléséhez.

A követelmények és a módszerek az egyes tantárgyi programoknál meghatározottak.

- A beszámoltatás formái: szóbeli, írásbeli, gyakorlati számonkérés

3.11.1. Írásbeli feladatok értékelése

Az iskolai írásbeli beszámoltatások:

Formája: A tanár törekedjen a tanulók egyenletes terhelésére. Fordítson gondot a tehetséggondozásra, felzárkóztatásra. Az iskolai írásbeli beszámoltatás egy-egy lecke illetve résztémakör esetében röpdolgozat, egy témát átölelő tananyag esetében témazáró dolgozat formájában történik.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei:

A tanulók felkészülését úgy tervezze, hogy otthoni munkájuk (írásbeli, memoriter, tananyag elsajátítás) ne haladja meg a tanóra időtartamát.

Rendje: A pedagógus joga és kötelessége diákjai munkájának folyamatos, rendszeres, tárgyilagosságra törekvő, ellenőrzése, értékelése.

A tanár ellenőrzi az írásbeli feladatot a diákok bevonásával.

Egy-egy téma lezárását az összefoglalást követően témazáró dolgozattal kell lezárni.

A tanárnak a témazáró dolgozatok javítását legkésőbb két héten belül el kell végeznie.

A tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe az írásbeli beszámoltatásoknak:

Az adott tantárgyból a szaktárgyi munkaközösség dönti el az írásbeli dolgozatok és az egyéb információs jegyek beszámítását a félévi és az évvégi osztályzatokba.

Ha a tanulócsoport jelentős hányada a minimumszint teljesítésére nem képes a témazáró dolgozatoknál, a tanárnak módot kell adnia a hiányok pótlására és lehetőséget kell biztosítania az érdemjegy javítására.

3.11.2. Szóbeli értékelés

- A pedagógus kötelessége beszámoltatások során:
  - rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órákon
  - szóbeli feleltetés az előző órák anyagából
  - írásbeli számonkérés az előző órák anyagából
  - témazáró feladatok megoldása témakörönként a tananyag feldolgozása és rendszerezése után
  - kísérletek, mérések gyakorlati bemutatása azokban a témakörökben, ahol a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra
  - tevékenységének gyakorlati bemutatása (testnevelés, számítástechnika, rajz, ének-zene területén)

- A helyi mérések rendszere

A Köznevelési törvény, a Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek, valamint az erre épülő helyi tanterv követelményein alapszik.

- Diagnosztikus mérés (a tanuló előzetes tudásának feltárása) a tanév eleji felmérések alkalmával.
- Szummatív (lezáró - minősítés) értékelés az iskola magasabb évfolyamába lépéskor. Itt olyan átfogó képességmérésekre van szükség, amelyek kapcsolatban állnak az adott évfolyamra jellemzően az iskola személyiségfejlesztő alapelveivel, és kellő mennyiségű adatot nyújtanak a nevelőtestület számára a tanítás-tanulás folyamatáról és az oktató-nevelő munka összehasonlításáról.
- A tanulói teljesítmények értékelésében meg kell teremteni az írásbeli és szóbeli, a méréseken alapuló és a beszélgetésekre épülő értékelések egyensúlyát. Nagy szerepet kap a fejlesztő értékelés. Erre az elvre a tantárgyi terveken túl a tanmenetek tervezésénél és a konkrét tanórai munka megszervezésénél is ügyelni kell.

- Az osztályozás elvei

- A tanuló minél többféle tevékenységét értékeljük, de nem minden tevékenységét osztályozzuk. Az osztályozás motivációja a tanulásnak, a teljesítmény fokozásnak. Az osztályozást mindig kísérje értékelés.
- Az értékelés folyamatába vonjuk be a tanulókat is. Ez a pedagógiai módszer - az értékelés szempontjainak elsajátítása, alkalmazása és az elviselése, megszokása - a tágabb értelemben vett nevelési folyamat alapvető szempontja.
- Ugyanakkor hatékony módszere a demokratizmusra nevelésnek. Ebből következően a tanulók egymás tevékenységét, teljesítményét értékelhetik.
- Az egyes tantárgyi osztályzatok különüljenek el a magatartás és szorgalom értékelésétől.
- A témazáró dolgozatokra való felkészülés komoly erőfeszítést kíván a tanulótól. Ezért egy nap kettőnél több témazáróra ne kerüljön sor. A témazárót minden esetben összefoglalás, rendszerezés előzze meg.
- A minimális teljesítmény elérése érdekében sikertelen témazáró esetén a szaktanár javítási lehetőséget adhat.
- A diagnosztikus méréseket százalékosan értékeljük.
- A helyesírási hibákat minden tantárgy írásbeli értékelésénél javítani kell.

3.12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

3.12.1. A magatartás értékelésének elvei

Célja

A minősítés folyamata és eredménye az egyén és a közösség számára is nevelő hatású legyen.

Elvek

- A viszonyítási alapot az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik.
- A tanulói magatartás és szorgalom értékelése az iskolai Házirendben megfogalmazott kötelezettségek teljesítésén és a közösségért végzett munkán alapul.

- A magatartás osztályzata az életkorhoz igazodóan a tanuló iskolai és iskolán kívüli fegyelmezett-ségét, viselkedését, társaihoz, a felnőttekhez, saját és mások iránt tanúsított magatartását és az irántuk érzett felelősségérzetét értékeli.

3.12.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

- A szorgalom osztályzata a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését és kötelességtudatát értékeli.
- Értékelés osztályozással évente két alkalommal (félévkor és év végén) az osztályozó értekezleten történik

A magatartás és szorgalom minősítésének tartalma

Magatartás: példás - jó - változó - rossz

Szorgalom: példás - jó - változó - hanyag

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
Fegyelmezettsége	Nagyfokú, állandó, másokra pozitívan ható	Megfelelő, még nem teljesen a sajátja	Másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni	Erősen kifogásolható, másokat zavaró, negatív
Viselkedéskultúrája, hangneme	Kifogástalan, példaértékű, tisztellettudó, udvarias	Kevés kivetnivalót hagy maga után	Udvariatlan, nyegle	Durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó
Hatása a közönségre, társas emberi kapcsolatai	Pozitív, aktív, segítőkész, jóindulatú, élen jár, kezdeményező, részt vesz, de befolyást nem gyakorol	Nem árt, ingadozó, közömbös, vonakodó, komisz	Negatív, goromba, ártó, lélektelen, megfélemlítő	
Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz	Néha hibázik	Részben tartja be	Sokat vét ellene
Felelősségérzete	Nagyfokú felelősségtudat	Időnként feledékeny	Ingadozó	Felelőtlen, megbízhatatlan

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
Tanulmányi munkája	Céltudatosan törekvő, odaadó, igényes	Figyelmes, törekvő	Ingadozó	Hanyag, lassító
Munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható, önálló	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámzó, önállóan	Megbízhatatlan, gondatlan
Kötelességtudata	Kifogástalan, precíz	Megfelelő, néha ösztökélni kell	Felszerelése gyakran hiányos	Szinte nincs felszerelése, többnyire hiányos
Tanórákon kívüli információk felhasználása, többletmunkája	Rendszeres, érdeklődő	Előfordul, hogy csak ösztönzésre dolgozik	Ritkán	Egyáltalán nem

3.12.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazása (Knt 58. §)

1. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
  - vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
  - vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
  - vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
  - vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.
2. Az iskolában - tanév közben - elismerésként a következő dicsérek adhatók:
    - szaktanári dicséret,
    - osztályfőnöki dicséret,
    - igazgatói dicséret,
    - nevelőtestületi dicséret.
  3. Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén:
    - szaktárgyi teljesítményért,
    - példamutató magatartásért,
    - kiemelkedő szorgalomért,
    - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell jegyezni.
  4. Az a gimnáziumi tanuló, aki több éven át kiváló tanulmányi eredményt ért el, Hamvas Béla emlékplakettet kap, melyet a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehet át.
  5. Az a tanuló, aki az adott tanévben kiváló tanulmányi eredményt ért el, kimagasló sporttevékenységet és közösségi munkát végzett, oklevelet és könyvjutalmat kap a tanévzáró ünnepségen, alapítványunk kuratóriumának döntése alapján.
  6. Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
  7. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanuló közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
  8. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
  9. A legalább jó tanulmányi eredményt elérő diákok Oroszlány Város Képviselőtestületének ösztöndíjában részesülhetnek a hatályos önkormányzati rendelet alapján.

A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések

1. Azt a tanulót, aki
  - tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
  - vagy a házirend előírásait megszegi,
  - vagy igazolatlanul mulaszt,
 fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.
2. Az iskolai fegyelmező intézkedések formái
  - Megrovás
  - Szigorú megrovás
  - Meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
  - Áthelyezés másik osztályba, iskolába
  - Eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
  - Kizárás az iskolából
3. Az iskolai fegyelmező intézkedések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni.
4. A tanuló súlyos kötelezettségszegése esetén a fegyelmező intézkedés fokozataitól el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább "osztályfőnöki megrovásban" kell részesíteni. Súlyos kötelezettségszegésnek minősülnek az alábbi esetek:
  - az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása, emberi méltóságának megsértése;
  - az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
  - a szándékos károkozás;
  - az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;

- ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.
5. A tanuló súlyos kötelezettségzegése esetén a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás is indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola intézményvezetője vagy a nevelőtestület dönt.
  6. A fegyelmező intézkedést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
  7. A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a magasabb jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét és a fegyelmi fokozatot a körülmények figyelembevételével az iskola intézményvezetője határozza meg.

Tantárgyi osztályzatok

- A tanulókat minden hónapban érdemjeggyel értékeli a tanár
- Heti egyórás tantárgy esetén is az érdemjegyek száma félévenként legalább három.

Félévkor és a tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanuló teljesítményének értékelése. Osztályzatok: kitűnő (csak év végén), jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). A félévi értékelésről az értesítés az az elektronikus naplóban jegyzendő, az év végi értékelés bejegyzésének dokumentuma a bizonyítvány.

Fontos, hogy az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és nem az érdemjegyek közép-arányosaként jelentkezzen. Tükrözze az esetleges fejlődést is. Ezt segíti, ha az osztályzatban a pedagógus a tantárgy feladatrendszerének minél több elemét értékeli, a tanulók sokféle teljesítményét figyelembe veszi.

A nem kötelező tantárgyat a továbblépésnél úgy kell kezelni, mintha kötelező lenne.

Osztályzatok minősítése és követelményeik:

- Jeles (5)** ha a tanuló tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatón definiál, saját szavaival vissza tudja adni a szabályokat. Tud szabadon, önállóan beszélni. Látja az összefüggéseket.
- Jó (4)** ha a tanuló a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló a jeles teljesítményéhez, de apró bizonytalanságok vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.
- Közepes (3)** ha a tanuló a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokkal fogalmaz.
- Elégséges (2)** ha a tanuló a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszerű válaszokat ad. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.
- Elégtelen (1)** ha a tanuló a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az osztályzatok bejegyzésének módja

Az érdemjegyeket a tanár az elektronikus naplóba írja be.

Feladatlap, ellenőrző témazáró csak abban az esetben osztályozható, ha azt a tanulók értékelve visszakapták.

A témazáró dolgozatok érdemjegyeit az e- naplóba piros, minden egyéb érdemjegyet kék tintával kell bejegyezni.

A dolgozatok értékét súlyozni kell:

- témazáró dolgozat 200%
- információs jegy 100%
- vizsgajegyek 1000%
- digitális számonkérés 50 %

3.13. *Az otthoni felkészülés*

A tanulási folyamatban elengedhetetlen a diákok otthoni munkája, ezt szolgálják a házi feladatok.

- Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok elvei, korlátai

A rendszeres írásbeli házi feladatok elmélyítik a tanórán szerzett ismereteket

(pl. idegen nyelvnél a levélírás), a gyakorlati alkalmazást segítik (pl. matematika feladatoknál). A tanár köteles a házi feladatokat ellenőrizni, a hibákat javítani, értékelni. Az egyéni tanulásra ösztönözheti a tanulót az otthoni írásbeli munka (pl. kutató munkák esetén).

- Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli feladatok elvei, korlátai

A lexikai ismeretek, memoriterek elsajátításánál elengedhetetlen a szóbeli házi feladatok használata. Természetesen ehhez is rendszeres tanári ellenőrzés. Javítás, értékelés szükséges.

A teljesítmények szóbeli értékelése minden pedagógus oktató-nevelő munkájába beépül, az osztályozás és az írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.

A házi feladatok elkészítésének, megtanulásának ideje nem haladhatja meg a napi tanórák felét.

3.14. *Moduláris projekt oktatás esetén az egyes modulok, projektek értékelése és minősítése, valamint a beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe*

A NAT 2012 szerinti kerettanterv ajánlásai alapján beépítettük a következő modulokat a 2017-2020. szeptembere között induló osztályok órahálójába.

- tánc és dráma,
- etika,
- életvitel.

Az integrált modulok követelményei, értékelése az adott tantárgy keretein belül történik.

Az integrált modulok esetében is szükséges a minimális követelmények teljesítése, előfeltétele a tanuló tanulmányi tovább haladásának, értékelése szövegesen történik. A bizonyítványba jól megfelelt, megfelelt, részt vett bejegyzés kerül.

3.15. *A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek*

- **Mit értünk fittség alatt?**

A mozgás - minden élőlényre jellemző - életjelenség.

A különböző differenciáltságú élő szervezetek mozgásszükséglete igen nagy eltéréseket mutatnak.

Az emberi szervezet megfelelő fejlődéséhez/működéséhez, az egészség szempontjából szilárd egyensúlyt biztosító edzettség kialakításához/megtartásához jelentős, optimális idejű és intenzitású mozgásra/testedzésre van szükség. Ha az életvitelünk során mozgás/edzés lehetőségünk, mozgásterünk beszűkül, vagy megszűnik, akkor egyre nehezebben tudjuk elkerülni, a különféle mentális funkció zavarok kialakulását, (pl. terheléstűrés, konfliktuskezelés, problémamegoldó-képesség) és a vésszesen mozgásszegény életmóddal összefüggésbe hozható szervi, anatómiai elváltozással járó betegségek (pl. magas vérnyomás, mozgásszervi megbetegedések, elhízás stb.) kialakulását.

A rendszeres, optimális mennyiségű sportolás hatására edzettek, fittekké leszünk.

A fitt egyén fizikai és szellemi tevékenysége hatékony és tartós, testi-lelki egészsége kiegyensúlyozott és szilárd. Minél stabilabb az egyensúly, - testi, lelki és szociális értelemben egyaránt - annál egészségesebb az ember.

A fittség sűrűn félreértett szó. Egyeseknek mindössze izmosságot, csinoságot jelent, a teljes fitness ennél lényegesen több. Fittségen olyan testi-lelki állapotot értünk, amelyet magában foglalja az egészséges létezés és a jó közérzet stabil megtartását. A fittség azt is jeleneti, hogy a testünket teljes munkára kész állapotban tartjuk. A fitt egyén a fokozott, fizikai, szellemi munkához és a lelki vagy társadalmi megterhelésekhez jól tud alkalmazkodni.

- **A rendszeres fizikai aktivitás/testedzés elősegíti:**

a nagyobb állóképességet és egyéni energiát,

a könnyebb és tudatosabb stressz helyzetkezelést,

a határozottságot, a dönteni tudást,

a testi-lelki harmóniát, (csökkenti a depresszió, a hipochondria és a szorongás kialakulását),

a fokozottabb szellemi koncentrációs képességet és kitartást,

a biztonságérzést, a nagyobb önbecsülést, és önbizalmat, a vonzóbb karcsúbb alakot, a hatékony test-súlyszabályozást, a jobb megjelenést,

az erősebb aktív izomzat és csontrendszer kialakulását és megtartását, a csonttrikulás késleltetését, lelassítja az öregedési folyamatot,

a nyugodtabb mélyebb alvást, amely elősegíti a szervezet gyorsabb regenerálódását,

a testi panaszok csökkenését, (jobb emésztés, ritkább székrekedés, ritkább hátfájás, stb.),

a jobb közérzetet, a ritkább ízületi és hátfájdalmakat,

a szív -érrendszeri, mozgásszervi, daganatos és elhízással járó betegségek megelőzését,

a tökéletes testtartást,

esetenként a társas és egyéni kapcsolatok létesítését és ápolását.

A fitt egyénre többek között még az is jellemző, hogy ugyanolyan intenzitású és idejű fizikai/szellemi megterheléstől kevésbé fárad el, ill. rövidebb idő alatt piheni ki magát, vagy pl., hogy az immunrendszere erősebb (ellenállóbb), ezért a kisebb megbetegedéseket, fertőzéseket könnyebben legyőzi.

- **A nem fitt ember az alábbiaktól szenvedhet:**

energia és vitalitás (életerő) hiánya,

alkohol, drog, cigaretta, vagy ételfüggőség,

túlsúly, amely extra terhelést jelent a test (szervezet) számára,

fizikai erő, tartós koncentráció képesség hiánya, (gyengébb minőségű munka, kevesebb jövedelem),

fizikai betegséggel szembeni védtelenség,

szellemi, vagy érzelmi betegségekkel szembeni érzékenység (védtelenség),

szerkezeti problémák beleértve (izom, ín és szalag) merevségeket és az ízületi fájdalmakat,

a lazítás és az életélvezetére, (harmonikus családi életre) való képtelenség.

Az igen gyenge fizikumú egyén a mindennapi élet kihívásainak nehezen tud elegendes tenni, az állandóan fáradt ember munkavégző képessége labilis, testileg-lelkileg sérülékenyebb, könnyebben sebezhető.

Az állandóan fáradt emberek fásultan, szomorúan, rossz életminőségben élik le az életüket, és igen gyakori, hogy a fizikai állapotuk romlásával, gyengülésével egyre nő bennük a testedzés és a sport iránti ellenszenv. A gyenge, fáradt embernek nem jut az eszébe, hogy közérzete javításához, önbizalma növeléséhez, önbecsülése visszaszerzéséhez a leghatásosabb "tartósan szedhető" (káros mellékhatással nem bíró) gyógyszer, a rendszeres örömmel végzett sportolás/testedzés.

- **A tanulók fizikai mérése:**

NETFIT mérés

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. május 24-én útnak indította az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében” –T.E.S.I. elnevezésű kiemelt projektjét.

A projekt egyik kutatás-fejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskolarendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fitsségmérési-értékelési rendszert. Az új fizikai fitsségmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt elnevezést kapta.

A NETFIT 4 fitsségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei testtől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

- Hajlékonysági profil:
  - Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem
- Vázizomzat fitsségi profil:
  - Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
  - Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
  - Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
  - Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
  - Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
- Testösszetétel és tápláltsági profil:
  - Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
  - Testmagasság mérése
  - Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék
- Aerob fitsségi (állóképességi) profil:
  - Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás. Lényege: hányszor tudja a próbázó teljesíteni a távot úgy, hogy az adott szakaszra jutó időkeret egyre rövidül.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fitsségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

Az eredmények alapján minden tanuló személyre szabott értékelést kap a teljesítményéről, amelyhez a szülők is hozzáférhetnek, valamint online elérhető országos adatbázisban gyűjtik az eredményeket. A rendszer célja elsősorban az egészségtudatos hozzáállás kialakítása. Nem gyengének vagy kifogásolhatónak minősíti a diákokat, hanem pozitívan közelítenek a fejlesztésre szoruló tanulókhöz.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) **EMMI rendelet** módosítását, amely neve-síti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fitsségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően most már minden érintett iskolában a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fitsségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

Források:

<http://www.mdsz.hu/netfit/netfit-attekintes/>

<http://www.mdsz.hu/netfit/fittsegi-profilok-es-tesztek/>

http://www.szgya.hu/tesi/?page_id=283

3.16. Érettségi témakörök

40/2002. (V.24.) OM rendelet „Az érettségi vizsga részletes követelményeiről” közép és emelt szinten.

Biológia

1. Bevezetés a biológiába

A biológia tudománya
Az élet jellemzői
Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

Szervetlen és szerves alkotóelemek
Az anyagcsere folyamatai
Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

3. Az egyed szerveződési szintje

Nem sejtes rendszerek
Önálló sejtek
Többsejtűség
Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

4. Az emberi szervezet

Homeosztázis
Kültakaró
A táplálkozás
A légzés
Az anyagszállítás
A kiválasztás
A szabályozás
Szaporodás és egyedfejlődés

5. Egyed feletti szerveződési szintek

Populáció
Életközösségek (élőhelytípusok)
Bioszféra
Ökoszisztéma
Környezet- és természetvédelem

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Molekuláris genetika
Mendeli genetika
Populációgenetika és evolúciós folyamatok
A bioszféra evolúciója

Élő idegen nyelvek: angol, német, spanyol

VIZSGASZINT: Középszint (B1), emelt szint (B2)

1. Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
A család szerepe az egyén és a társadalom életében
Családi élet, családi kapcsolatok
Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
Személyes tervek

2. **Ember és társadalom**

A másik ember külső és belső jellemzése

Baráti kör Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)

A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel

Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése

Női és férfi szerepek Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése

Ünnepek, családi ünnepek Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében

Öltözködés, divat. Az öltözködés, mint a társadalmi hovatartozás kifejezése

Vásárlás, szolgáltatások (posta) A fogyasztói társadalom, reklámok

Hasonlóságok és különbségek az emberek között

Társadalmi viselkedésformák

3. **Környezetünk**

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)

A lakóhely és környéke fejlődésének problémái

A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek

A városi és a vidéki élet összehasonlítása

A természet és az ember harmóniája

Növények és állatok a környezetünkben

Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?

A környezetvédelem lehetőségei és problémái, időjárás

4. **Az iskola**

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)

Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban

Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka

A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága

Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban

Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. **A munka világa**

Diákmunka, nyári munkavállalás

A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák

Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. **Életmód**

Napirend, időbeosztás

A kulturált étkezés feltételei, fontossága

Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)

A szenvedélybetegségek

Étkezési szokások a családban

Az étkezési szokások hazánkban és más országokban

Ételek, kedvenc ételek Ételspecialitások hazánkban és más országokban

Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben

Gyakori betegségek, sérülések, baleset

Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

A gyógyítás egyéb módjai

7. **Szabadidő, művelődés, szórakozás**

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik

A szabadidő jelentősége az ember életében

Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.

A művészet szerepe a mindennapokban

Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok

Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet

A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai

Kulturális események

8. Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra
Nyaralás itthon, illetve külföldön
Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
Az idegenforgalom jelentősége
Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása
A technikai eszközök szerepe a társadalomra, az emberiségre a mindennapi életben

10. Gazdaság

Családi gazdálkodás
Üzleti világ, fogyasztás, reklámok
A pénz szerepe a mindennapokban
Pénzkezelés a célnyelvi országokban
Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)

Fizika

1. Mechanika

Newton törvényei: Newton I., II., III. törvénye
Pontszerű és merev test egyensúlya
A változó forgómozgás dinamikai leírása
Mozgásfajták
Munka, energia
A speciális relativitáselmélet alapjai
Folyadékok és gázok mechanikája

2. Hőtan, termodinamika

Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
Hőtágulás
Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)
Az ideális gáz kinetikus modellje
Energiamegmaradás hőtani folyamatokban
Kalorimetria
Halmazállapotváltozások
A termodinamika II. főtétele
A hőterjedés formái

3. Elektromágnesség

Elektromos mező
Egyenáram
Az időben állandó mágneses mező
Az időben változó mágneses mező
Elektromágneses hullámok

4. Optika

A fény, mint elektromágneses hullám

5. Atomfizika, magfizika

Az anyag szerkezete
Az atom szerkezete
Az atommagban lejátszódó jelenségek
Sugárvédelem
Elemi részek

6. Gravitáció, csillagászat

A gravitációs mező

Csillagászat

7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

A fizikatörténet fontosabb személyiségei

Felfedezések, találmányok, elméletek

Földrajz

1. Térképi ismeretek

A térkép

Tájékozódás a térképen és a térképpel

Távérzékelés és térinformatika

2. Kozmikus környezetünk

A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem

A Nap és kísérői

A Föld és mozgásai

Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében

3. A geoszférák földrajza

A kőzetburok

A levegőburok

A vízburok földrajza

A geoszférák kölcsönhatásai

4. A földrajzi övezetesség

A szoláris és valódi éghajlati övezetek

A vízszintes földrajzi övezetesség

Az egyes övezetek egyedi jellemzői

A függőleges földrajzi övezetesség

5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején

A népesség földrajzi jellemzői

Településtípusok, urbanizáció

6. A világgazdaság jellemző folyamatai

A nemzetgazdaságok és a világgazdaság

Integrációs folyamatok

A globalizáció

A monetáris világ

7. Magyarország - helyünk a Kárpát-medencében és Európában

A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai

Magyarország természeti adottságai

Magyarország társadalmi jellemzői

A hazai gazdasági fejlődés jellemzői

Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalom-gazdasági képe

A magyarországi régiók földrajzi jellemzői

Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme

Magyarország környezeti állapota

Az országhatárokon átívelő kapcsolatok

8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában

Európa általános természet-földrajzi képe

Európa általános társadalom-földrajzi képe

Az Európai Unió

A területi fejlettség különbségei Európában

Kelet-Európa

9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői

A kontinensek általános természet- és társadalom-földrajzi képe

Ázsia földrajza

Ausztrália és Óceánia földrajza

A sarkvidék földrajza

Afrika földrajza

Amerika földrajza

10. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei

A globálissá váló környezetszennyezés és következményei

A demográfiai és urbanizációs válság

Élelmészeti válság

A mind nagyobb mértékű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei

A környezet- és a természetvédelem feladatai

Informatika

1. Információs társadalom

A kommunikáció

Információ és társadalom

2. Informatikai alapismeretek – hardver

Jelátalakítás és kódolás

A számítógép felépítése

Munkavédelem és ergonómia

3. Informatikai alapismeretek – szoftver

Az operációs rendszer és főbb feladatai

4. Szövegszerkesztés

A szövegszerkesztő használata

Szövegjavítási funkciók

Szövegszerkesztési alapok

Táblázatok és objektumok a szövegben

5. Táblázatkezelés

A táblázatkezelő használata

A táblázat szerkezete

Adatok a táblázatokban

Táblázatformázás

Diagramok és egyéb objektumok

6. Adatbázis-kezelés

Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

Az adatbázis szerkezete és kialakítása

Alapvető adatbázis-kezelési műveletek

Képernyő és nyomtatási formátumok

7. Információs hálózati szolgáltatások

Kommunikáció az interneten

Weblapkészítés

8. Prezentáció és grafika

Prezentáció

Grafika

9. Könyvtárhasználat

Könyvtárak

Információkeresés

Forráshasználat

10. Algoritmizálás, adatmodellezés

Elemi és összetett adatok, állományszervezés, relációs adatstruktúrák

Algoritmusleíró eszközök
Elemi algoritmusok
Rekurzió

11. A programozás eszközei (csak emelt szinten van)

Kémia

1. Általános kémia

Atomszerkezet
Kémiai kötések
Molekulák, összetett ionok
Anyagi halmazok
Kémiai átalakulások

2. Szervetlen kémia

Hidrogén
Nemesgázok
Halogénelemek és vegyületeik
Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
A szénsoport elemei és vegyületeik
Fémek

3. Szerves kémia

A szerves vegyületek általános jellemzői
Szénhidrogének
Halogéntartalmú vegyületek
Oxigéntartalmú szerves vegyületek
Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
Szénhidrátok
Fehérjék
Nukleinsavak
Műanyagok
Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások

Az anyagmennyiség
Gázok
Oldatok, elegyek, keverékek
Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
Termokémia
Kémiai egyensúly
Kémhatás
Elektrokémia

Magyar nyelv

1. Kommunikáció

A nyelv mint kommunikáció
Pramatika
Nyelvi és vizuális kommunikáció
A kommunikáció működése
Személyközi kommunikáció
A tömegkommunikáció

2. A magyar nyelv története

A nyelv mint történeti képződmény
A magyar nyelv rokonsága

Nyelvtörténeti korszakok
A magyar nyelv szókészletének alakulása
Nyelvművelés

3. Ember és nyelvhasználat

Ember és nyelv
A jel, a jelrendszer
Általános nyelvkészlet
Nyelvváltozatok
Nemzetiségi nyelvhasználat és határon túli magyarnyelvűség
Nyelv és társadalom
Nyelv és politika

4. Nyelvi szintek

Hangtan
A helyesírás
Alaktan és szótan
A mondat szintamaturikus szerkezete
Mondattan

5. A szöveg

A szöveg és a kommunikáció
A szöveg szóban és írásban
A szöveg szerkezete és jelentése
Szövegértelmezés
Az intertextualitás
A szövegtípusok
Az elektromos írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

6. A retorika alapjai

A nyilvános beszéd
Érvelés, megvitatás, vita
A szövegszerkesztés eljárásai

7. Stílus és jelentés

Szóhasználat és stílus
A szójelentés
Stílusesszközök
Stílusréteg, stílusváltozat

Magyar irodalom

Szerzők, művek

1. témakör: Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők:

Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, József Attila, Kosztolányi Dezső, Petőfi Sándor

2. témakör: Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Illyés Gyula, Jókai Mór, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kertész Imre, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Németh László, Ottlik Géza, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szilágyi Domokos, Vörösmarty Mihály, Weöres Sándor, Zrínyi Miklós

3. témakör: Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

4. témakör: Művek a világirodalomból

5. témakör: Színház és dráma

6. témakör: Az irodalom határterületei

7. témakör: Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

Csak középszinten:

Regionális jelenségek, valamint a határon túli irodalom

Értelmezési szintek, megközelítések

Témák, motívumok

Műfajok, poétika

Korszakok, stílustörténet

Irodalomtörténet

Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

Halmazok

Matematikai logika

Kombinatorika

Gráfok

2. Számelmélet, algebra

Alapműveletek

A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

Racionális és irracionális számok

Valós számok

Hatvány, gyök, logaritmus

Betűkifejezések

Arányosság

Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

Középértékek, egyenlőtlenségek

3. Függvények, az analízis elemei

A függvény

Egyváltozós valós függvények

Sorozatok

Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei

4. Geometria, koordinátagometria, trigonometria

Elemi geometria

Geometriai transzformációk

Síkbeli és térbeli alakzatok

Vektorok síkban és térben

Trigonometria

Koordinátagometria

Kerület, terület

Felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

Leíró statisztika

A valószínűség-számítás elemei

Természettudomány

1. Az Univerzum

Az idő

A mozgások típusai

A tér

Fizikai kölcsönhatások, átalakulások

2. A Föld

A Föld múltjának megismerő módszerei

A kőzetburók

A légkör

A vízburok

A természetföldrajzi övezetesség

3. **Életközösségek és populációk**

Az élettelen környezeti tényezők

Az élők mint környezeti tényezők

Populációk

Életközösségek

4. **Az élő egyed**

Az élő egyed és a környezet kapcsolata A viselkedés mint alkalmazkodás

Az emberi életműködések

A családtervezés

5. **A sejt**

Sejttípusok

Sejtalkotók és feladatuk

A sejtanyagcsere

6. **Szerves kémia**

Az óriásmolekulák jellegzetességei

A szénhidrogének

A szénhidrátok

Zsírok, olajok

Fehérjék, kolloidok

A nukleinsavak

7. **Atomcsoportok (vegyületek, halmazok)**

Molekulák, atomcsoportok

Anyagi halmazok

Átalakulások

Reakciótípusok

Egyéb reakciók

8. **Atomok, elemi részek**

Elemi részek

Az atom

Kémiai elemek

Történelem

1. **Az ókor és kultúrája**

Poliszok az ókori Hellaszban

Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában

Az európai kultúra alapjai

2. **A középkor**

Nyugat-Európa a kora középkorban

A középkori egyház

Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában

Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom

A középkor kultúrája

3. **A középkori magyar állam megteremtése és virágkora**

A magyar nép története az államalapításig

Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora

Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora

A Hunyadiak

4. **Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)**

A földrajzi felfedezések és következményei

- Reformáció és katolikus megújulás
- Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században
- A felvilágosodás kora
- Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században
- 5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)**
  - Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
  - Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
  - A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
  - Művelődés, egyházak, iskolák
- 6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)**
  - A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
  - A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
  - Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
  - Az ipari forradalom hullámai és hatásai
- 7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)**
  - A reformkor
  - Forradalom és szabadságharc
  - A kiegyezés és a dualizmus
  - Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában
- 8. A világháborúk kora (1914-1945)**
  - Az első világháború és következményei
  - Gazdaság, társadalom és életmód
  - A fasizmus és a nemzetiszocializmus
  - A kommunista diktatúra
  - A második világháború
- 9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)**
  - Az első világháború és következményei Magyarországon
  - A Horthy-korszak
  - Művelődési viszonyok és társadalom
  - Magyarország a második világháborúban
- 10. Jelenkor (1945-től napjainkig)**
  - A kétpólusú világ kialakulása
  - A „harmadik világ”
  - A kétpólusú világrend megszűnése
  - Az európai integráció
  - A globális világ sajátosságai
- 11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig**
  - A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
  - az 1956-os forradalom és szabadságharc
  - A Kádár-korszak
  - A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
  - Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság
- 12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek**
  - Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás
  - Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
  - Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

Testnevelés

Elméleti és gyakorlati ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek

2. Harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika: futások, ugrások, dobások
7. Torna: talajtorna, szekrényugrás, felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, gyűrű, nyújtó, korlát
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok: kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Ének-zene

1. Reprodukálás

Éneklés: népzene, műzene, középkor, reneszánsz, barokk, bécsi klasszika, romantika, 19-20. század fordulója, 20. századi és kortárs zene, zeneelmélet, felismerő kottaolvasás

Műelemzés: népzene, műzene, középkor, reneszánsz, barokk, bécsi klasszika

2. Befogadás

Zenetörténet: népzene, műzene, középkor, reneszánsz, barokk, bécsi klasszika, romantika, 19-20. század fordulója, 20. századi és kortárs zene

Zenefelismerés: műzene, népzene

Zeneelmélet

Dallamírás

Vizuális kultúra

1. Alkotás

Vizuális eszközök: vizuális nyelv, technikák

Tevékenység szintek: ábrázolás, látványértelmezés, megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

2. Befogadás

Vizuális eszközök: megjelenítés sajátosságai, technikák

Tevékenységterületek: vizuális kommunikáció, tárgy- és környezetkultúra, kifejezés és képzőművészet

A belügyi rendészeti és katonai alapismeretek összefoglalása – szabadon választható érettségi tantárgyak

A cél az, hogy a tanulók értsék a szükségszerűen szabályozott katonai, rendészeti életrend és hivatásos tiszti, tiszthelyettesi életpálya elemi követelményeinek összefüggéseit. A megszerzett ismereteik, élményeik és tapasztalataik alapján legyenek képesek a szabályozott életrendet belsőleg elfogadni.

Legyenek képesek a katonai udvariasság és a házirend előírásai szerint élni és cselekedni. Szerezzenek kezdeti jártasságot az alapvető alaki követelmények teljesítésében.

Sajátítsák el az oktattott lőelméleti, fegyvertechnikai ismereteket. Tanulják meg a lőtéren és a lövészetek alkalmával betartandó biztonsági és környezetvédelmi rendszabályokat.

Ismerjék a katonai térképek alapvető jellemzőit, a terep ábrázolásának (sík és domborzati) módjait. Legyenek képesek távolságok meghatározására, a leggyakoribb terepelemek felismerésére, egyszerű térképolvasási feladatok megoldására. Szerezzenek elemi jártasságot a tájékozódási feladatokban, valamint a helymeghatározás végrehajtásában.

Ismerjék meg a hivatásos tiszti és tiszthelyettesi életpálya követelményeit általában és szakonként konkrétan, továbbá az előrehaladás, előmenetel lehetőségeit.

Legyenek tájékozottak a jogszabályok elérhetőségében, szerezzenek kezdeti jártasságot gyakorlatban történő esetleges alkalmazásukban.

Legfontosabb célja, hogy tudjanak belépni az erre épülő felsőfokú, ill. középfokú szakképzésbe minél többen.

Iskolai egészségnevelési program

3.16.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
  - a szexuális fejlődés területén.

3.16.2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

3.16.3. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
  - testnevelés órák;
  - játékos,
  - az iskolai sportkör foglalkozásai;
  - tömegsport foglalkozások;
  - úszásoktatás;
- b) a helyi tantervben szereplő, **Biológia, Testnevelés, Természettudomány** tantárgyak tananyagai
- c) az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- d) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése;
- e) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
  - szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt; csecsemőápolási, táplálkozási, túra);
  - minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;
  - minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
- f) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele

- félévente egy alkalommal egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

3.16.4. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezettudatosságra nevelés célja

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését (Nat), valamint óvja, védje a természetes és épített környezetét és olyan életvitelt alakítson ki, amely mentes a számára káros ártalmaktól.

A környezettudatosságra nevelés szinterei az iskolában:

Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai

A nem hagyományos tanórai foglalkozások (pl. erdei iskola, témanapok, projekt-tanítás és más komplex, tantárgyközi foglalkozások)

Tanórán kívüli foglalkozások (pl. szakkörök, tábor, rendezvények, versenyek)

Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)

Az iskola környezettudatos működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások

A környezettudatosságra nevelés tartalmi elemei:

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén. (Nat)

Mindezen tartalmaknak fokozatosan kell megjelenniük az általános iskolai pedagógiai munkában. A tartalmi elemek megjelenítéséhez részletes segítséget nyújt a Kerettantervi segédlet a környezeti neveléshez, melyet 2001-ben minden iskola megkapott, és olvasható a www.om.hu közoktatás rovatának tanterv alrovatában, valamint www.konkomp.hu weboldal a kiadványok rovatban.

A környezettudatosságra nevelés céljaként megfogalmazott fenntartható fejlődés, környezettudatos magatartás előmozdításához elengedhetetlen, hogy az általános iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- Fenntartható fejlődés: A jelenlegi generációk szükségleteinek kielégítése olyan módon, amely nem veszélyezteti a jövő nemzedékek szükségleteinek kielégítését
- A növekedés korlátai: A Föld, és a földi erőforrások végeességéből adódó korlátok, melyek lehetetlenné teszik az emberiség lélekszámának, és anyagi javainak folyamatos gyarapodását.
- Alapvető emberi szükségletek: Minden ember és társadalom igénye és joga a túléléshez szükséges energiához és anyagokhoz való igazságos és egyenlő hozzáférésre, és a Föld lehetőségeihez mért kielégítő életminőség megvalósítására.

- Az elővigyázatosság elve: A megfontolt, a nem kívánt következményekre is figyelemmel lévő, az ökológiai folyamatokba a lehető legkevésbé beavatkozó döntéshozatal szükségessége olyan esetekben, amikor nem ismerünk minden körülményt, és/vagy amikor az adott kérdésre vonatkozó tudományos álláspont megosztott.
- Kölcsönös függőség: A minden elem és életforma (beleértve az embereket is) között fennálló kölcsönös és egyenrangú függőségi kapcsolatok a természeti rendszerekben.

Módszertani elemek

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Mindez úgy valósítható meg, ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, és így képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv. (Nat)

A környezettudatosságra nevelés módszereiben tehát egyaránt jelen kell lennie a környezet állapotáról, a társadalom és a környezet viszonyáról szóló információgyűjtésnek, információ-feldolgozásnak, a feldolgozott információk alapján történő döntéshozatalnak, a döntés alapján eltervezett egyéni és közösségi cselekvések végrehajtási módszereinek. A környezettudatosságra nevelés eredményességéhez az szükséges, hogy ezeket a módszereket a diákok minél többször, valós globális és helyi problémákkal, értékekkel kapcsolatban maguk alkalmazzák.

Ajánlott módszerek a környezettudatosságra nevelés számára:

Természettudományos megfigyelések

Interjúk, felmérések készítése az emberek és a környezet viszonyáról

Helyi, országos és globális döntéshozatali rendszerek tanulmányozása

„Öröm- és bánattérkép” készítés

Jegyzetek, feladatmegoldások összehasonlítása, elemzése.

Új ismerethez kapcsolódó kérdések megfogalmazása csoportosan.

Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel.

Esszé kidolgozása csoportosan (ötletgyűjtő, kidolgozó, véleményező feladatok munkamegosztással).

Problémamegoldó gyakorlat ötletrohammal, értékeléssel.

Fogalmak, jelenségek, összefüggések, törvényszerűségek kollektív definiálása, pontosítása, tisztázása.

Adott témának analitikus, analógias és holisztikus körüljárása

Írásbeli értekezések, vitairatok, készítése, vélemények, beadványok, javaslatok megfogalmazása és értelmezése csoportos munkában.

Viták, szituációs játékok,

Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony kommunikáció elsajátítása)

Természetvédelmi tevékenységek (örjáratok, madárvédelem, faültetés)

Részvétel a helyi környezetvédelmi tevékenységben (helyi környezetvédelmi program megismerése, véleményezése, a megvalósítás segítése)

3.17. *Iskolai környezeti nevelési program*

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
  - a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
  - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - a környezet fogalmával,
    - a földi rendszer egységével,
    - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
    - a környezetvédelem lehetőségeivel,
    - lakóhelyünk természeti értékeivel,
    - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataivalkapcsolatosan.
2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
  - a) a helyi tantervben szereplő **Biológia, Kémia, Földrajz Természettudomány** tantárgyak tananyagai
  - b) az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
  - c) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
    - minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
    - évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó Fenntarthatóság projekt nap (téma nap) szervezése minden tanévben egy alkalommal „környezetvédelmi őrjárat” szervezése a településen;
    - a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában.

3.18. Egyéb Iskolai nevelési programok

3.18.1. A családi életre nevelés

Célok, feladatok

A családi nevelés kultúrájának célja, hogy megtanítsa arra, hogy miként célszerű családban élni, milyennek kell lennie annak a közösségnek, amelyben életük nagy részét töltik, mi a felelősségük és kötelességük benne.

Az emberi tevékenység mindennapi színtere a család, amelyben a gyermek első, közvetlen tapasztalatait szerzi.

Ennek vizsgálata adja az elsődleges ismereteket a megfelelő életvitel kialakításához.

Fejlesztési követelmények

Tudja, hogy az okos szeretet, a türelem és a felelősség az alapja a helyes gyermeknevelésnek.

Legyen felelőssége önmagával és másokkal szemben.

A családi élet értéke, családi célkitűzések ismerete.

A generációk kapcsolata, egymás segítése.

Családi hagyományok, ünnepek.

Legyen fegyelmezett életvitelű, alkalmazkodó és segítőkész kapcsolatteremtő képessége, magatartása.

Tudja szabadidejét kultúrátlan, egészségesen eltölteni.

Ismerje és alkalmazza az elvárt viselkedési szabályokat.

Szervezett, tervszerű munkavégzés, szakszerű eszközhasználat.

Megfelelően kifejlődjön az önellátás képessége.

3.18.2. Kommunikációs nevelés

Célok, feladatok

A kommunikációs nevelés célja, hogy a tanulóknál kialakuljon a különféle beszédműfajok felfogásának és alkalmazásának, a konfliktusok fölismerésének és megítélésének képessége. Alakuljon ki a helyes és kreatív nyelvhasználat a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Az egyén rendelkezzen azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben kommunikálni tudjon.

Fejlesztési követelmények

A társas, társadalmi együttműködéshez szükséges kommunikációs képességek fejlesztése.

Mások személyiségének tisztelete, véleményének megtartására nevelés.

Kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvés.

3.18.3. Viselkedéskultúrára nevelés

Célok, feladatok

A mindennapi együttéléshez nélkülözhetetlen civilizációs szokások kialakítása.

Fejlesztési követelmények

A viselkedéskultúra, etikett szerepének megismerése a mindennapi életben.

A különböző generációk közötti konszenzus létrehozásának lehetősége és fontossága.

Hagyomány és személyesség az udvariassági formákban.

3.18.4. Gazdálkodáskultúrára való nevelés

Célok, feladatok

Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé.

Valamilyen módon, formában és mértékben minden ember a gazdaság szereplője. Ahhoz, hogy a gazdaság életében eredményesen vehessünk részt, sajátos általános gazdasági felkészültséggel is rendelkezünk kell.

Az iskolának ma már az is feladata, hogy a felnövekvő nemzedékek minden tagjában kialakítsa a gazdasági felkészültség alapjait.

Fejlesztési követelmények

A gazdálkodással kapcsolatos elemi összefüggések felismerése.

A gazdálkodással és pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztése.

Képessé váljanak a rendelkezése álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is.

Okos gazdálkodás képességének a birtoklása.

A pénz szerepe a háztartás – gazdálkodásban.

A háztartási jövedelmek összetétele, eredete.

A piaci árak elemzése, az árak és a minőség összehasonlítása és észszerű döntés.

A fogyasztói érdekvédelem lehetőségeit a gyakorlatban érvényesítse, tudatos fogyasztókká váljanak.

A rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás.

Az energiatakarékosság lehetőségeinek kihasználása.

3.18.5. Közlekedési kultúrára való nevelés

Célok, feladatok

A közúti közlekedés rohamos fejlődésének vagyunk tanúi, melynek fő hajtóereje a motorizáció. A hazánkban is egyre bővülő járműpark az állandó növekvő forgalomsűrűség tanulóink számára is nap mint nap fokozott veszélyforrásként jelentkezik.

A közlekedő ember védelme, a biztonságos közlekedés problémaköre világnézete az érdeklődés homlokterébe került.

Rendkívül nagy szükség van arra, hogy közlekedésben résztvevők magatartásukkal, egymással való viszonyukkal a közlekedést megfogalmazó jogi szabályok (KRESZ) maradéktalan elsajátításával növeljék a közúti közlekedés biztonságát, az emberi élet megvédését. Mindezek megkövetelik, hogy tanulóinkat felkészítsük az emberek egyik legmindennapibb tevékenységére: a közlekedésre.

Fejlesztési követelmények

A közlekedésben való biztonságos és felelősségteljes részvétel.

Szabályismeretet, szabályalkalmazás a biztonságos közlekedéshez.

A gyalogos közlekedés, a tömegközlekedés, (városi, vasúti, országúti, vízi, légi) valamint a kerékpáros közlekedés szabályainak gyakorlati alkalmazása.

A közlekedési helyzetek helyes megítélése.

A defenzív vezetéstechnika alkalmazása.

A közlekedési helyzetek helyes és gyors megítélése, a közlekedési jelzések biztonságos értelmezése.

A közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási szokások és elvárt udvariassági szabályok alkalmazása.

Legyenek tisztában a közlekedés pozitív magatartásformáival.

A kulturált közlekedési magatartás tudatos alkalmazása.

3.19. Ajánlás az iskolai fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtására

A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.**

A fogyasztó önvédelmi ismereteire és a jogorvoslat módjára alaposan fel kell készíteni a leendő fogyasztókat.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakítása, a jogait érvényesíteni tudó a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és **társadalmi kompetenciák** fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- a.) az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- b.) a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz
- c.) a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között
- d.) a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez
- e.) a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez
- f.) az egészséges és elviselhető környezetben való élethez
- g.) a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban:

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai.

Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények).

Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).

Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

Alapfokú oktatás: a Nat-ban megnevezett műveltségi területeken az élelmiszerbiztonsággal, a helyes táplálkozással, a vásárlási szokásokkal kapcsolatos ismeretek oktatását meg kell szervezni.

Középfokú oktatásban a fogyasztóvédelmi ismeretek oktatását ki kell terjeszteni az energiaszolgáltatás és a pénzügyi (banki, biztosítási, pénztári) szolgáltatás területére is.

Módszertani elemek:

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Helyi-, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel (pl. séta a piacon, vagy vásárcsarnokban, számlaadási kötelezettség tapasztalatai, mit tartalmazzon a számla)
- egy pénzügyintézet és egy energiaszolgáltató tevékenységének megismertetése, a tapasztaltak kiértékelése.
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése)
- Érvélestechnikai gyakorlatok (hatékony érdekvégyesítés)

A vásárlás során az alábbiakra kiemelt figyelmet kell fordítani:

- az alkalmazott reklám, annak hatékonysága,
- az élelmiszerek fogyaszthatóságának, eltarthatóságának kérdése, lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszerek esetén mi a teendő?
- a lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszerek egészségre gyakorolt hatása,
- a Vásárlók Könyve, az abban szereplő bejegyzések sorsa,
- a biztonsági őrök feladata, hatásköre a kereskedelmi egységekben.

A fogyasztóvédelmi oktatáshoz a következő szervezetektől kapható segítség és segédanyag:

Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság www.nfh.hu T: 06 (1) 459 4917

Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) www.ofe.hu T: 06 (1) 311-7030

Magyarországi Biztosítottak és Fogyasztóvédők Egyesülete (MoBFE) www.mobfe@panaszok.hu

Tel./fax: (82) 412 070.

3.20. A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség megismertetését szolgáló tananyag

Oroszlányon és környékén több nemzeti, etnikai kisebbségi közösség él (németek, szlovákok, cigányok). Ezért az etnikai, nemzeti kisebbséghez tartozó és nem tartozó emberek toleráns egymás mellett élését már gyermek-, ifjúkorban el kell sajátítani. Ezt a minden napi életben kell gyakorolni, megteremtve az esélyegyenlőséget mindenki számára.

Az iskola segíti a kisebbség, az etnikum kulturális értékeinek megismerését, a történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei és tánckultúrájáról, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását. Az oktatás elősegíti a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességét, illetve mérsékli esetleges hátrányait. Biztosítja az érintettek helyzetéről, jogairól, szervezeteiről és intézményeiről szóló ismeretek oktatását.

Feladataink:

- a) a tantárgyi fejlesztés;
- b) a kisebbségi önismeret fejlesztés;
- c) a szocializációs, kommunikációs fejlesztés;
- d) a folyamatosan szervezett kulturális tevékenység;
- e) az egyéni tehetséggondozás.

Az interkulturális oktatás megszervezhető a nem kötelező tanórai foglalkozások keretében (pl. német civilizációs tanulmányok során).

A nem kötelező közös tanórai foglalkozások a népismereti műveltségi anyag megismerésére szervezhetők meg. Egyes műveltségi területekből – különösen az Ember és társadalom, a Földünk és környezetünk, a Művészetek, valamint az Életvitel – kialakított tantárgyak hangsúlyozottan tartalmazzák az adott kisebbség kulturális örökségét, jelenét, és bemutatják szokásait, a többségi kultúrával egyenrangúan és megfelelő terjedelemben tárgyalják az adott kisebbségről szóló ismereteket is.

Magyar nyelv és irodalom

A helyi tantervben figyelembe kell venni, hogy a kisebbség nemzeti identitás szempontjából egy másik nemzet kultúrájához, nyelvéhez, irodalmához kötődhet.

Kisebbségi népismeret

A kisebbségi népismeret az egyes kisebbségek és anyanemzetük, illetve nyelvemzetük kultúrájáról, történelméről, hagyományairól és jelenéről szóló ismereteket tartalmaz. Általános fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv több műveltségi területéhez kapcsolódik (különösen Anyanyelv és irodalom, Ember és társadalom, Ember és természet, Természetismeret, Földünk és környezetünk, Művészetek). Az idekapcsolódó területek:

- a) a kisebbség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája
  - nyelvhasználati sajátosságok, beleértve a nyelvjárásokat, nyelvváltozatokat,
  - vizuális kultúra (építészeti emlékek, képzőművészet, iparművészet, népművészet, filmművészet),
  - ének-, zenei és tánckultúra (zenei örökség, színház, tánc és játék),
  - hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, gazdasági élet, ünnepek és jelképek,
  - szociológiai és település-földrajzi ismeretek.
- b) A kisebbség történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja
  - a kisebbség magyarországi történelme és irodalma, az anyanemzet, nyelvi (anya)országok történelmének, irodalmának korszakai; az anyanemzet, illetve a nyelvi (anya)országok földrajza,
  - oktatás-, kultúrtörténet, jelenkor,
  - a kisebbségek más országokban élő csoportjai.

c) Kisebbségi és állampolgári jogok

- a kisebbségek jogai, hazai és nemzetközi jogrendszer,
- a kisebbségek intézményrendszere,
- nemzetközi kapcsolatok.

Közösségi szolgálat

A törvény szerint 50 óra közösségi szolgálat a feltétele az érettségi vizsgának, amely csoportosan vagy projekt módszerrel végezhető, melyről igazolást kap a tanuló. A felnőttoktatásban és a sajátos nevelési igényű tanulóknál a kötelezettség nem áll fenn.

**Elvárások az iskolában dolgozó pedagógussal, intézményvezetővel
és az intézménnyel szemben**

2020.09.01.

Összeállította:

**Dr. Radványiné Varga Andrea
intézményvezető**

Készült a hatályos jogszabályok, a pedagógus életpálya modell, a tanfelügyeleti ellenőrzés, pedagógus-minősítés, belső önértékelés jelenlegi iránymutatása szerint. (forrás: www. oktatás.hu 2015.09.28.)

A pedagógussal szemben támasztott elvárások:

1. Pedagógiai módszertani felkészültség területén:

- Rendelkezik alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással.
- Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással is.
- Alkalmaz a szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket.
- Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.
- Törekszik arra, hogy a tanítványaiban ki tudja alakítani az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.
- Olyan pedagógiai módszereket alkalmaz, amelyek a tanulók kompetenciafejlesztését támogatják.
- Felméri a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmaz.
- A nevelő- oktató munkája során a differenciálás megfelelő módját, formáját alkalmazza.
- Az elméleti ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is alkalmazza pedagógiai munkájában.
- Pedagógiai munkájában használja a tanulócsoportoknak, különleges bánásmódot igénylő tanulóknak megfelelő, változatos módszereket.
- Módszereit a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével választja meg és alkalmazza.
- Felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában.
- Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA-ciklus.
- Elsődleges feladata a tanítás-tanulás eredményességének, hatékonyságának növelése.
- A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri és használja.
- Fogalomhasználata pontos, következetes, a tanulók számára közérthető.
- Kihhasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket, ismeri a társtudományok gimnáziumi követelményeit.
- Pedagógiai munkája során épít a tanulók más forrásokból szerzett tudására is.

2. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén:

- A tanuló személyiségének sajátosságait megfelelő módszerekkel tárja fel.
- Munkájára a nevelés és az oktatás egysége jellemző.
- A tanuló személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.
- Törekszik a tanuló teljes személyiségének fejlesztésére, kibontakoztatására.
- A pedagógus felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani, vagy a megfelelő szakembertől segítséget kérni.
- A tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmaz.
- A tanuló hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási folyamat részét kezeli, segíti a tanulót a hiba kijavításában.
- Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoport számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja.
- Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.

3. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

- Képes alkalmazni a közösségfejlesztés változatos módszereit.
- Óráira a harmónia, biztonság, elfogadó légkör a jellemző.
- Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.
- Figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő szociológiai hátterét.
- Ösztönzi a tanulók közötti kommunikációt, fejleszti a tanulók vitakultúráját.
- A pedagógus azonosul a gimnázium értékrendjével és elfogadtatja azt diákjaival is. Együttműködésre, nyitottságra, társadalmi érzékenységre, toleranciára neveli diákjait, ennek megfelelő módszereket alkalmaz.
- A pedagógus online-kapcsolatai, megnyilvánulásai nem sértik a gimnázium értékrendjét, érdekeit. A tanítványait is erre a magatartásra neveli.
- Az iskolai konfliktusok megelőzésére törekszik, követi a gimnázium szabályrendszerét.
- Ha konfliktusokat ismer fel, azokat helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.

4. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén:

- Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi.
- Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.
- Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.
- Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.
- Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.
- A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt.
- Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.
- Terveit az óra eredményességének függvényében felülvizsgálja.
- A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.
- Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.
- Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.
- Alkalmazza a differenciálás elvét.

5. A tanulás támogatása területén:

- Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.
- Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.
- Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.
- Kihhasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, ahol mindenkinek lehetősége van a javításra.
- Tanítványaiiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.
- Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, például webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.

6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzésének területén

- Jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembe vételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni.

- Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.
- Visszajelzései, értékelései objektívek, világosak, egyértelműek, tárgyszerűek.
- A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.
- Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.
- Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.
- Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését
- Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.

7. Fenntarthatósági kompetenciák

- *Pedagógiai munkájában kemelt figyelmet fordít a környezeti nevelésre, a fenntarthatóság kérdésére.*

8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

- Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.
- A tanulóhoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.
- Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség, pozitív hozzáállás és a konstruktivitás jellemzi. A problémák megoldására törekszik.
- Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülővel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulószervezési eljárások (pl. projektoktatás, ünnepség, kirándulás, verseny) megvalósításában.
- A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, amelyet a konstruktív, asszertív magatartás jellemez.
- Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.

9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

- Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.
- Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.
- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, önfejlesztésre képes.
- Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.
- Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.
- Élő szakmai kapcsolatrendszer alakít ki az intézményen kívül is.
- Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.
- Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.

Az intézményvezetővel szemben támasztott elvárások

1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása

- Részt vesz az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési-oktatási alapelvek, célok és feladatok meghatározásában.
- A jogszabályi lehetőségeken belül a helyi tantervet a kerettantervre alapozva az intézmény sajátosságaihoz igazítja.
- A tanulást, tanítást egységes, tervezett pedagógiai folyamatként kezeli.
- Együttműködik munkatársaival, és példát mutat annak érdekében, hogy az intézmény elérje a tanulási eredményekre vonatkozó deklarált céljait.
- Az intézményi kulcsfolyamatok irányítása során elsősorban a tanulói eredmények javítására helyezi a hangsúlyt.
- A tanulói kulcskompetenciák fejlesztésére összpontosító nevelő–oktató munkát vár el.
- Az intézményi működést befolyásoló azonosított, összegyűjtött, értelmezett mérési adatokat, eredményeket felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében, az intézmény jelenlegi és jövőbeli helyzetének megítélésében, különösen a tanulás és tanítás szervezésében és irányításában
- A kollégákkal megosztja a tanulási eredményességről szóló információkat, a központi mérési eredményeket elemzi, és levonja a szükséges szakmai tanulságokat.
- Beszámolót kér a tanulói teljesítmények folyamatos mérésén alapuló egyéni teljesítmények összehasonlításáról, változásáról és elvárja, hogy a tapasztalatokat felhasználják a tanuló fejlesztése érdekében.
- Irányításával az intézményben kialakítják a tanulók értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.

- Irányításával az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.
- A fejlesztő célú értékelés megjelenik a vezető saját értékelési gyakorlatában is.
- Irányítja a tanmenetek kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi tanterv követelményeinek teljesítését valamennyi tanuló számára.
- Működteti a tanulási-tanítási, módszerek bevalásának vizsgálatát. Nyilvánossá teszi az eredményes, hatékony nevelési-oktatási módszereket és eljárásokat, kollégáit biztatja azok tanulási-tanítási folyamatba való bevezetésére.
- Irányítja a differenciáló, az egyéni tanulási utak kialakítását célzó tanulástámogató eljárásokat, a hatékony tanulói egyéni fejlesztést.
- Gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciális támogatást kapjanak.

2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása

- A jövőkép megfogalmazása során figyelembe veszi az intézmény külső és belső környezetét, a folyamatban lévő és várható változásokat.
- Szervezi és irányítja az intézmény jövőképeinek, értékrendjének, pedagógiai és nevelési elveinek megismerését és tanulási-tanítási folyamatokba épülését.
- Az intézményi jövőkép, és a pedagógiai program alapelvei, célrendszere a vezetői pályázatában megfogalmazott jövőképpel fejlesztő összhangban vannak.
- Figyelemmel kíséri az aktuális külső és belső változásokat, konstruktívan reagál rájuk, ismeri a változtatások szükségességének okait.
- A változtatást, annak szükségességét és folyamatát, valamint a kockázatokat és azok elkerülési módját megosztja kollégáival, a felmerülő kérdésekre választ ad.
- Képes a változtatás folyamatát hatékonyan megtervezni, értékelni és végrehajtani.
- Folyamatosan nyomon követi a célok megvalósulását.
- Rendszeresen meghatározza az intézmény erősségeit és gyengeségeit (a fejlesztési területeket), ehhez felhasználja a belső és a külső intézményértékelés eredményét
- Irányítja az intézmény hosszú és rövid távú terveinek lebontását és összehangolását, biztosítja azok megvalósítását, értékelését, továbbfejlesztését.
- A stratégiai célok eléréséhez szükséges feladat meghatározások pontosak, érthetőek, a feladatok végrehajthatók.
- A feladatok tervezése során a nevelőtestület bevonásával a célok elérését értékeli, és a szükséges lépéseket meghatározza, célokat vagy feladatokat módosít.

- Folyamatosan informálja kollégáit és az intézmény partnereit a megjelenő változásokról, lehetőséget biztosít számukra az önálló információszerzésre (konferenciák, előadások, egyéb források).
- A vezetés engedi, és szívesen befogadja, a tanulás-tanítás eredményesebbé tételére irányuló kezdeményezéseket, innovációkat, fejlesztéseket

3. Ön maga stratégiai vezetése és operatív irányítása

- Ismeri a szakmai önértékelés modelljeit és eszközeit, felhasználja az eredményeit.
- Vezetői munkájával kapcsolatban számít a kollégák véleményére.
- Tudatos saját vezetési stílusának érvényesítésében, ismeri erősségeit és korlátait.
- Önértékelése reális, erősségeivel jól él, hibáit elismeri, a tanulási folyamat részeként értékeli.
- Az önreflexió során felülvizsgálja, elemzi egy-egy tevékenységét, döntését, intézkedését, módszerét, azok eredményeit, következményeit, szükség esetén változtat.
- Vezetői hatékonyságát önreflexiója, a külső értékelések, saját és mások tapasztalatai alapján folyamatosan fejleszti.
- A tanári szakma és az iskolavezetés területein keresi az új szakmai információkat és elsajátítja azokat.
- Folyamatosan fejleszti vezetői felkészültségét, vezetői képességeit.
- Hiteles és etikus magatartást tanúsít. (Kommunikációja, magatartása a pedagógus etika normáinak megfelel.)
- A vezetői programjában leírtakat folyamatosan figyelembe veszi a célok kitűzésében, a tervezésben, a végrehajtásban.
- Ha a körülmények változása indokolja a vezetői pályázat tartalmának felülvizsgálatát, ezt világossá teszi a nevelőtestület és valamennyi érintett számára.

4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása

- A munkatársak felelősségét, jogkörét és hatáskörét egyértelműen meghatározza, felhatalmazást ad.
- A vezetési feladatok egy részét delegálja vezetőtársai munkakörébe, majd a továbbiakban a leadott döntési- és hatásköri jogokat ő maga is betartja, betartatja.
- Irányítja és aktív szerepet játszik a belső intézményi ellenőrzési-értékelési rendszer kialakításában (az országos önértékelési rendszer intézményi adaptálásában) és működtetésében;
- Részt vállal a pedagógusok óráinak látogatásában, megbeszélésében.
- A pedagógusok értékelésében a vezetés a fejlesztő szemléletet érvényesíti, az egyének erősségeire fókuszál.

- Támogatja munkatársait terveik és feladataik teljesítésében.
- Ösztönzi a nevelőtestület tagjait önmaguk fejlesztésére.
- Alkalmat ad a pedagógusoknak személyes szakmai céljaik megvalósítására, a feladatok delegálásánál az egyének erősségeire épít.
- Aktívan működteti a munkaközösségeket, az egyéb csoportokat (projektcsoport például intézményi önértékelésre), szakjának és vezetői jelenléte fontosságának tükrében részt vesz a team munkában.
- Kezdeményezi, szervezi és ösztönzi az intézményen belüli együttműködéseket.
- Rendszeresen felméri, milyen szakmai, módszertani tudásra van szüksége az intézménynek.
- A továbbképzési programot, beiskolázási tervet úgy állítja össze, hogy az megfeleljen az intézmény szakmai céljainak, valamint a munkatársak szakmai karriertervének.
- Szorgalmazza a belső tudásmegosztás különböző formáit.
- Rendelkezik humánerőforrás kezelési ismeretekkel, aminek alapján emberi erőforrás stratégiát alakít ki.
- Változások alkalmával (bővítés, leépítés, átszervezés) személyesen vesz részt az intézményi folyamatok, változások alakításában, irányításában.
- Az intézményi folyamatok megvalósítása során megjelenő döntésekbe, döntések előkészítésébe bevonja az intézmény munkatársait és partnereit.
- A döntésekhez szükséges információkat megosztja az érintettekkel.
- Mások szempontjait, eltérő nézeteit és érdekeit figyelembe véve hoz döntéseket, old meg problémákat és konfliktusokat.
- Személyes kapcsolatot tart az intézmény teljes munkatársi körével, odafigyel problémáikra, és választ ad kérdéseikre.
- Kellő tapintattal, szakszerűen oldja meg a konfliktushelyzeteket.
- Olyan tanulási környezetet alakít ki, ahol az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a tanulási folyamatot támogató rend jellemzi (például mindenki által ismert és betartott szabályok betartatása).
- Támogatja, ösztönzi az innovációt és a kreatív gondolkodást, az újszerű ötleteket.

5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

- Folyamatosan figyelemmel kíséri az intézmény működését befolyásoló jogi szabályozók változásait.
- A pedagógusokat az őket érintő, a munkájukhoz szükséges jogszabály-változásokról folyamatosan tájékoztatja.
- Az érintettek tájékoztatására többféle kommunikációs eszközt, csatornát (verbális, nyomtatott, elektronikus, közösségi média stb.) működtet.
- A megbeszélések, értekezletek vezetése hatékony, szakszerű kommunikáción alapul.

- Hatékony idő- és emberi erőforrás felhasználást valósít meg.
- Hatáskörének megfelelően megtörténik az intézmény mint létesítmény, és a használt eszközök biztonságos működtetésének megszervezése (tornaterem eszközei, taneszközök).
- Az intézményi dokumentumokat a jogszabályoknak megfelelően hozza nyilvánosságra.
- A pozitív kép kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás érdekében kommunikációs eszközöket, csatornákat működtet.
- Szabályozással biztosítja a folyamatok nyomon követhetőségét, ellenőrizhetőségét.
- Elvárja a szabályos, korrekt dokumentációt.
- Személyesen közreműködik az intézmény partneri körének azonosításában, valamint a partnerek igényeinek és elégedettségének megismerésében.
- Személyesen részt vesz a partnerek képviselőivel és a partnereket képviselő szervezetekkel (például DÖK, iskolaszék) történő kapcsolattartásban.
- Az intézmény vezetése hatáskörének megfelelően hatékonyan együttműködik a fenntartóval az emberi, pénzügyi és tárgyi erőforrások biztosítása érdekében

Az intézménnyel szemben támasztott elvárások

1. Pedagógiai folyamatok (A vastag betűvel jelölt elvárások évente értékelendők.)

A tervezésben:

- Az intézmény vezetése irányítja az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak koherens kialakítását.
- Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumai az intézmény működését befolyásoló mérési (az Eredmények értékelési területnél felsorolt adatok), demográfiai, munkaerő-piaci és más külső mutatók (például szociokulturális felmérések adatai) azonosítása, gyűjtése, feldolgozása és értelmezése alapján készül. Ezek segítik az intézmény jelenlegi és jövőbeni helyzetének megítélését.
- A tervek elkészítése a nevelőtestület bevonásával történik, az intézmény munkatársainak felkészítése a feladatra időben megtörténik.
- Biztosított a fenntartóval való jogszabály szerinti együttműködés.
- Megtörténik a tanfelügyeleti ellenőrzések eredményeiből, a korábbi fejlesztési terv felülvizsgálatából, valamint a további ellenőrzésekből, intézkedési tervekben származó információk feldolgozása, értékelése, a tapasztalatok beépítése az önértékelést követő ötéves intézkedési tervbe.
- **Az éves munkaterv összhangban van a stratégiai dokumentumokkal és a munkaközösségek terveivel.**

- Az intézmény stratégiai dokumentumai az adott időszak oktatáspolitikai céljaival összhangban készülnek.
- Az operatív tervezés a stratégiai célok hatékony megvalósulását szolgálja, és a dokumentumokban nyomon követhető.

A megvalósulásban:

- A stratégiai tervek megvalósítása tanévekre bontott, amelyben megjelennek a stratégiai célok aktuális elemei. (Pedagógiai program, a vezetői pályázat, a továbbképzési terv és az ötéves intézkedési terv stb. aktuális céljai, feladatai.)
- Az intézmény éves terveinek (éves munkaterv, éves intézkedési tervek, munkaközösségi tervek, a pedagógiai munka, tervezési dokumentumai, stb.) gyakorlati megvalósítása a pedagógusok, a munkaközösségek és a diákönkormányzat bevonásával történik.
- Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását.
- Az intézményi pedagógiai folyamatok (például tanévre, tanulócsoporthoz tervezett egymásra épülő tevékenységek) a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülők, tanulók és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.
- Az éves tervek és beszámolók egymásra épülnek.
- **A tanév végi beszámoló megállapításai alapján történik a következő tanév tervezése.**
- A beszámolók szempontjai illeszkednek az intézményi önértékelési rendszerhez.
- A stratégiai és operatív dokumentumokban megfogalmazott célok, feladatok – a csoport, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók adottságait figyelembe véve – megjelennek a pedagógus tervező munkájában, és annak ütemezésében.
- A pedagógiai munka megfelel az éves tervezésben foglaltaknak, az esetleges eltérések indokoltak.
- A teljes pedagógiai folyamat követhető a tanmenetekben, a naplókban, valamint a tanulói produktumokban.

Az ellenőrzésben:

- Az intézményi stratégiai alapidokumentumok alapján az intézményben belső ellenőrzést végeznek.
- Az ellenőrzési tervben szerepel, hogy ki, mit, milyen céllal, milyen gyakorisággal, milyen eszközökkel ellenőriz.
- Az intézmény azonosítja az egyes feladatok eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez szükséges mutatókat.
- A tanulási eredményeket az intézmény folyamatosan követi, elemzi, szükség esetén korrekciót hajt végre.
- Az ellenőrzések eredményeit felhasználják az intézményi önértékelésben.
- Az önértékelésben érintett pedagógus az ellenőrzések megállapításainak (erősségek, fejleszthető területek) megfelelően önfejlesztési tervet készít, a szükséges feladatokat ütemezi és végrehajtja.

Az értékelésben:

- Az értékelés tények és adatok alapján tervezetten és objektíven történik.
- Az intézményi önértékelés elvégzésére az intézmény munkacsoportot szervez.
- Az önértékelés során tények és adatok alapján azonosítják a nevelési-oktatási tevékenységgel és a szervezet működésével összefüggő erősségeket, fejleszthető területeket.
- Az önértékelési folyamatban felhasználják a munkatársak, szülők, és a külső partnerek (fenntartó és más partnerek) elégedettségméréseinek eredményeit.
- Az intézmény az ellenőrzések során született eredményeket elemzi és értékeli.
- Az intézményben folyó nevelési-oktatási munka alapjaként a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működik.
- A tanulók értékelése az intézmény szabályzó dokumentumaiban megfogalmazott/elfogadott, közös alapelvek és követelmények (értékelési rendszer) alapján folyik.
- Az intézményben a tanulói teljesítményeket folyamatosan követik, a tanulói teljesítményeket dokumentálják, elemzik, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsolják, szükség esetén fejlesztési tervet készítenek.
- **A pedagógiai programnak és az egyéni fejlesztési terveknek megfelelően történik az egyénre szabott értékelés, amely az értékelő naplóban nyomon követhető.**
- **A tanuló eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszacsatolnak a tanulónak és szüleinek/gondviselőjének.**

A korrekcióban:

- Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak elkészítése, módosítása során megtörténik az ellenőrzések során feltárt információk felhasználása.
- Évente megtörténik az önértékelés keretében a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása, és az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez szükség esetén.
- Az intézmény a nevelési és tanulási eredményességről szóló információk alapján felülvizsgálja a stratégiai és operatív terveit, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátására.
- A problémák megoldására alkalmas módszerek, jó gyakorlatok gyűjtése, segítő belső (ötletek, egyéni erősségek) és külső erőforrások (például pályázati lehetőségek) és szakmai támogatások feltérképezése és bevonása természetes gyakorlata az intézménynek.

2. Személyiség- és közösségfejlesztés (A vastag betűvel jelölt elvárások évente értékelendők.)

Személyiségfejlesztés:

- A beszámolóokban és az intézményi önértékelésben követhetők az eredmények (különös tekintettel az osztályfőnökök tevékenységére, a diák-önkormányzati munkára, egyéni fejlesztésre).
- Támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi az iskolát.

- A vizsgálatra alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat használnak az intézményben erre a célra.
- A figyelem középpontjában a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztése áll.
- A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére.
- A pedagógusok megosztják egymással ez irányú módszertani tudásukat
- A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követik, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtanak végre
- A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető az intézmény dokumentumaiban, a mindennapi gyakorlatban (tanórai és tanórán kívüli tevékenységek), a DÖK programokban.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulók mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.
- **Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről.**
- Az intézmény támogató rendszert működtet:
  - Felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez.
  - Integrációs oktatási módszereket fejleszt, és ezt be is vezeti.
  - Képzési, oktatási programokat, modelleket dolgoz ki vagy át, és működteti is ezeket.
  - Célzott programokat tár fel.
  - Kapcsolatot tart fenn valamely szakmai támogató hálózattal.
  - stb.
- Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése.
- Az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak.
- Az intézmény pedagógusai az intézmény pedagógiai programjával összhangban alkalmaznak korszerű nevelési-oktatási módszereket, eljárásokat, technikákat; használják a tanulás tanításának módszertanát.
- Az intézményben a tanulók teljesítményének értékelése a törvényi előírások, a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján egyedi és fejlesztésközpontú.
- Az intézmény vezetése – a pedagógiai programban meghatározottak szerint – számon kéri a tanulói teljesítmények pontos feldolgozását és nyomon követését is.
- A fejlesztésben érintett tanulók esetében az értékelést a szakvélemény előírásainak megfelelően végzik.
- Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata a pedagógiai programban előírtak szerint a munkatervben szerepel, a beszámolókból követhető.

- A téma megjelenik a tervezésben és a tanórákon, nyomon követhető a tanulói dokumentumokban.
- A tanórán kívüli tevékenységek alkalmával a tanulók a gyakorlatban alkalmazzák a téma elemeit.

Közösségfejlesztés:

- A stratégiai programokban és az operatív tervekben szereplő közösségfejlesztési feladatokat megvalósítja az intézmény.
- A beszámolókból követhetők az alapelvek és a feladatok megvalósításának eredményei, különös tekintettel az osztályfőnökök, a diákönkormányzat tevékenységére, az intézményi hagyományok ápolására, a támogató szervezeti kultúrára.
- A tanulók közötti, valamint a tanulók és pedagógusok közötti kapcsolatok jók.
- Az intézmény gondoskodik a pedagógusok, valamint a tanulók közötti folyamatos információcseréről és együttműködésről.
- Az intézmény közösségi programokat szervez.
- Közösségi programokat szervez a diákönkormányzat.
- **A szülők a megfelelő kereteken belül részt vesznek a közösségfejlesztésben.**
- Bevonják a tanulókat, a szülőket és az intézmény dolgozóit a szervezeti és tanulási kultúrát fejlesztő intézkedések meghozatalába.
- A részvétellel, az intézmény működésébe való bevonódással és a diákok önszerveződésének lehetőségeivel a tanulók és a szülők elégedettek.

3. Eredmények (A vastag betűvel jelölt elvárások évente értékelendők.)

- Az intézmény pedagógiai programjának egyik prioritása a tanulás-tanítás eredményessége.
- Az intézmény partnereinek bevonásával történik meg az intézményi működés szempontjából kulcsfontosságú sikertényezők azonosítása.
- **Nyilvántartják és elemzik az intézményi eredményeket:**
  - kompetenciamérések eredményeit
  - tanév végi eredményeket – tantárgyra, 2 évre vonatkozóan
  - versenyeredményeket: országos szint, megyei szint, tankerületi szint, települési szint
  - továbbtanulási mutatókat
  - vizsgaeredményeket
  - elismeréseket
  - lemorzsolódási mutatókat (évismétlők, magántanulók, kimaradók, lemaradók)
  - elégedettségmérés eredményeit (szülő, pedagógus, tanuló)
  - neveltségi mutatókat

Az országos kompetenciamérésen az intézmény tanulóinak teljesítményszintje évek óta (a háttérváltozók figyelembevételével) hasonló eredményt mutat, ennek javítására törekszik az iskola.

- Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulása az elvártaknak megfelelő.
- Az intézmény nevelési és oktatási célrendszeréhez kapcsolódóan kiemelt tantárgyak oktatása eredményes.

- Az eredmények eléréséhez a munkatársak nagy többsége hozzájárul.
- Az intézmény rendelkezik valamilyen külső elismeréssel.
- Az intézmény vezetése gondoskodik a tanulási eredményességről szóló információk belső nyilvánosságáról.
- Az eredmények elemzése és a szükséges szakmai tanulságok levonása és visszacsatolása nevelőtestületi feladat.
- A belső és külső mérési eredmények elemzését felhasználva határozza meg az intézmény erősségeit és fejlesztendő területeit.
- A fejlesztendő területekre fejlesztési, intézkedési terveket fogalmaz meg.
- A tanulókövetésnek kialakult rendje, eljárása van.
- Az intézmény törekszik a kölcsönös kapcsolattartás kiépítésére és az információcsere fenntartására.
- A tanulók további eredményeit felhasználja a pedagógiai munka fejlesztésére.

4. Belső kapcsolatok, együttműködés (A vastag betűvel jelölt elvárások évente értékelendők.)

- Az intézményben a különböző szakmai pedagóguscsoportok együttműködése jellemző (munkaközösségek, egy osztályban tanító pedagógusok közössége, fejlesztő csoportok).
- **A pedagógusok szakmai csoportjai maguk alakítják ki működési körüket, önálló munkaterv szerint dolgoznak. A munkatervüket az intézményi célok figyelembevételével határozzák meg.**
- A szakmai közösségek vezetőinek hatás- és jogköre tisztázott.
- Csoportok közötti együttműködésre is sor kerül az intézményben, amely tervezett és szervezett formában zajlik.
- Az intézmény vezetése támogatja, ösztönzi az intézményen belüli együttműködéseket, és az intézmény céljainak elérése érdekében támaszkodik a munkájukra.
- A munkaközösségek bevonásával történik a pedagógiai folyamatok megvalósításának ellenőrzése, értékelése.
- Az intézményben magas színvonalú a szervezeti kultúra és a szakmai műhelymunka.
- Az intézményben rendszeres, szervezett a belső továbbképzés, a jó gyakorlatok ismertetése, támogatása.
- A belső tudásmegosztás működtetésében a munkaközösségek komoly feladatot vállalnak.
- Kétirányú információáramlást támogató kommunikációs rendszert (eljárásrendet) alakítottak ki.
- Az intézményben rendszeres, szervezett és hatékony az információáramlás és a kommunikáció.
- Az intézmény él az információátadás szóbeli, digitális és papíralapú eszközeivel.
- **Az intézmény munkatársai számára biztosított a munkájukhoz szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés.**

- Az értekezletek összehívása célszerűségi alapon történik, résztvevői a témában érdekeltek.
- A munka értékelésével és elismerésével kapcsolatos információk szóban vagy írásban folyamatosan eljutnak a munkatársakhoz.

5. Az intézmény külső kapcsolatai (A vastag betűvel jelölt elvárások évente értékelendők.)

- Az intézmény pedagógiai programjával összhangban a vezetés irányításával megtörténik a külső partnerek azonosítása, köztük a kulcsfontosságú partnerek kijelölése.
- A külső partnerek köre ismert az intézmény munkavállalói számára.
- Az intézmény az azonosított partnerekkel kapcsolatos tevékenységekről tartalomleírással is rendelkezik.
- Az intézmény terveinek elkészítése során egyeztet az érintett külső partnerekkel.
- Rendszeresen megtörténik a kiemelt kulcsfontosságú partnerek igényeinek, elégedettségének megismerése.
- Az intézkedési tervek kialakításába és megvalósításába az intézmény bevonja külső partnereit.
- Rendszeres, kidolgozott és követhető az intézmény panaszkezelése.
- Az intézmény vezetése a jogszabályban előírt módon eleget tesz tájékoztatási kötelezettségeinek.
- **Az intézmény a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partnereit (az információátadás szóbeli, digitális vagy papíralapú).**
- **A partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, visszacsatolják és fejlesztik.**
- Az intézmény részt vesz a különböző társadalmi, szakmai szervezetek munkájában és a helyi közéletben.
- A pedagógusok és a tanulók részt vesznek a különböző helyi/regionális rendezvényeken.
- Az intézmény kiemelkedő szakmai és közéleti tevékenységét elismerik különböző helyi díjakkal, illetve a díjakra történő jelölésekkel.
- A pedagógiai munka feltételei **(A vastag betűvel jelölt elvárások évente értékelendők.)**

Tárgy feltételek

- **Az intézmény rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, jelzi a hiányokat a fenntartó felé.**
- Az intézmény rendelkezik a belső infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervvel, amely figyelembe veszi az intézmény képzési struktúráját, a nevelőmunka feltételeit és pedagógiai céljait.
- A pedagógiai program környezeti nevelésről szóló fejezetében rögzített elvek és szempontok szerint tervezi és valósítja meg a megfelelő tárgyi környezet kialakítását.
- A környezetvédelmi szempontok megvalósulását folyamatosan ellenőrzi.

- Az intézmény rendelkezik rendszeres igényfelmérésen alapuló intézkedési tervvel.
- Arra törekszik, hogy az intézkedési tervnek megfelelő fejlesztés megtörténjen, és ehhez rendelkezésre állnak a megfelelő tárgyi eszközök.
- Az intézmény az IKT eszközeit rendszeresen alkalmazza a nevelő-oktató munkájában, az eszközök kihasználtsága, tanórán való alkalmazásuk nyomon követhető.

Személyi feltételek

- **Az intézmény rendszeresen felméri a szükségleteket, reális képpel rendelkezik a nevelő-oktató munka humánerőforrás szükségletéről.**
- **A humánerőforrás szükségletben bekövetkező hiányt, a felmerült problémákat idejében jelzi a fenntartó számára.**
- A pedagógiai munka megszervezésében, a feladatok elosztásában a szakértelem és az egyenletes terhelés kiemelt hangsúlyt kap.
- A pedagógusok végzettsége, képzettsége megfelel a nevelő, oktató munka feltételeinek, az intézmény deklarált céljainak.
- A vezetők felkészültek a pedagógiai munka irányításának, ellenőrzésének feladataira.

Szervezeti feltételek

- Az intézmény rendelkezik továbbképzési programmal, melynek elkészítése a munkatársak bevonásával, az intézményi szükségletek és az egyéni életpálya figyelembevételével történt.
- Az intézmény követi a továbbképzési programban, beiskolázási tervben leírtakat.
- Az intézmény vezetése személyesen és aktívan részt vesz a szervezeti és tanulási kultúra fejlesztésében.
- Az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a közösen meghozott, elfogadott és betartott normák, szabályok jellemzik.
- Az intézményi tervek elkészítése az intézmény munkatársainak és partnereinek bevonásával történik.
- Az intézmény alkalmazotti közösségének munkájára, együttműködésére a magas szintű belső igényesség, hatékonyság jellemző.
- Az intézmény munkatársai gyűjtik és megosztják a jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatokat az intézményen belül és kívül.
- Az intézmények munkatársai a továbbképzések tapasztalatait megosztják egymással, belső továbbképzési konzultációs programokat szerveznek.
- Az intézmény számára fontosak a hagyományok, azok megjelennek az intézmény alapidokumentumaiban, tetten érhetők a szervezet működésében, és a nevelő-oktató munka részét képezik.
- Az intézményben dolgozók és külső partnereik ismerik és ápolják az intézmény múltját, hagyományait, nyitottak új hagyományok teremtésére.
- A munkatársak felelősségének és hatáskörének meghatározása egyértelmű, az eredményekről rendszeresen beszámolnak.
- A feladatmegosztás a szakértelem alapján történik.

- A felelősség és hatáskörök megfelelnek az intézmény helyi szabályozásában (SzMSz) rögzítetteknek, és támogatják az adott feladat megvalósulását.
- Folyamatosan megtörténik az egyének és csoportok döntés-előkészítésbe történő bevonása - képességük, szakértelmük és a jogszabályi előírások alapján.
- Ennek rendje kialakított és dokumentált.
- Az intézmény munkatársai képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést.
- Az intézmény pozitívan viszonyul a felmerült ötletekhez, megvizsgálja azok beilleszthetőségét a fejlesztési folyamatokba.
- Az intézmény lehetőségeket teremt az innovációt és a kreatív gondolkodást ösztönző műhelyfoglalkozásokra, fórumokra.
- A legjobb gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére, alkalmazására nyitott a testület és az intézményvezetés.

7. A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés (A vastag betűvel jelölt elvárások évente értékelendők.)

- Az intézmény pedagógiai programja koherens a Nemzeti alaptantervvel.
- A pedagógiai program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési-oktatási feladatait, céljait.
- Az intézmény folyamatosan nyomon követi a pedagógiai programjában foglaltak megvalósulását.
- Minden tanév tervezésekor megtörténik az intézmény tevékenységeinek terveinek ütemezése, ami az éves munkatervben és más fejlesztési, intézkedési tervekben rögzítésre is kerül.
- A tervek nyilvánossága biztosított.
- A tervekben (éves munkaterv, továbbképzési terv, ötéves intézkedési terv) jól követhetők a pedagógiai program kiemelt céljaira vonatkozó részcélok, feladatok, felelősök, a megvalósulást jelző eredménymutatók.
- A humán erőforrás képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.
- A tankönyvek és a tanítási módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

2. sz. melléklet:

A Hamvas Béla Gimnázium Ökoiskolai Programja

2020.09.01.

**Készítette: Dr. Radványiné Varga Andrea
intézményvezető**

1. Alapok

- **A környezeti nevelés fogalma**

"Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő illetve élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz:
  - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására;
  - összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
  - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
  - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére;
  - az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben ;
  - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre."

(KöNKoMP, 2004)

" A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására."

(IUCN, 1970

1.1. Az alapelveket szabályozó jogi háttér

A nemzetközi előzmények közül azt az egyet említjük meg, mely az összes eddigi kezdeményezést magába olvasztja.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének 57. közgyűlése 2002. december 20-án a 2005 - 2014 közötti évtizedet a Fenntarthatóságra nevelés évtizedének nyilvánította. Vagyis a nemzetközi közösség egy teljes évtizedet szán annak a célnak az elérésére, hogy az oktatás minden szintjét és formáját áthassák a fenntarthatóság, a környezet- és az egészségvédelem alapértékei. E cél elérését nagymértékben szolgálják az iskolák környezeti- és egészségnevelési programjai.

A hazai jogszabályi háttér az Alkotmány környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos paragrafusából vezethető le:

18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

70. § A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata felteveli az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

1.2. Helyzetkép

Belső: az iskola

Tárgyi feltételek a környezeti nevelés szempontjából

- Az iskola épülete modern, az építészeti szabványoknak megfelelő (pl. az egészségügyi követelményeknek megfelelő toalett-helyiségek, étkezés előtti tisztálkodási lehetőségek). A javításokat folyamatosan végeztetik, baleseti veszélyek nincsenek. Szellőztetés megoldott, a természetes világításról nagy ablakfelületek gondoskodnak.
- Az iskolában az udvar közös a szakközépiskolával és a kollégiummal, sportolási célokat szolgál. Az elhelyezkedése miatt nagy az iskola körüli zöld terület, főként kertes házak veszik körül.
- Az épületen belül környezeti vizsgálatokhoz megfelelő, alapeszköz-készlettel ellátott tanulói labor és előadó áll a rendelkezésünkre.

Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink

- Terepgyakorlat, nyári táborok, tanulmányutak, laborlátogatás az egyedi tantervű, természettudományi speciális képzésű csoportok számára.
- Jeles napok alkalmából az iskola egészét érintő akciók, tevékenységek
- Az érdeklődő diákok számára természetvédő csoport működtetése
- Téma napok, témahetek szervezése
- Aktuális jubileumi ünnepek tartása
- Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyzés
- Regionális tanulmányi verseny szervezése

Külső: a település és a régió, a helyi értékek

- **A felsőfokú oktatási intézményekkel kapcsolatunk van, amelynek során a szakképzés területén működünk együtt. A természettudományi szakos tanárjelöltek tanítási gyakorlata és hospitálása iskolánkban megoldott. Ennek során igyekszünk számukra a modern módszerek alkalmazását biztosítani, az aktualitásoknak megfelelően a környezeti nevelés szervezésébe bevonni.**
- **A kisvárosi léthez kapcsolódó előnyök és hátrányok meghatározzák környezeti nevelési tevékenységünk lehetőségeit. A természettel való kapcsolat részben hosszabb-rövidebb terepprogramok szervezésével, részben a városi parkok, kertek tanulmányozásával valósítható meg.**

A környezetszennyezés és az ipari tevékenység viszonya, az épített környezet felújítási programja jó vizsgálati, elemzési, véleményalkotási lehetőséget adnak. A diákoknak lehetősége van egy –egy környezetkárosítás feltárására.

- Az aktivitás fokozása és az iskola környéke vagy a város lakosságának bevonása a különböző zöld akciókba mindenki számára hasznos.

1.3. Erőforrások

- Belső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat. A diákokkal együtt végzett kutatási eredményeket beépítik a tananyagba.	Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
ÖKO munkacsoport és a természettud. munkaközösség)	Elkészíti a pedagógiai programnak megfelelően az éves tervet, segíti és koordinálja annak megvalósítását. Dokumentációs és értékelő munkát végez, pályázatokat ír, kapcsolatot teremt a külső támogatókkal. Kutatásokat végez, táborokat (Erdei iskola és/vagy kutatótábor) szervez.	Lehetőséget ad a különböző szakmacsoportok programjainak összehangolására (témahét, versenyek, akciók, kiállítások, jeles napok eseményei stb.)
Osztályfőnökök	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával. Természeti túrákon vesz részt diákjaival.	Lehetőség van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” osztályközösségi szinten (pl. törvényi intézkedések, egészséges táplálkozás, reklámok hatásai, életmód kérdései stb.)
Diákkormányzatot segítő tanár	Tagjai a környezeti nevelési munkacsoportnak. Lehetőségük van a környezeti nevelés egészségnevelési területeinek erősítésére.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.
Iskolaorvos	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját terep gyakorlatokon, erdei iskolában.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Kémia, biológia, fizika, földrajz szakos tanárok	Gondoskodik a vegyszerek szakszerű elhelyezéséről, szelektív gyűjtéséről. Segíti a labormunka előkészítését és	A gyakorlati szakértelem biztosítása

	a terepi programokat, versenyek előkészítését.	
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (pl. hivatalos levelek, pénzügyi adminisztráció, pályázati elszámolások)	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékosságban.
Az iskola működtetője	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, biológia- kémia terem, labor, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, hőszigetelés, stb.	Szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás.
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt a diákok (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések).	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

- **Külső erőforrások**

Intézmény, szervezet	A kapcsolat formája, tartalma	Iskolai képviselő, kapcsolat-tartó
Nemzetközi kapcsolatok	csatlakozás, mérés, konferencia részvétel	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
Más közoktatási intézményekkel kapcsolat	általános iskolákkal: nyílt napok, kiállításainkon látogatás	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
Kutató Diákok Köre	diákjaink bekapcsolódnak	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
felsőoktatási intézmények		
BME	ökoiskola programja	intézményvezető
	közös projektek, szakmai találkozók	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
megyei pedagógiai intézet szaktanácsadója	szakmai együttműködés	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
önkormányzat környezetvédelmi referense	alkalmankénti	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy

	bármelyikkel szakmai előadások, terepgyakorlatok	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
erdészet	táborszervezés	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
környezetvédelmi felügyelőség	laborlátogatás, szakmai anyagok, pályázatok, kutatási tervezetek engedélyeztetése	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
országos környezeti nevelési szervezetek		
Gaja Egyesület	egyesületi tagság	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
Körny. Nev. Iskola Hálózat	Hírlevél	intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
regionális vagy helyi környezeti nevelési szervezetek		
		intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
egyéb országos környezetvédő szervezetek		
		intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
Magyar Madártani Egyesület	alkalmankénti, egyes diákokra	Ökocsoport vezetője
egyéb regionális vagy helyi zöld szervezetek		
	Táborszervezés, szakmai anyagok	Ökocsoport vezetője
Zöld Akció	Táborszervezés, szakmai anyagok, kiadványok készítésében segít	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy Ökocsoport vezetője
Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alap.	szakmai anyagok, versenyekre felkészítésben segítség	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy Ökocsoport vezetője
Zöld sziget kör	pályázatok kiírása, Zöld Könyvtár	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy Ökocsoport vezetője
nemzetközi környezetvédő szervezetek		
WWF	szakmai anyagok, akciók	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy

közművelődési intézmények		
könyvtárak, könyvtári olvasó, művelődési központ	segédanyagok, pályázatok, versenyek kiírása	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
Botanikus kert, Állatkert, Vadaspark	szakmai segítség, versenyek, szobrok készítése kivesszett fajokról	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy Ökocsoport vezetője
ÁNTSZ	laborlátogatás, előadások, versenyek	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
media	tájékoztatás	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
rendőrség	engedélyek pl. demonstrációhoz	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
helyi, regionális üzemek		
gyár	támogatásként edényzet	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy Ökocsoport vezetője
helyi szolgáltatók víz szennyvíz hulladéklerakó hulladékégető távhőszolgáltató közlekedési vállalat	valamennyivel alkalmanként kapcsolat, versenyek, látogatások, bemutatók	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy Ökocsoport vezetője
hulladékos cég		Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy Ökocsoport vezetője
veszélyeshulladékgyűjtő cég	évente egyszer ingyen átveszi a veszélyes hulladékot	Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy Ökocsoport vezetője
anyagi forrást biztosító kapcsolatok		
iskolafenntartó		intézményvezető
országos pályázatok		intézményvezető
alapítványi befizetések		kuratórium

helyi és regionális pályázati lehetőségek		Intézményvezető, vagy az általa megbízott személy
vállalkozó szülők		Intézményvezető
alkalmi szponzorok		Intézményvezető

- **Tárgyi erőforrások**

- szaktantermek, laboratóriumok, kísérleti eszközök;
- ismerethordozók (kép- és hanganyag, folyóiratok, szakkönyvek, Internet, multimédiás anyagok),
- „zöld könyvtár”
- audiovizuális eszközök: projektor stb.

2. Alapelvek, célok

2.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket át-
hatva.

Általános célokkal, értékekkel iskolánk azonosul az ökoiskola cím alapelveivel, melyek a következők:

- a fenntarthatóságra nevelés
- a környezeti nevelés
- az egészséges életmódra nevelés

Pedagógiai célok is az ökoiskola cím kritériumainak megfelelőek:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása
- a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése

- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

2.2. Konkrét célok és feladatok az ökoiskola programban

A pedagógiai program tervezetének megfelelően évente részletesen kidolgozzuk az iskola munkatervét, melynek része az öko-munkaterv.

Fontos alapelvek a rövid távú célok megfogalmazásánál a következők:

- a nevelés valamennyi területére terjedjen ki
- a tantárgyak közötti kapcsolatokat erősítsük meg, egységes világkép alakuljon ki
- személyes példamutatás alakuljon ki
- a tevékenységgel együtt járó élmény személyiségformáló hatású legyen

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket.	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: <ul style="list-style-type: none"> - átdolgozott tanmenetek; - több környezeti nevelési tartalom a tanórákon; - változatosabb tanítási, tanulássegítési körny-i nevelési módszerek
Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket!	Projektek kidolgozása (pl. "Belefulladunk a hulladékba!"; "Egy pohár víz"; "Védeni kell!", „Vértes a MI hegységünk”!).	A széttagolt ismeretek rendszerszemlélettel összekapcsolódnak, egyre több tanuló vesz részt tanulási projektben, a gyerekek örömmel készülnek a következő projektekre.
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Egyszerűbb szülő, tanár vesz részt a programokon. Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Tisztasági őrjárat szervezése (diákönkormányzat). Szelektív hulladékgyűjtés - egyelőre csak a papír folyamatos gyűjtése, tárolásának és elszállításának megszervezése. A helyes vásárlói szokások kialakítása.	Javul az iskola tisztasága. A tanulók és az iskola dolgozói szelektíven kezelik a papírhulladékot. Csökken az elszállított szemét mennyisége. Kevesebb a csomagolási hulladék a szemetekben.

Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések. Mérések, számítások, következtetések - és ezek közlése a "Szia!" című iskolaújság ill. az iskolarádió "zöld" rovatában.	Nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok. Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámláján szereplő összeg.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!	Részvétel az Oktatóközpont programjain, pályázatain; a természetben, környezetben végzett szemlélődés, vizsgálódás, kutatómunka; kiállítások, vetélkedők, előadások szervezése a "Jeles napokra".	Ha ismeri környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvjá. Az Oktatóközpont rendezvényein egyre többet érdeklődnek, tudnak a helyi környezetről, és ezt a többieknek is szívesen elmondják.
Legyenek a tanulók környezettük, szülőföldjük védelmezői!	"Örökbefogadási" akciók: egy-egy fát, területet, szobrot, patakszakaszt, állatkerti állatot stb., amihez rendszeresen visszajárnak, figyelik változásait, gondozzák. Faültetés, téli madáretetés.	Változik az osztály közvéleménye, morálja. Beszélgetéseken, osztályfőnöki órákon, kirándulásokon egyre többször téma a szülőföld értékei. A tanuló kötődik környezete egy darabkájához, és ezen keresztül átérzi környezetünk megóvásának fontosságát.
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét - megalapozva az élethosszig tartó tanulást!	"Zöld sarok" kialakítása az iskolai könyvtárban, szakkönyvek, folyóiratok, videó-anyag és CD-k beszerzése. Internet-hozzáférés biztosítása. Az iskolarádióban és -újságban "zöld" rovat nyitása.	Egyre több gyerek kér feladatot, tart kiselőadást, "sürög-forog" a könyvtárban, ír cikkeket, tudja használni a szakirodalmat. Szép eredményeket érünk el különböző versenyeken.

3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

3.1. Tanórai keretek

A) Hagyományos tanórai formák

Minden tantárgy tanításához a szaktanárok (munkaközösségek) kidolgozzák a helyi tanterv illetve a tanmenetek mélységében a környezeti nevelési tartalmakat és azok megvalósítására használt tevékenységi formákat, módszereket. A részletes kidolgozások nem feltétlenül képezik a fenntartóhoz benyújtott dokumentáció részét, de a munkaközösségeknél illetve az igazgatónál a tervezet letétbe kerül, hogy megvalósítása nyomon követhető legyen. Összeállításához a sok segédkönyv mellett segítséget nyújt az alábbi két alapkiadvány:

- NAT2012, NAT 2020
- Kerettantervi útmutatók

A TANTÁRGYAK LEHETŐSÉGEI

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit

A tanulóknban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön

A tanulóknban

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- Legyenek képesek reális becslésekre
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítást, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodás módjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalomföldrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Egészségtan

A tanulók

- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapiakban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- Tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

Filozófia

A tanulók

- értsék meg, hogy a filozófia történetén keresztül megmutatható az ember és természet egységének megbomlása
- lássák, hogy milyen módon alakult ki az ember természetfeletti uralomra- jutása
- érzékeljék, hogy hogyan alakult ki a mai társadalmak manipulált fogyasztása
- legyenek képesek követni az értékek alakulását a különböző történelmi korokban
- véleményezze az értékrend-változás negatív következményeit
- értsék meg, hogy csak akkor őrizhetők meg környezetünk életfeltételei, ha észszerűen használjuk azokat és tisztelettel közelítünk hozzájuk

Emberismeret és etika

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk

A tanulóknak

- alakuljon ki az a szemlélet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért

Tánc és dráma

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtüz, stb.)
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket

Technika és életvitel

A tanulók

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit
- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást
- sajátítsák el az alapvető biokertészeti ismereteket
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait
- ismerjék meg a komposztálás folyamatát és hasznát
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismereteket, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismerveit

A tanulóknak

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön a felelős, környezettudatos beállítottság
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás

Informatika (számítástechnika és könyvtárhasználat)

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszereshető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre

- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai tesz-teket
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és poszttereket
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informa-tikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai mód-szerek alkalmazása) segítségével
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészsé-ges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését te-kintve
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszkö-zök, és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A tanulóknban

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására
- segítse az egészséges napi- heti-évszakos életritmus kialakulását

B) A nem hagyományos tanórai formák

Évente megszervezzük a Hamvas Béla Napokat, amelyben külön hangsúlyt kap a környezet- és természetvédelem vetélkedők, előadások keretében. Ezért felelős az öko csoport ill. a természet-tudományi munkaközösség.

A város környezetszennyezési problémáinak felderítése, vizsgálata, javaslatok kidolgozása a meg-oldásra kiemelt feladat.

Fontos a város környéki természeti értékek megismertetése, megóvása is.

A speciális képzésben résztvevők terepi programjai:

3.2. Tanórán kívüli foglalkozások

Az érdeklődők számára nyári tábort szervezünk az évente meghatározott helyszínnel. Ha lehetőségünk van rá, változó úti céllal külföldi tanulmányutakat szervezünk komplex környezeti nevelési tartalommal.

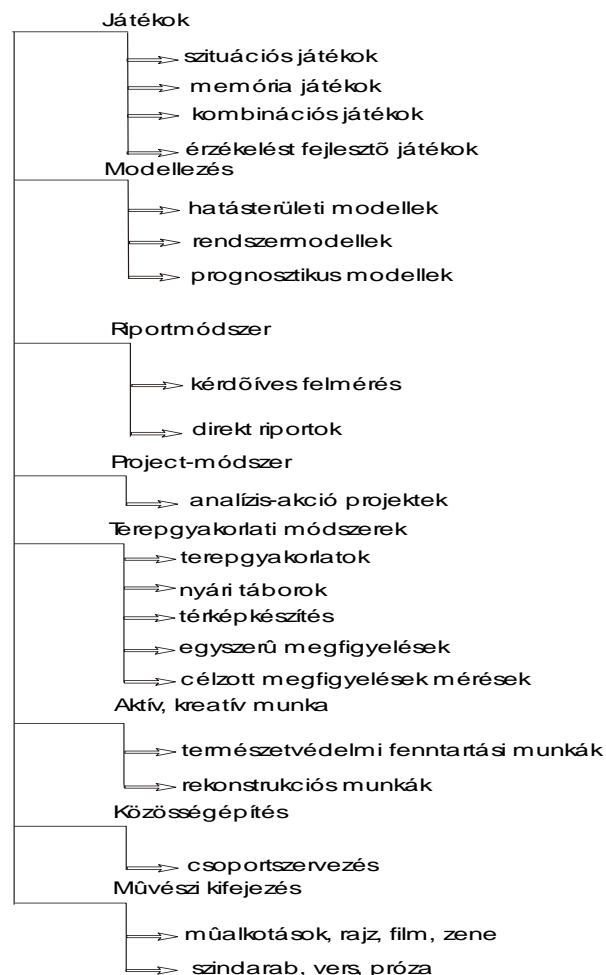
Diák pályázatokon veszünk részt (pl. erdei táborok szervezésénél.) Környezet- és természetismereti versenyeken, vetélkedőkön indítjuk tanítványainkat, rajz- és fotópályázatokon veszünk részt. A kutató-kör diákjainak tábor és terepi bejárások szervezése, melyek gyűjtési anyagait tanári és külsősök nyújtotta segítséggel maguk dolgozzák fel.

A jeles napok megünneplése plakátokon, akciókban, előadássorozatok szervezésével történik.

4. Módszerek

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenység alapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

Alkalmazott módszerek

5. Taneszközök

Ismerethordozók tanulók számára:

Viszonylag nagy számban van:

Varga Zoltán: Állatismeret,
Seregélyes-Simon: Növényismeret,
Simon Tibor: Magyarország edényes flórája

Az iskolai könyvtárban a csoportmunkához használhatóan (néhány példányban):
határozók, ökológiai (terep- és laboratóriumi) vizsgálatok elvégzéséhez kiadványok,
térképek (pl. turistatérképek), ismeretterjesztő kiadványok (pl. nemzeti parkokról, tá-
jakról, helyi értékekről)

Tanárok számára:

Szakmai-módszertani kiadványok, különös tekintettel a környezeti nevelésben nem hagyomá-
nyos tantárgyakat tanítók segítésére.

Eszközök:

Multimédiás segédanyagok, DVD-k, Internet-hozzáférés – ezek használatához szükséges hard-
verek (laptop, projektor).

Vízvizsgálati és egyéb terepi mérőkészletek, fiolák

Távcsövek, mikroszkópok (elsődlegesen sztereo-mikroszkópok), digitális fényképezőgép, vi-
deokamera.

Transzparens- és diasorozatok, faliképek, plakátok

6. Az iskolai környezet

**Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a kör-
nyezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének
ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezetbará-
tabbá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá.**

Az alábbiakat szeretnénk megvalósítani:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok
- pedagógusok, dolgozók példamutatása, melyhez a munkaköri leírások módosítása is hozzá-
járulhat
- a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása
- termék, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek organikus díszítése
- élősarok (állatház) kialakítása, gondozása
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése
- a büfé árukészletének átalakítása
- a menza környezetbarátabb, egészségesebb működtetése
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaúj-
ság, iskolarádió, helyi média)

7. Kommunikáció

**1. Az iskolán belüli kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen
kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a részt vevőkkel, hogy az iskolai élet környezet-
baráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye.**

Az iskola munkaközösségeinek munkáját szakmai-módszertani téren segíti a környezeti nevelési munkaközösség (vagy a felelős tanár). Az iskolavezetés vállalja, hogy a szakanyagokat eljuttatja a felhasználóhoz.

2. Az iskolán kívüli kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk. Az iskoláról készített ismertető füzetrel a nálunk folyó környezeti nevelőmunka folyamatát bemutatva a lehetőségeket tárjuk mások elé. Kutatásaink tárgyát és eredményeit kiselőadás, újságcikkek segítségével is bemutathatjuk.

Az iskolai honlap lehetőségeit is szeretnénk kihasználni, hogy folyamatosan tudjuk tájékoztatni az érdeklődőket (iskolai dolgozók, szülők, lakosság, régi diákok, iskolafenntartó...).

8. Minőségfejlesztés a környezeti nevelésben

A környezeti nevelés sikerességét értékelhetjük különböző résztvevőkre megtervezett és kidolgozott eszközökkel. A minőségfejlesztést az ökcsoport és a természettudományi munkaközösség hangolja össze.

A környezeti nevelési programmal egyeztetve *a többi belső szabályozó (pl. házirend, SZMSZ, belső önértékelés, munkaköri leírások) felülvizsgálata is megtörtént.*

A pedagógusok környezeti nevelői munkájának értékelésénél fontos szempontok:

- mennyire tárja fel tantárgyának környezeti tartalmait napi tanítási gyakorlata során
- tanítási gyakorlata során alkalmazza-e a modern környezeti nevelési módszereket (interaktív, partnerközpontú, élményalapú tevékenységek)
- részt vállal-e az iskola tanórán kívüli programjainak megvalósításából
- személyes példamutatással segíti-e a program megvalósulását, törekszik-e együttműködésre a tanulói közösségekkel, az iskola dolgozóival, a szülőkkel, külső kapcsolatokkal

A *tanulók* környezeti tudatosságának alakulását tevékenységeik változásán, ismereteik bővülésén mérhetjük például az alábbi módokon.

- A tanórán kívüli környezeti nevelési programokban milyen aktivitással vesz részt
- A környezeti nevelési programok hozzájárulásának mértéke az iskolai osztályközösség kapcsolatrendszerének alakulásához, a kommunikáció, a konfliktuskezelés fejlődéséhez.

9. Továbbképzések

Az iskola keretet biztosít az önképzéshez, az iskola mellett működő Alapítvánnyal együtt segíti a szakkönyvbeszerzést, a folyóiratok elérhetőségét. A számítógéppark fejlesztésével minden tanár és minél több diák számára általánossá teszi az Internet-hozzáférést.

Az iskola vezetősége szorgalmazza, hogy minden tanár vállalja fel környezeti nevelést. Az ökcsoporttagjainak, a vezetőségnek módja legyen az ökiskolával kapcsolatos továbbképzéseken részt venni.

Kiemelt jelentőségű feladat az iskolai szintű tájékoztatás szervezése, az iskolai környezeti nevelési program megismertetésére, a szemléletmód formálása.

3.sz. melléklet: **A panaszkezelés rendje a Hamvas Béla Gimnáziumban**

Intézményünkkel, a Hamvas Béla Gimnáziummal szemben, a velünk jogviszonyban állók részéről felmerült panaszokat, az alábbiak szerint vizsgáljuk ki:

1. Az írásban megfogalmazott panaszt minden esetben a titkárságra kell leadni, ott kell iktatni és a benyújtás napján kell érkeztetni. Minden beadványra az ügyintéző az átvételtől számított 15 naptári napon belül köteles írásban válaszolni, a válasz postai úton, vagy kézbesítő által történik. A kiküldést illetve átvételt dokumentálni kell. Az ügyintézés határideje egy alkalommal 15 naptári nappal meghosszabbítható.
2. A szülők részéről benyújtott panaszok kezelése:
  - a. Amennyiben a panasz egy szaktanárt érint, az első és legfontosabb lépés a személyes szóbeli megbeszélés kezdeményezése a szülő és a szaktanár között. Ha ez nem jár eredménnyel, akkor az osztályfőnökhöz kell fordulni a probléma megoldása érdekében. Az osztályfőnök kérheti a szakmai munkaközösség vezetőjének segítségét és jelzést ad már ebben a stádiumban a panasz természetéről, az ügy hátteréről és előzményeiről az intézmény vezetőjének is. Az intézményvezető az érintettek meghallgatása után megteszi a szükséges intézkedéseket az ügy lezárása érdekében (amennyiben az ügy lezárása megkívánja, rendkívüli szülői értekezletet hívunk össze).
  - b. Amennyiben a panasz az osztályfőnökkel kapcsolatos, akkor a szülő az illetékes osztályfőnököt köteles felkeresni, és tisztázó megbeszélést kezdeményezni. Amennyiben ez nem vezet eredményre, a szülő panaszával az igazgatóhoz fordulhat.
  - c. Abban az esetben, ha a panasz az iskola valamely döntése, határozata ellen irányul, akkor az iskolavezetés érintett tagja fog szóbeli tájékoztatást adni a szülőnek a döntés törvényességi vonatkozásairól, annak indokairól és okairól illetve a felmerült probléma törvényes, egyéb megoldási lehetőségeiről. Ha a szülő továbbra is fenntartja álláspontját, akkor panaszával az Intézményi Tanácshoz fordulhat állásfoglalást kérni.
  - d. Olyan esetben, amikor a diákok egymás közötti konfliktusából származó szülői panasz fogalmazódik meg, akkor elsőként az érintett osztályfőnök meghallgatására kerül sor. Súlyosabb esetben az igazgató resztoratív eljárást kezdeményez. Amennyiben ez eredménytelen, az intézményvezető dönt a fegyelmi eljárás elindításáról.
  - e. Az esetben, ha a tanulónak van panasza valamely szaktanárára, osztályfőnökére, vagy egy számára hátrányos iskolai döntésre, akkor szülei útján tehet panaszt a fentiekben leírtak szerint.

A panaszkezelés eljárásrendje hozzáférhető a gimnázium titkárságán, az igazgatói irodában és a gimnázium hivatalos honlapján. Az eljárásrend kihirdetésre kerül a tanév első osztályfőnöki óráján illetve a tanév első szülői értekezletén.

Ez az igazgatói szabályozás 2017. augusztus 21-én lép érvénybe, és határozatlan időre szól. Az eljárásrendet az igazgató tanévenként köteles felülvizsgálni és a szükséges módosításokat megtenni.

Oroszlány, 2020.május 15.

Dr. Radványiné Varga Andrea
igazga

Legitimációs záradék

1. A Pedagógiai Program hatálybalépése

A Pedagógiai Program a 2020. év 09. hó 01. napján a nevelőtestület általi elfogadásával lép hatályba, és visszavonásig ill. öt évig érvényes. A felülvizsgált pedagógiai program hatályba lépésével egyidejűleg érvényét veszti a 2015. év 09. hó 28. napján készített (előző) Pedagógiai Program.

2. A Pedagógiai Program felülvizsgálata

A **Pedagógiai Program** felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat, az intézményi tanács, ennek hiányában az iskolaszék, ennek hiányában a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az intézményvezetőhöz kell betérjeszteni. A **Pedagógiai Program** módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

Kelt: Oroszlány, 2020. év 08. hónap 31. nap

A fenntartó értesítése: Tatabányai Tankerületi Központ
2800 Tatabánya, Győri út 29.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Hamvas Béla Gimnázium a Pedagógiai Programot, 2020. augusztus 31-én a nevelőtestület megvitatta és a nevelőtestület számára elfogadásra javasolja. A nevelőtestület a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját elfogadja.

DÖK vezető

KT vezetője

Az Intézményi tanács a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját megismerte és elfogadásra javasolja.

Mészárosné Fülöp Laura

az Intézményi tanács elnöke

A szakmai munkaközösségek a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai programját megismerték és megvitatják, a Pedagógiai Programot elfogadásra javasolják.

Szamper Aranka

Matematika-informatika-

természettudományi munkaközösség

Klsné Varga Gabriella

Élő idegen nyelvi

munkaközösség

Sáhóné Varga Katalin

Humán szakmai

munkaközösség

Mészárosné Fülöp Laura

Osztályfőnöki munkaközösség

Eichardt János

Ökomunkaközösség

A Szülői szervezet megismerte és elfogadásra javasolja a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját.

Szülői szervezet képviselője

A Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját az intézményvezető jóváhagyta.

Dr. Radványiné Varga Andrea

intézményvezető

intézményi fejléc

HAMVAS BELA GIMNAZIUM
2840 Oroszlány, Kossuth L. u. 2.
Tel./Fax: (34) 361-291

NYILATKOZAT

Alulírott DR. RADVÁNYI NÉ VARGA ANPREG (név), mint a(z)
HAMVAS BELA GIMNAZIUM intézmény vezetője,
ezúton nyilatkozom, hogy az általam vezetett intézmény pedagógiai programja
2020. április 30-ig felülvizsgáltra került.

A pedagógiai program helyi tanterv részében a nemzeti alaptanterv kiadásáról,
bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendeletben foglaltak és az új
kerettantervek átvezetése megtörtént.

Egyben nyilatkozom, hogy a felülvizsgált pedagógiai program módosításai a
fenntartóra egyéb kötelezettséget nem hárítanak / hárítanak*.

Oroszlány.....(hely), 2020.04.15.....(dátum)

Dr. Radványi N. Anpreg

intézményvezető

alírása

*a megfelelő részt kérjük aláhízni

Jegyzőkönyv

Időpont: 2020. augusztus 31.
Helyszín: Hamvas Béla Gimnázium
Tárgy: Pedagógiai Program elfogadása

Jelenlévők: Dr. Radványiné Varga Andrea intézményvezető, Horváthné Schein Éva és Bán Ildikó intézményvezető-helyettesek, a tantestület tagjai a mellékelt jelenléti ív szerint.

Dr. Radványiné Varga Andrea intézményvezető köszönti a tantestületet.

Dr. Radványiné Varga Andrea intézményvezető tájékoztatta a tantestületet, hogy a 2020-as NAT-nak megfelelően módosítani kellett a pedagógiai programot. Az átdolgozott pedagógiai programot a tantestület már korábban megismerte. Az átdolgozott pedagógiai programot a tankerület elfogadta. A már korábban megismert módosításokkal kapcsolatban egyéb észrevétel nem volt. A tantestület a Pedagógiai Programot egyhangúlag elfogadta.

Dr. Radványiné Varga Andrea intézményvezető mindenkinek jó munkát kívánva zárta az értekezletet.

Oroszlány, 2020. augusztus 31.

Bán Ildikó
jegyzőkönyvvezető

Sáhóné Varga Katalin
hitelesítő

Dr. Radványiné Varga Andrea
intézményvezető

JELLENLÉTI ÍV
Nyitó értekezlet
2020.08.31.

- 1 Bán Ildikó
- 2 Czeti Antónia Márta
- 3 Dr Radványiné Varga Andrea Julianna
- 4 Eichardt János
- 5 Erdélyi Péter Tiborné
- 6 Fischer Gyula
- 7 Gőgh Zoltán
- 8 Hajós Tibor
- 9 Handl Attila
- 10 Hezler Edit
- 11 Horváthné Schein Éva Zita
- 12 Huma János
- 13 Jenei András
- 14 Karácsony Tamás
- 15 Kisné Varga Gabriella Szilvia
- 16 Má dai Ágnes
- 17 Majorovitsné Mózes Irén Gertrud
- 18 Mészárosné Fülöp Laura Valéria
- 19 Pózner Gábor
- 20 Sáhóné Varga Katalin Amália
- 21 Szamper Aranka
- 22 Tompos Zsuzsanna
- 23 Ürmös Terézia Klára
- 24 Varga Mihály
- 25 Vargáné Bátor i Györgyi
- 26 Wohl Gyöngyi

Bán Ildikó
Czeti Antónia Márta
Dr Radványiné Varga Andrea Julianna
Eichardt János
Erdélyi Péter Tiborné
Fischer Gyula
Gőgh Zoltán
Hajós Tibor
Handl Attila
Hezler Edit
Horváthné Schein Éva Zita
Huma János
Jenei András
Karácsony Tamás
Kisné Varga Gabriella Szilvia
Má dai Ágnes
Majorovitsné Mózes Irén Gertrud
Mészárosné Fülöp Laura Valéria
Pózner Gábor
Sáhóné Varga Katalin Amália
Szamper Aranka
Tompos Zsuzsanna
Ürmös Terézia Klára
Varga Mihály
Vargáné Bátor i Györgyi
Wohl Gyöngyi

Az Intézményi tanács véleménye a Hamva Béla Gimnázium Pedagógiai
Programjáról

Az Intézményi tanács minden döntésében az iskola oktató- és nevelő programját támogatja és segíti .

Az Intézményi tanács megismerte a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját, és elfogadásra ajánlja.

Oroszlány,2020.augusztus 31.

Mészárosné Fülöp Laura
Mészárosné Fülöp Laura
az Intézményi tanács elnöke

A HUMÁN SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG VÉLEMÉNYE A HAMVAS BÉLA
GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRÓL

A humán munkaközösség megismerte a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját, mely a kerettantervet követi, a helyi tantervet ennek megfelelően készítettük el.

A Pedagógiai Programban a munkaközösségünk által tanított alapvető érettségi tárgyak (magyar nyelv és irodalom, történelem) kellő óraszámban vannak jelen, így ez munkaközösségünk számára elfogadható.

A Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját a nevelőtestület elfogadta, a humán munkaközösség is megvitatta és elfogadta.

Oroszlány, 2020. augusztus 31.

Sáhóné Varga Katalin

munkaközösség-vezető

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG VÉLEMÉNYE A HAMVAS BÉLA GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRÓL

Az osztályfőnöki munkaközösség megismerte a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját, mely a kerettantervet követi, a helyi tantervet ennek megfelelően készítettük el.

Az osztályfőnöki munkaközösség teljesen egyetért a Pedagógiai Program nevelési elveivel. Az elvekkel azonosul, és azok szellemében végzi nevelő és oktató munkáját.

A Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját a nevelőtestület elfogadta, az osztályfőnöki munkaközösség is megvitatta, és elfogadta.

Oroszlány, 2020. augusztus 31.

Mészárosné Fülöp Laura
munkaközösség- vezető

AZ ÉLŐ IDEGEN NYELVI SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG VÉLEMÉNYE A HAMVAS
BÉLA GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRÓL

Az élő idegen nyelvi munkaközösség tagjai megismerték a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját, mely a kerettantervet követi, a helyi tantervet ennek megfelelően készítettük el.

A Pedagógiai Programban a munkaközösségünk tagjai által tanított nyelvek kellő óraszámában vannak jelen, kiemelt szerepet kap mind a közép mind az emelt szintű érettségire való felkészítés. A nyelvvizsgára készítés is hangsúlyos a programban.

Munkaközösségünk tagjai támogatják és elfogadják a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programját annak megismerése és megvitatása után.

Oroszlány, 2020. augusztus 31.

Kiszé Varga Gabriella
munkaközösség-vezető

Munkaközösségi vélemény a Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programjáról

Matematika-Informatika-Természettudományi munkaközösség

A Hamvas Béla Gimnázium Pedagógiai Programja illeszkedik a NAT2020 előírásaihoz. A dokumentum fő céljának a Gimnázium tanulóinak közép- illetve emelt szintű érettségire és belső vizsgákra történő felkészítését tűzte ki.

A Matematika-Informatika-Természettudományi munkaközösség tagjai elfogadják az intézmény Pedagógiai Programját, bár aggályosnak tartják, hogy a NAT2020 csak 9-10. évfolyamon szervezi szaktárgyi oktatás keretei közé a természettudományos tantárgyak ismeretinek átadását. Véleményünk szerint így sokkal nehezebb lesz az ezen a téren érettségizni, illetve továbbtanulni szándékozó diákok felkészítése. Nagy kihívásnak érezzük az integrált természettudományos tárgy magas színvonalú oktatását is, tekintve, hogy a pedagógusok képzettsége szakpár rendszerű.

Egyetértünk azzal, hogy intézményünk Pedagógiai Programja lehetőséget biztosít arra, hogy a diákok igényei szerint egy-egy tanulócsoport a 11. évfolyamon az integrált természettudományi program helyett szaktárgyi (biológia, fizika, földrajz, kémia) oktatásban vehet majd részt.

A Pedagógiai Program adta keretek között igyekszünk mindent megtenni annak érdekében, hogy tanulóink közép-, illetve emelt szinten elsajátítsák a matematika-informatika- természettudományos műveltség alapjait és sikeresen érettségizzenek, illetve felvételizzenek tantárgyainkból.

Oroszlány, 2020. augusztus 31.

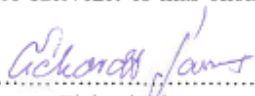
Szamper Aranka

munkaközösség-vezető

Ökoiskola szerepe és jelentősége a Hamvas Béla Gimnázium életében.

Az Ökoiskola szemlélete mindig is jelen volt az iskola életében, mint környezeti nevelés. Ám 2016-tól az Ökoiskola cím elnyerését követően programok, rendezvények és foglalkozások formájában beépült a gimnáziumunk mindennapjaiba. A szemléletformáláson keresztül a diákjaink és a tanári közösség is egyaránt magáénak tekinti az elveket és tesz is érte. A gimnázium vezetése mindenben támogatja, sőt erősíti az iskola ökoprogramjait és azok lebonyolítását, szervezését. A tanárok és diákok szívesen adják magukat a tevékenységekhez, úgymint TeSzedd akcióhoz vagy a Fenntarthatósági témahéthez. Az évek során egyre erősödő szemlélet-tudatosításnak köszönhetően a gimnázium minden tagja elfogadta és szívesen megteszi a saját területén és azon kívül is azokat az önként vállalt tevékenységeket, melyek hozzájárulnak a szűkebb környezetünk megóvásához.

Összességében nagyon jó visszajelzéseket kaptunk a 2016-os szemléletváltást követő időszak Ökoiskolai rendezvényeihez, melyhez már több külsős szervezet és más ökoiskolai programban résztvevő intézmény is mellettünk áll.

.....
Eichardt János
Ökomunkaközösség-vezető

Kelt: Oroszlány, 2020. augusztus 31.